حسه رأس

قصيدة بردة

مع شرح لاكي

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. Süleymaniye Kütüphanesi Müdürlüğü 1923

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No: 3478
Eski Kayıt No:

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لمن جعل النظم لحسن الكلام والصلوة على محمد سيد الانام
وعلى آله واصحابه الكرام وبعد اول سرور كائنات ومفخر موجودات
عليه افضل الصلوة واكمل التحيات مظهر مولى معلى
مجتبى مصطفى عليه الصلوة والسلام حضرتلرينك مدحى
بابنده شيخ الامام العالم الفاضل البوصيرى حضرتلرينك انشا ايتدكى
قصيدهٔ بردهٔ مباركهٔ ميمونه نك فضائل كثيره سى وبركات
عظيمه سى اولوب خواصدن اولدوغى اجلدن وبونه مشغول
اولان كمسنه لرك دنيوى واخروى مرادلرى حاصل اولدوغى
سببدن بوني معزز ومكرم دوتن كمسنه لو حضرته واصل
اولدقلرى جهتدن بو فقير وحقير مذنب ومحتاج الى رحمة ربه
المتعال سيد احمد بن مصطفى الشهير بلالى بو قصيدهٔ مباركه يى

مباركه يى مطالعه ايدوب واسلوب استخراج اوزرينه لسان
تركى ايله تعبير ايليوب بو قصيدهٔ مباركهٔ معزز ومكرم ومشرف
دوتن كمسنه لر ايچون شرح ايلدم ودخى منظوم تركى وفارسى
ترجمه لرين بلوب هر ابياتك مقابله سنده ذكر ايلدم كرچه
بو فقير وحقير قصيدهٔ مزبوره ايچون مقدما الفاظ مشكله سين
حل ايتمكله واعرابيله واسؤله واجوبه ايله ايراد ايتمكله عربى
ديمشديم تركى ايله تعبيرده معناى عموم قصد ايدوب
لسان تركى ايله تعبير ايلدم بلكه كيم بو قصيدهٔ مباركه نك
سبب انشاسندن وقصيدهٔ برده دينو تسميه اولندوغى جهتدن
بعض فضلادن ونيجه مشايخ كبادن نقل وروايت اولنمشدركه
اشبو قصيده نك قائلى شيخ الاسلام الهمام ادخله الله بجميع
المسلمين الى دار السلام حضرتلرينه رنج فالج اصابت ايدوب
بدننك نصفنى ابطال ايدوب نيجه مدت عملدن قلدقده
حضرت رسول عليه الصلوة والسلامك مناقب و
مدايح حقنده بر قصيده ديمك قصد ايليوب ابتغاء للشفاء
وطلبا للدواء دوائه اذ ما انزل الله داء الا انزل له دواء اشبو قصيده
ديوب ايچون وارديغى اول حضرت رسول صلى الله عليه وسلم
منامنده كوروب بو قصيدهٔ حضرت رسول عليه السلام
اوقودى وحضرت رسول عليه السلام كندى اوقه سندن

برده سین چقاروب صاحب قصیده‌نك اوزرینه القا ایلدی
ودخی مبارك الیله صاحب قصیده‌نك بدننك شو بطالنی
صغادی وفی الحال صاحب قصیده اویخودن اویاندی بدننی
صحت اوزره بولوب حضرت رسول علیه الصلوة والسلامك
ویردکی جبه‌یی دخی اوزرنده بولدی بو جهتدن اشبو قصیده‌یه
قصیدهٔ برده دینلدی صاحب قصیده بو فرح اوزرینه قالقوب
ابدست الوب صباح نمازین قلمق ایچون اودن چقوب مسجده
کیدرکن یولده برکسیه راست کلدی اول کمسنه صلاح حال
وزهد ایله مشهور ایدی اول کمسنه صاحب قصیده‌یه یا
سیدی دیوب اول حضرت رسول علیه الصلوة والسلامك
حقنده دیدکك قصیده‌یی دیلرمکه استماع ایدم دیدی حال
بوکه صاحب قصیده اشبو قصیده‌یی براحده اظهار ایتمامش ایدی
صاحب قصیده دخی ای ایتدی بن حضرت رسول علیه السلام
حقنده نیچه قصیده دیوب طوروروم قنغی قصیده‌یی طلب
ایدرسك دیدی اول کمسنه ای ایتدی شول قصیده‌یی طلب ایدرمکه
انك مطلعی امن تذکر جیران بذی سلم در دیدی صاحب
قصیده بو کمسنك قولنه تعجب ایدوب خیره وارد وبو قصیده‌یی
علی اولدوغنك وجهندن سؤال ایلدی اول کمسنه دخی قسم
ایدوب ایدرا والله حقیچون بو قصیده‌یی بو کیجه منامده اشتدم

اشتدم وسندن استماع ایتدم اول حضرت رسول صلی الله
علیه وسلم حضورنده سن بو قصیده‌یی اوقودك حضرت
رسول علیه السلام زیاده صفالنوب وحظندن قمشی
صالندغی کبی ایکی جانبنه صالنوردی وقتا کیم سن قصیده‌دن
فارغ اولدوك حضرت رسول علیه السلام کندنك جبه‌سن
مبارك ارقسندن چقاروب سنك ارقه‌که کیدردی دیدی
پس صاحب قصیده دخی اول کمسنه‌یه بو قصیده‌نك نسخه‌سین
ویروب حقیقة الحال نه ایدوکین عیان وبیان ایلدی صکره
بین الناس بو قصیده فاش اولدی بو قصیده‌نك نسخه‌سی
وزیر بهاء الدین حضرتلرینه یتشوب انلر دخی استنساخ ایدوب
نذر ایلدیکه اشبو قصیده‌یی ایاق اوزره طوروب یالن ایاق باشی
قباق اولوب استماع ایدوب بو وزیرك اهلی وتوابعی بو قصیده‌یی
استماع ایتمه‌سنی سوردلر ایدی وبو قصیده‌یی تبرك ایدنوب
ودنیالری حقنده بو قصیده‌نك برکات کثیره‌سك وآثار
عجیبه‌سك وامور عظیمه‌سك کوردلر ایدی ودخی بو قصیده‌نك
جمله فضائلندن بریسی بودرکه انواع امراضه ایچون اوقوسلر
الله تعالی شفا ویره غائب کسنی حقنده اوقوسلر فی الحال کله
باذن الله تعالی ودخی بو قصیده قنغی اوده اولسه اوغری
کیرمیه وجمیع آفتدن امین اوله ودخی اول اوه وبا وطاعون

کورمیه ودخی قنغی صاندقده اولسه اول صاندقده او غوری
ظفر بولمیه بفضل الله تعالی و بو قصیدهٔ شریفك فضائلی
و برکاتی شونك اوزرینه موقوفدر که بونی اخذ ایدن کمسنه
حسن قبول ایله قبول اخذ ایلیه و بونی استماع ایدن کمسنه
دخی نیت صالحه ایله استماع ایدوب سماع حضور وجد ایله
من غیر کلام و لا عنت حاضر اولسه اللهم نفعنی بها و من سمعها
وکتبها و حملها امین یا رب العالمین بوندن صکره بلکل کیم
صاحب قصیده اشبو قصیدهٔ مبارکه‌یی اون فصل اوزرینه
قلدی اول تغزل بیانندهدر یعنی عشقی کوسترر بیانندهدر
فصل ثانی نفس بیانندهدر ونفسنك هواسنك منعی بیانندهدر
فصل ثالث مدایح رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم ذکری بیانندهدر
فصل رابع رسول علیه السلامك مولودینك ذکری بیانندهدر
فصل خامس رسول علیه دعاسنك مبارکلکی بیانندهدر
فصل سادس قرآن شریفك و فرقان کریمك مدحی ورفعتی
بیانندهدر فصل سابع رسول علیه السلامك معراجنك و
اسرارینك بیانندهدر فصل ثامن رسول علیه السلامك
جهادینك ذکری بیانندهدر فصل تاسع استغفار و استشفاع
ذکری بیانندهدر فصل عاشر رسول علیه السلامك جاهی
ومرتبه‌سی بیانندهدر ونفسك مناجاتی ورجاسی بیانندهدر

بیانندهدر الفصل الاول فی ذکر التغزل ۰ امن تذکر جیران
بذی سلم ۰ مزجت دمعا جری من مقلة بدم ۰ همزه استفهام
ایچوندر من تذکر مزجت‌یه متعلقدر وتذکر نسیاندن صکره
اکمغه دیرلر جیران جارك جمعدر قوکشولر دیمکدر وجیراندن
مرادی محابیبدر دائما نصب عیننده اولوب قلبندن کیتمدکی
اجلدن جیران ایله تعبیر ایلدی بذی سلم دیدیکی ظرف مستقردر
جیران قولنه صفتدر بذی لفظنده‌کی با فی معناسنه‌در ذی
صاحب معناسنه‌در سلم بر اغاجدرانك اسمیدر مزجت
فعل ماضی مخاطبدر مزجدن مشتقدر صاحب قصیده‌نك
کندی نفسنه خطابدر تجرید طریقیله مزج قارشدرمقدر
دمع کوز یاشنه دیرلر جری فعل ماضیدر جریاندندر فاعلی
دمعه راجعدر دمعه معناسی اقدرمقدر من مقلة جرایه
متعلقدر ومقله کوز بیکنه دیرلر و کوزك تمام اغنه دیرلر
وقرهسنه دخی اطلاق اولنور بدم مزجت‌یه متعلقدر دم
قان معناسنه‌در یعنی صاحب قصیده وفرت تحسری
وکثرت تحیری اوزرینه تجنبها قانون تجرید اوزرینه کندو
نفسنه خطاب ایدوب ایدر که بو کوز یاشنی قانه قارشدیروب
کوزندن اقتدیغك سلم صاحبی اولان مکانده ساکن
ومتمکن اولان محابیب نصب عینك‌ده اولوب دائما قلبکدن

کمیوب انلری اکوب ذکر ایتدکلری نمدر ترجمهٔ ترکی اکد نمی سلمده کی
اهلی و جیرانی کم قان یاشی اغلمق کوزنك اولدی عادتی فارسی
ای نیاده صحبت یارانت اندر ذی سلم اشك چشم امیختی با خون
روان کشته بهم ٭ ام هبت الریح من تلقاء کاظمة ٭ و اومض البرق
فی الظلماء من اضم ٭ ام متصلدر اتصالی معنیدر تقدیری امن تذکر
جیران بکیت ام من هبوب الریح و لمعان البرق بکیت دیمکدر
هبت فعل ماضی مؤنثدر هبوبدن مشتقدر اسمك معناسنه در
الریح فاعلیدر ریح یل معناسنه در من تلقاء هبته متعلقدر
تلقاء جانب معناسنه در کاظمة بر موضعك اسمیدر بعضیلر
حضرت رسول علیه السلامك اولندقلری یردر دیرلر و اومض
ایمادن مشتقدر فعل ماضیدر افعال بابندن معناسی الدده
مقدر الدده دی دیمکدر البرق فاعلیدر جمله سی هبت قولنه
معطوفدر برق شمشك معناسنه فی الظلماء اومض قولنه متعلقدر
ظلما اظلمك مؤنثدر احمر حمراء کبی ظلمتدن مشتقدر قراکلوق معناسنه
در الظلماء مقدر لیلك صفتی واقع اولمشدر تقدیری فی لیل الظلماء
دیمکدر من اضم اومضه متعلقدر اضم بر موضعك اسمیدر بعضیلر
بر طاغك اسمیدر دیرلر یعنی صاحب قصیده بکا شدید ایله
اغلدغنك سببدن تودد ایدوب ایدر که یوخسه کوز یاشین
قانه قارشدروب اقدوغك کاظمه جانبندن یل اسدکیندمی

اسدکیندمیدر یوخسه قراکو کیجه ایچنده اضم جانبندن
الدره‌دغندمیدر یعنی امدی افراط ایله محبتك وار در
اول اجلدن اغلرسین ترجمه ترکی یا یل اسدی کاظمه دن
یوخسه برق الدره دی اخمدکی دفع ایتدی ظلمتی فارسی
مکر از کاظمه باد وزید از کوی دوست یا مکر در نیم شب برق
جهید سی از اضم ٭ فما لعینیك ان قلت اکففا همتا ٭ و ما لقلبك
ان قلت استفق یهم ٭ فاشرط محذوفدر جوابیدر تقدیر
کلام ان کنت افراط حبك فما لعینیك ان قلت استفق اکففا
دیمکدر ما استفهام ایچوندر لعینیك فعل مقدره متعلقدر
تقدیر کلام فما وقع او حدث او عرض لعینیك دیمکدر عینی
عینك نك تثنیه سیدر کافه اضافه قلدقده تثنیه نونی دوشمشدر
کاف ضمیر خطابدر صاحب قصیده نك کندو نفسندن
عبارتدر تجرید طریقیله اکففا امر حاضر تثنیه در عینیه خطابدر
معناسی منع اولونك دیمکدر همتا فعل ماضی تثنیه در همتا
وزن اوزره فاعل عینیدن عبارتدر معناسی اقدی دیمکدر
لقلبك عینینك فعلی کبی مقدره متعلقدر تقدیر کلام
و ما وقع او حدث او عرض لقلبك دیمکدر قلب کوکلدر کاف
ضمیر خطاب صاحب قصیده نك کندو نفسندن عبارتدر تجرید
طریقیله استفق امر حاضردر استفعال بابندن افاقه دن

مشتقدر قلبه خطابدر معناسی کندوکه کل حیران اولمه دیمکدر
یهم فعل مضارعدر یعدو وزن اوزره وهمدن مشتقدر
وجائزدرکه یهماندن مشتق اوله وهمدن مشتق اولدوغی تقدیرجه
معناسی قلب اوله وحیران اولور موهومه میل ایله دیمکدر
یهماندن مشتق اولدوغی تقدیرجه قلب کندی هواسنه
کیدر ساکن اولمز دیمکدر دبل کل کم بو بیتده صنایع شعریه دن
بر صنعت واردر او صنعته مشابهت دیرلر مشابهت اولدرکه
ایکی کلمه نک احدهماسی اخرادن مشتق کبی اوله بونک بوله
مشتق اولمیه همنا ایله یهم کبی همنا دمنا وزن اوزرینه در
هیمدن مشتقدر یهم یعدو وزن اوزرینه وهمدن مشتقدر
یعنی صاحب قصیده کندو نفسنه تعجبا وتوبیخا خطاب ایدوب
ایدرکه اکوسن افراط ایله محبتی انکار ایده جک اولورسک سنک
کوزلرینه نه عارض اولدی عجب حالدر اکر کوزلرک یاش
اقیدوب اغلمقدن منع اولونک دیه جک اولورسک اغلامغی
زیاده ایدوب منع اولنیوب سیلان ایدرلر قلبکه دخی نه عارض
اولدی عجب حالی وار الورسن قلبکه افاقت بول کندوکه کل حیران
اولمه دیجک اولورسک افاقت بولمیوب واله وحیران
وبیهوش اولوب کندو هواسنه کیدر ترجمه اکلی غلامه دیرلر
کلجه کوزلک نولدی یاش دوکر ایل دیدکجه کوکلک ارندی

اندە خیرتی فارسی جیست جشمت کو یش کریان مشو کریان شود
جیست دلت کو بی که به شو مشیوه کوزعم • ایحسب الصب ان الحب
منکتم • ما بین منسجم منه ومضطرم • همزه استفهام ایچوندر یحسب
فعل مضارعدر ظن معناسنه در منکتم اسم فاعلدر کتماندن
مشتقدر کزلیوب صقلمق معناسنه در منسجم موصوف محذوفک
صفتیدر تقدیری دمع منسجم دیمکدر معناسی اقجی کوز یاشی
دیمکدر مضطرم دخی موصوف محذوفک صفتیدر تقدیری
قلب مضطرم دیمکدر معناسی نار عشقه مشتعل اولوب یانجی
قلب دیمکدر منه قولنده کی ضمیر عشقه راجعدر یعنی صاحب
قصیده بیت سابقده تجرید طریقیله کند نفسنه خطاب ایدوب
افراطله محبتنه بعض وجه ذکر ایدوب توبیخ وتشنیع ایتدوکدن
کند نصکره محبتک عدم کتمانی تصریح ایمک قصد ایلیوب خطابدن
غیبته التفات ایلیوب ایدرکه عاشق اولان کمسنه ظن ایدرمی که
دائم مستمر اقن کوز یاشی ایله وعشق اتشی ایله طوتوشوب
یانجی قلب مابینده عشق منکتم اولوب صقلنه امدی بو اقن کوز
یاشی وطوتوشوب یانن عشق اتشی مابینده عشق صاقلردکلدر
ترجمه ترکی انده کی کوز یاشیله کوکل اتشی اوله عاشق صنودمی
کزلمک اوله محبتی فارسی ای که پندارد که عشق عاشقان پنهان
شود • در میان اتش دلسوز اب جسم نم • لولا الهوی لم ترق

دمعا علی طلل ۝ ولا ارقت لذکر البان والعلم ۝ لولا حرفدر جملهٔ
اسمیه یه داخل اولور ولولا الهوی مبتدادر خبری محذوفدر
تقدیری ولولا الهوی موجود فیك دیمکدر معناسی اکر
سنده محبت اولمسیدی دیمك اولور هوی محبته دیرلر
وعشق معناسنه در ترق فعل مضارع مخاطبدر افعال
بابندن فاعل صاحب قصیده نك کندو نفسندن عبارتدر
تجرید طریقیله ارقدن مشتقدر دوکمك معناسنه در
دمع کوز یاشنه دیرلر علی طلل لم ترق قولنه متعلقدر طلل
ویران اولمش بنالر اثرینه دیرلر ارقت فعل ماضی مخاطبدر
تاء عبارتدر صاحب قصیده نك کندو نفسندن تجرید طریقیله
ارقدن مشتقدر ایخوسز قالمق معناسنه در ذکر ذلك کسریله
دیلا ایله اکمکه دیرلر و ذلك ضمیله قلبدن اکمغه دیرلر بان
بر اغاج اسمیدر که ذکر کنارنده وکناره قریب یرلرده اولور
دعنا اولدوغی اجلدن انی محبوبلك قدنه تشبیه ایدرلر
ترکیده اکا صوغوت اغاجی دیدرلر علم بر طاغك اسمیدر
بلکل که بو بیتده صنایع شعریه دن بر صنعت واردر او صنعته
مشابهت دیرلر ترق ایله ارقت مابینده در که نته کیم همّا ایله
یهم کبی یعنی صاحب قصیده غیبت طریقیله محبتك عدم کتمانی
تصریح ایتدکدن صکره کرو نفسنه تجرید طریقیله خطاب ایدوب

ایدوب بیدکه اکر ذی سلمده کاظمه ساکنی اولنلرك سنده عشقی
اولمسیدی ویرانه لر اوزرینه کوز یاشی اقمز ایدیك و دخی
بانی و علمی اکوب کیجه لرده ایخوسز قالمز ایدوك ترجمه عشق
اولمسیدی اکمز ایدوك سن منازلی هم ایتمز ایدی یاشلو کوزك
بو اوراقی فارسی کو بنودی عشق اشکت بر طلل کبی دیختی
کی بدی بخواب چشمت از غم بان علم ۝ فکیف تنکر حبا بعد ما شهدت
به علیك عدول الدمع والسقم ۝ فاشرط محذوفین جوابیدر
تقدیر کلام اذا کان الامر کذلك فکیف دیمکدر ظرف مکاندر
استفهامی متضمن تعجب و استبعاد ایچوندر تنکر فعل مضارع
مخاطبدر فاعل صاحب قصیده نك کندو نفسندن عبارتدر
تجرید طریقیله معناسی سن انکار ایدرسین دیمکدر حب عشق
معناسنه در بعد صکره دیمکدر ما مصدریه در زائد اولمق
جائزدر شهدت ماضی مؤنث شهادتدن مشتقدر طانقلق
ویرمك معناسنه در به شهدت قولنه متعلقدر ضمیر حبه و حبا
قولنه متعلقدر کاف خطابدر صاحب قصیده نك و نفسندن
عبارتدر تجرید طریقیله عدول شهدت قولنك فاعلیدر
عدلك جمعیدر عادل معناسنه در دمع کوز یاشنه دیرلر سقم
خستلك یعنی صاحب قصیده تجرید طریقیله کندو نفسنه ثابت
اولا غنغك ثبوتنه بعض امر ذکر ایتدکدن صکره وکندو نفسنه

خطاب ایدوب ایدرکه امی بزم ذکی ایتدکمزی اوزرینه اوتجق
عشقی سن نیجه انکار ایده بلورسن عجب حالدرکه کوزلرینك
وحسته لغك وضعیف لغك عدالتله سنك عشقکه شهادت
ایلدکندن صکره سن کندو عشقکی انکار ایلرسین وعشقکی کوزلرین
ترجمه عاشقلغه نیجه انکار قلسین ۰ یاش ایله حسته لکه ویرکن
شهادتی ۰ فارسی چون کنی انکار محبت چون کواهی میدهند بر تو آب
چشم ودو روی از دو دستی ازسقم وانبت الوجد خطی عبرة
وضنی ۰ مثل البهار خدیك والعنم ۰ واو عطف ایچوندر انبت فعل
ماضیدر اثباتدن مشتقدر ایقاع معناسنه وبو جمله بیت سابقده
شهدت قولنه معطوفدر تقدیری وکیف تنکر حبا بعدما انبت
الوجد دیمکدر وجد عشقده وعشقك خیوتینه دیرلر خطی
انبت نك مفعولیدر خطی خطك تثنیه سیدر عبرت قولنه
مضاف اولمشدر واضافت ایله تثنیه نون دوشمشدر عبرة
کوز یاشنه دیدلر وضنی خطی قولنه معطوفدر ضنی ضعیف
اولمقدر مثل البهار لفظ ضنی دن حالدر العنم قولنه مضاف
اولدوغی تقدیرجه بهار صاری کوله دیدلر علی خدیك انبت قولنه
متعلقدر خدی خدك تثنیه سیدر کافه اضافتله نون
دوشمشدر خد یاکاف معناسنه کاف ضمیر خطابدر صاحب
قصیده نك کندی نفسندن عبارتدر تجرید طریقیله والعنم

والعنم مثل البهار قولنه معطوفدر عنم قزل سکوت اغاجنه دیرلر
بعضیلر ایدر عنمدن مراد قزل خنالو برمق معناسنه بوبیتده
لف ونشر مرتب واردر مثل البهار ظنی یه صرف اولنور والعنم خطی
عبرة قولنه صرف اولنور یعنی صاحب قصیده بیت سابقك مضمونی
عطف ایدوب کندو نفسنه خطاب ایدوب ایدرکه ودخی سن
عشقی نیجه انکار ایدبلورسن عجب حالدرکه عشقك قزل سکوت
اغاجی کبی قانله مخلوط اولمش کوزلك یاشی خطلرینی یناقلرك
اوزرنده اثبات ایتدکدن صکره ودخی سنك عشقك صاری
کل مثللی بدنك وکوزلك صاری ولغنی یناقلرك اوزرنده ایقاع
ایتدکدن صکره عشقی نیجه انکار ایده بلورسن عجب حالدرکه
کندو عشقکه انکار ایدوب کولرسین ترجمه هم عشقکی یازو
یارشیکی صاری وقزل صاری یناقده فارسی عشق ثابت
کرد بر تو خط اشك لاغری چون بهار از روی یادبرد خ
شاخ صنم ۰ نعم سری طیف من اهوی فارقنی ۰ والحب یعترض
اللذات بالالم ۰ نعم حرف تصدیقدر مقرردر وما سبقه بوده
ابیات ثلثه سابقك مضموننی تصدیقدر تقدیری نعم ان
الامر ما ظننتم دیمکدر سری فعل ماضیدر معناسی کیجه ایله
کلدی دیمکدر طیف سرینك فاعلیدر طیف خیال معناسنه در
من اسم موصولدر محبوبدن کنایهدر اهوی فعل مضارع

متکلم وحده در معناسی بن سودم دیمکدر واهو جمله سی من موصوله
صله سیدر فاشرط ایچوندر ادق فعل ماضیدر تفاعیل بابندن
فاعل من موصوله راجعدر نی مفعول ضمیریدر متکلمدن صاحب
قصیده نك كندی نفسندن کنایه در معناسی ایچوسن قودی دیمکدر
والحب قولنده کی واو حالیه در الحب عشق معناسنه در یعترض
فعل مضارعدر افتعال بابندن فاعلی الحب قولنه راجعدر یعترض
یبدل معناسنه در تبدیل ایدر دیمکدر جمله سی مبتدایه ضمیر
واقع اولمشدر واللذات یعترض قولنه مفعولدر واللذات جمعیدر
بالالم یعترض قولنه متعلقدر الم ملالت وملول اولمق معناسنه در
یعنی صاحب قصیده تجرید طریقیله نفسنی وکیفیت حالنی عیان بیان
ایتمك مراد ایدنوب ایدر که شول امر که ذکر اولندی ابیات ثلثه سابقه نك
مضمونی ایدی کوجکدر امو سنك دیدیکك اوزرینه در کیفیت حالم
دخی بودر بنم سودیکم کمسنه نك خیالی کیجه ایله کلدی بنی
ایچوسن قودی حال بو که عشق و سوگی جمله لذات ملالته وملولکه
تبدیل ایدر ترجمه یارك خیالی کلدی قومادی کم اویویم سوکمکدر
ایدر او ش دور لولذتی فارسی چون خیال دلبرم امد مرا بیخواب
کرد عشق امد میان جمعی دیگر والم یا لائمی فی الهوی العذری
معذرة منی الیك ولم انصفت لم تلم یا حرف ندادر لائم اسم فاعلدر
ملامت قیلیجی دیمکدر بوده لائم صاحب قصیده نك كندی نفسندن

نفسندن تجرید طریقیله واندہ کی یا متکلم صاحب قصیده نك
کندو نفسندن عبارتدر فی الهوی لائمی قولنه متعلقدر هو عشق
معناسنه العذری فی الهوینك صفتیدر عذری یده یا نسبت ایچوندر
معناسی عذره منسوب دیمکدر عذره بر قبیله نك اسمیدر اول قبیله
طائفه سی عشقده بر حیثیت مشهورلردر که انلرك هر بریسی عاشق
اولسه فی الحال هلاك اولور معذرة فعل محذوفك مفعولیدر
تقدیر کلام اقبل منی اعذر الیك دیمکدر منی ذکر اولنان فعل
مقدره متعلقدر یا متکلمدن عبارتدر صاحب قصیده نك كندو
نفسندن عبارتدر الیك مقدره قولنه متعلقدر ضمیر خطاب
صاحب قصیده نك کندو نفسندن عبارتدر التفات طریقیله
لو حرف شرطدر انصفت فعل ماضی مخاطبدر انصافدن مشتقدر
تا عبارتدر لائمدن کنایدر صاحب قصیده نك کندو نفسندن
عبارتدر یعنی صاحب قصیده کندی ملزم اولوب عشقنه
اعتراف ایتدکدنصکره کندو نفسنه ندا ایدوب عذره طا
طائفه سنك عشقی وار ایکن بنی ملامت ایدرکین بنم سکا
عذرم وار بندن عذری قبول ایله اکر سنك انصافك اولسیدی
بنی ملامت ایتمز ایدك بو عشق عذریده ترجمه عذری هواده
بنی ملامت قلانکشی انصافك اولسه ترك ایدردك بنی
فارسی ای که در عشقم ملامت میکنی معذور دارکو تر انصاف

باشد عذر داری انکوم ٭ عدتك حالى لا سرى بمستتر ٭ عن الوشاة
ولا دائى بمنحسم ٭ عدت فعل ماضى مؤنثدر دونمك وزنخا وزده نجا
معناسنه در ضمير خطابدن عبارتدر لائمدن صاحب قصيده نك
كندى نفسندن كنايه در تجريد طريقيله عدتك بورده موقع
دعاده واقع اولمشدر دعا عليه در حالى عدتك فاعليدر
بورده عشق مراددر لا سرى ده لا ليس معناسنه در يا متكلم ضميريدر
بنم سرم ديمكدر بمستتر لانك خبريدر معناسى كزلو اوجى ديمكدر
عن الوشاة مستتر قولنه متعلقدر وشاة واشينك جمعيدر قضاة
وزنى اوزرنه معناسى غمازلر ديمكدر ولا دائى بمنحسم لا سرى
بمستتر قولنه معطوفدر دائنده كى يا ضمير متكلمدر معناسى بنم دردم
ديمكدر منحسم اسم فاعلدر معناسى كسيجى ديمكدر يعنى صاحب قصيده
التفات طريقيله كندو نفسنه ناصح ولائم اولوب كندسنى ملامت
ايتدكدنصكره كندو نفسنه دعاء عليه ايدوب ايدر كه اى بنم حالم
يعنى بنم عشقم نجا وزايدوب سكا اورسون بنم سرم غمازلردن
كزلو دكلدر و دخى دردم كسلور دكلدر ترجمه حالم بتشدى
سكا و سرم دكلدر نهان دردم كسلمديكه اولميه شناعتى فارسى
حال من از تو كذشته سر من از دشمنان نيست نهان درد من
زائل نباشد از دلم ٭ محضتنى النصح لكن لست اسمعه ٭ ان المحب
عن العذال فى صمم ٭ محضت فعل ماضى مخاطبدر ضمير خطاب

خطابه عبارتدر لائم و ناصحدن النصح محضت قولنك مفعول
ثانيسيدر نصح نصيحت معناسنه در محضتنى النصح معناسى نصيحت
محضه ايلديك يعنى ما لا ينبغيدن صافى وخالص اولان نصيحتى
بكا ايلدك لكن حرفدر حروف مشبهه بالفعلدن اسمى محذوفدر
تقديرى لكنى ديمكدر لست اسمعه قولينك خبريدر معناسى
لكن بن اول نصيحتى اشيدرم و قبول ايدردكلم المحب عاشق معناسنه
در عذال اسم فاعلدر جمع مكسردر معناسى نصيحت ايدجيلر
ديمكدر صمم صاغر اولمغه در يعنى صاحب قصيده عشقك
غلبه سندن لائم ناصحك نصيحت محضه سينى استماع ايتميوب لائم
ناصحه خطاب ايدوب ايدر كه سن بكا ما لا ينبغيدن صافى خالص
اولان نصيحتى ايلدك لكن بن انى اشيدرم و قبول ايدردكلم زيرا
عاشق اولانه نصيحت لنجى كلوب عاشق كندوينى صاغرلغه اوروب
نصيحت دكلمز ترجمه ويردك ايو اكوت او دانى اشتمدم لابد هميشه
عاشق اشتمز نصيحتى فارسى ميكنى دائم ولى من نشنوم ٭
عاشقان باشد دائم از ملامت در صمم ٭ انى اتهمت نصيح الشيب
فى عذلى ٭ والشيب ابعد فى نصح من التهم ٭ ان حرفدر حروف مشبهه
بالفعلدن ضمير المتكلم اسميدر اتهمتك جمله سى خبريدر تهمتدن
مشتقدر معناسى تحقيق بن تهمت ايلدم ديمكدر تهمت تكذيب
معناسنه در مثالى زيده تهمت ايلدم ديمك زيد تكذيب ايلدم

دیمك معناسنه نصح الشیب اتهمت قولنك مفعولیدر نصح
نصیحت معناسنه در شیب پیرلك ابتداسنه دیرلر فی عذلی اتهمت
قولنه متعلقدر معناسی بنی ملامت اتمسنده وبكا نصیحت
اتمسنده شیبه تهمت ایلدم حال بوكه پیرلك نصیحت اتمسند
تهمتلردن اراق اولیجودر شیم نصیحت اتدی وكه تهمت ایلدم
وجهی بودر كه شیبه كشی قلله تهمتی فارسی شیب پندم دار
و درجه شیب اندر نصیحت دور باشد ار تهم **الفصل الثانی**
فی اكراه النفس ومنع هواها من المحارم فان امارتی بالسوء
ما انعظت ۰ من جهلها بنذیر الشیب والهرم فا تعلیل ایچوندر
بو بیت سابقك تعلیلدر ودخی مذكور فا تفسیر ایچون اولمق
جائزدر كه بیت سابقك تفسیری واقع اوله اماره امردن
مشتقدر مبالغه صیغه سیدر ملامت وزنی اوزرینه معناسی
زیاده امر ایدیجی دیمكدر یا ضمیر متكلمدر بوراده موصوف
محذوفك صفتیدر معناسی بنم نفس امارم دیمكدر بالسوء
اماریه متعلقدر سوء شرویر معناسنه در ما نفی ایچوندر
انعظت فعل ماضی مؤنث وعظدن مشتقدر اصلنده او
نعظت ایدی فاعلی نفس امارهیه راجعدر معناسی اول اماره
نصیحت اخذ اتمدی دیمكدر یعنی نصیحت قبول ایلدی من اجهلها
انعظت قولنه متعلقدر من تعلیل ایچوندر اجل معناسنه وضمیر

وضمیر مؤنث نفسنه راجعدر معناسی اول نفس اماره جهلی
ایچون صح ایدیمكدر بنذیر الشیب من جهلها قولنه متعلقدر نذیر فعیل
وزنی اوزرینه منذر معناسنه اولمق جائزدر بدیع مبدع
معناسنه اولدوغی كبی نذیر منذر معناسندن غیری انذار
معناسنه اولمق جائزدر نكیر انكار معناسنه اولدوغی كبی
نذیر منذر معناسنه اولدوغی تقدیرجه نذیر الشیب قولنك
معناسی اول نفس اماره شیب منذری یعنی خوف ویریجی
شیبی بلمدیكی اجلدن دیمكدر نذیر انذار معناسنه اولدوغی
تقدیرجه معناسی اول نفس امارهنك شیبك تخویف
یعنی قورقوتمهسینی بلمدوكی اجلدن دیمكدر شیب پیرلكك
اول مرتبهسنه دیرلر والهرم الشیب قولنه معطوفدر هرم
پیرلكك نهایت مرتبهسنه دیرلر یعنی صاحب قصیده بیت
سابقك مضموننده ندامت ایدوب انصاف كلوب حال بوكه
شیب ناصح تهمتدن بعید ایكن شیب ناصحدن نصیحت اخذ
اتمیوب شیب ناصحه تهمت ایلدیم دیو بو مضمونك علتن
ذكر اتمك مراد ایلدی واید ركه بنم نفس امارم بنی یره مزلغه
دعوت ایدوب بكا یره مز نسنه امر ایلدی پیرلك ویرنینك
قورقوتمسنی بلمدیكی اجلدن وعظ ونصیحت قبول اتمیوب یره مز
یرلره پلتنودر ترجمه اماره نفسم اولمدی وعظ ایله متعظ شیب

هرمندين في يكدي جمالتي ولا أعدت من الفعل الجميل قرى ٭
ضيف الم بر خيمي غير محتشم واو عطف ايجوندر لا نفي ايجوندر
اعدت فعل ماضي مؤنثدر افعال بابندندر اتعظت قولنه معطوفدر
فاعلي نفس اماره يه راجعدر معناسي ودخي بنم نفس امارهم احطا
ايلمدي يعني مهيا ايدوب براقلمدي ديمكدر من اعدت قولنه متعلقدر
فعلدن مراد عمل صالح وخصلة مرضيه در ودخي جائزدر كه
من الفعل حرف اولوب قرادن حال واقع اوله قرى ضيافت و
قونقلق معناسنه در بورده ضيفدن مراد شيبدر الم فعل ماضي
اعدونى اوزرينه الملمدن مشتقدر نزول معناسنه جمله سي
ضيف قولينك صفتي واقع اولمشدر برأسي الم قولنه متعلقدر
يا ضمير متكلمدر غير محتشم ضيف قولنده حال واقع اولمشدر محتشم
احتشامدن مشتقدر شينك ضمه سيله ودخي كسره سيله جائزدر
معزز ومكرم معناسنه در يعني صاحب قصيده بنم نفس امارهم بر
دعوت ايدوب وعظ ونصيحت قبول ايلمدي ديوب كرو نفس امارهدن
شكايت ايدوب ايدركه ودخي بنم امارهم فعل جميلدن يعني اعمال صالحه
وخصال مرضيه دن بر عمل وبر خصلت احضار ايدوب معزز ومكرم
اولمدغي حالده بنم باشمه نازل اولوب بكا قونق اولان بيرلكك
قونقلغني براقلمدي ترجمه بر غير محتشم قونق ايندي باشمه نزول
قلمادي نفس اماره اكا فعل جميلدن ضيافتي ٭ لو كنت اعلم ما اوقره

او قره ٭ كتمت سرا بدالي بالكتم ٭ لو شرط ايجوندر كنت فعل ماضي
متكلمدر وافعال ناقصه دندر اعلم انى ما اوقره جمله سي خبر واقع
اولمشدر اعلم فعل ماضي متكلمدر انى قولنده كي يا ضمير متكلمدر ما نفي
ايجوندر اوقره فعل مضارع متكلمدر توقيردن مشتقدر قونقلو
معناسنه وفاعلي صاحب قصيده نك كندى نفسيدن عبارتدر
اوقره كي مفعول ضمير شيبه راجعدر كتمت فعل ماضي متكلمدر
جائزدر كه كتمدن مشتق اوله كافك فتحه سيله تانك سكونيله
ودخي جائزدر كه كتمدن مشتق اوله كافك كسريله وتانك فتحه
سيله وجه اول اوزرينه معناسي بن ستر ايدردم ديمكدر وجه ثانى اوزرينه
بن حنا يقردم ديمكدر بورده سردن مراد بيلكدر بدا فعل
ماضيدر معناسي ظاهر اولدي ديمكدر وجمله فعليه سرا قولنه صفت
واقع اولمشدر لي بدا قولنه متعلقدر بدانك واعلدن حال واقع
اولمشدر منه قولنده كي ضمير مجرور شيبه راجعدر بالكتم ديديكي
دخي بدا قولنه متعلقدر كتم كافك كسريله وتانك فتحه سيله بويا
معناسنه در يعني صاحب قصيده باشنه نازل اولان قونغك
قونقلغي ايجون عمل صالح وخصلت مرضيه براقلمدغنه نادم
اولوب ايدركه اكر بن ضعيف عزيز وشريف قونقليوب معزز
ومكرم ايدوب حرمت ايتمديكم بليدم بنم ايجون ظاهر اولان
سيركه بيرلك علامتيدر بويا ايله بويا ردم وحنا يقاردم خلقدن

مطعنى اولميوب رسواى عالم اولمز ايدم ترجمه يا لسمكه حرمت
ايدمزدم باشم اغنه كتم ايدردم سوادكتم برله شيبتى ٭ من يرد
لى جماح من يقويتها كما يرد جماح الخيل باللجم من استفهام ايچوندر
استنطاقدر ودخى استفهام انكار ايچوندر معناسى بر احد
قادر دكلدر ديمكدر لى مقدره متعلقدر تقديرى من يرد لى يعنى
ديمكدر يا ضمير متكلمدر يرد دخى ذكر اولنان مقدره متعلقدر
رد معناسنه در جماح جامشلق معنادر يعنى هواء باطله
يلتمك من غوايتها دخى مقدره متعلقدر ظرف مستقردر
جماح قولندن صفت واقع اولمشدر غوايت ضلالت معناسنه در
ازغونلق ديمكدر و ضمير مجرور نفس امارهيه راجعدر كما يرد
قولندهكى كاف مثل معناسنه در ما مصدريه در زائد اولمق جائزدر
در ترد فعل مضارع مجهولدر معناسى منع اولنور ديمكدر
جماح الخيل يرد قولنك قائممقام فاعليدر خيل معنادر باللجم
يرد قولنه متعلقدر ايان معناسنه در يعنى صاحب قصيده
ضيف عزيزكه بيلك در قونقلدكى اى معزز ومكرم قلمدوغى
ودخى اكه رحمت اعمد بكى نفس اماره نك ضلالتندا اولدوغى
اجلدن نفس امارهنك ضلالتندن اولان جامشلغين كيدروب
ضلالتندن دوندروب بكا معين ايدهنته كيم ياووزات لرينك
جامشلغين اويان ايله دوندريلوب منع اولندوغى كبى اتك

انك جماحنى نته كم دايدر لجام ايكا شكه رد اولنيدى
نفس غوايتى فلا ترم بالمعاصى كسر شهوتها ان الطعام
يقوى شهوة النهم فا شرط محذوفك جوابيدر تقديرى كلام
ان النفس الامارة حريصة على الشرور والقبائح ديمكدر و لا
نهى ايچوندر ترم فعل ماضى مخاطبدر رومدن مشتقدر
تحتنده مستتر اولان انت عبارتدر صاحب قصيدهنك كندو
نفسندن التفات طريقيله معناسى طلب ايلمه سن ديمكدر
بالمعاصى لا ترم قولنه متعلقدر معاصى معصيتك جمعيدر
كناه معناسنه در شهوتها قولندهكى ضمير نفس امارهيه راجعدر
شهوة النهم يقوى قولنك مفعوليدر نهم صفة مشبهه در دخى
معناسنه يعنى صاحب قصيده نفس امارهنك ضلالتندن منع
اولنماسنه چاره بولمايوب ودخى شرور وقبايحه زياده
حريصين كوروب ايمزدركه انصافه كلوب بر مقدار مرادين آله
ديوب مقتضاسى اوزره قومق استيجك كروكندو نفسنه خطاب
ايدوب ايدركه اى سن امارهنك شرور وقبايحه حريص
ايدوكين بيلدك ايسه سن اول نفس امارهنك حرص ايله
شهوتين كسر ايدوب صويوب كيدرسين نفس امارة معصيت
اوزرينه قومق ايله طلب ايلمه معصيت نفس امارهنك طعام
حريص اولان كمسنهنك شهوتين زياده ايدر پس معصيتك

بوكل شهوتن صماه قوتلنور طعام ايله حرص اهلى شهوتى والنفس
كالطفل ان تهمله شب على حب الرضاع وان تفطمه ينفطم واو حاليدر
كاف تشبيه ايچوندر طفل اغلانه دنلوان حرفدر حروف شرطدن
تهمل فعل مضارع مخاطبدر اهمالدن مشتقدر ترك ايتمك وقو معنى
معناسنه در ضمير خطابدر صاحب قصيده نك كندو نفسندن
التفات طريقيله وضمير منصوب متصل طفله راجعدر
شب فعل ماضيدر شبابدن مشتقدر يكت اولور وقوى
اولور معناسنه على حب شب قولنه متعلقدر الرضاع امزمك
معناسنه در واو عطف ايچوندر ان حرف شرط تفطم فعل
مضارع مخاطبدر فطامدن مشتقدر ايرمق معناسنه در
ضمير خطاب التفات طريقيله صاحب قصيده نك كندو نفسنه
عبارتدر ومتصل اولان ضمير مفعول طفله راجعدر ينفطم
فعل مضارع انفطامدن مشتقدر انفعال بابندن معناسى
كسلور ديمكدر فاعلى طفله راجعدر يعنى صاحب قصيده
بيت سابقك مضموننك تاكيدنك اثبات قصد ايدوب ايدركه
حال بوكه نفس امزاغلانك كبيدر اول امزاغلانى امزمكدن كسميوب
اهمال ايدرجك اولورسك ممه يه حريص اولوب امزمه نك محبتى
غالب اولور وممه امزمك اوزرينه حريص ويكيت اولوب قوى
اولور اكر امزمكدن كسيجك اولورسك ممه دن كسلوب حرص زائل

زائل اولور نفس اماره معاصى اشلمكدن كسلميوب اوزرينه
قوى اولور اكر معاصى اشلمكدن منع ايدرجك اولورسك معاصيدن
كسلوب حرص زائل اولور وخيره مائل اولور نفسك ضبعه
بكوزامر قورسك وكو سوددن كسرسك اوله نور ايدر
قناعتى فاصرف هواها وحاذر ان توليه ان الهوى ما تولى
يصم او يصم فا سرط محذوفك جوابيدر تقديركلام اذا عرفت
شان نفس اماره وحالها فاصرف هواها ديمكدر اصرف امر حاضردر
صاحب قصيده نك كندو نفسنه خطابدر التفات طريقيله
معناسى تغيير ايله دوندر ديمكدر هوى ها اصرفك مفعوليدر
ضمير مجرور نفس اماره يه راجعدر يعنى نفس اماره نك شروعه نيايجه
هواسنى وميلنى دوندر ديمكدر حاذر امر حاضردر بودخى صاحب
قصيده نك كندو نفسنه خطابدر معناسى خوف ايدوب احتراض
ايله ديمكدر ان مصدريه تولى فعل مضارع مخاطبدر تفعيل بابندن
فاعلى تحتنده مستتر انت عبارتدر صاحب قصيده نك كندو نفسندن التفات
طريقيله توليه قولنده كى ضمير منصوب هوايه راجعدر معناسى نفس
اماره نك هواسى اوزرينه حاكم قلمقدن احتراز ايله ديمكدر لام جاره
حذف اولنمشدر وحاذر ان توليه قولنك تعليليدر ما تولى ده كى
ما شرطيه ايچوندر ودخى ما دام معناسنه اولمقده جائزدر وجه
اول اوزرينه معناسى قچن نفس اماره نك هواسنى اوزرينه حاكم

اوبجق اولورسه دیمکدر وجه ثانیه کوره مادامکی نفس اماره نك
هواسی اوزرینه حاکم اوله دیمکدر یصم فعل مضارع عددافعال
بابندن اصمادن مشتقدر اصلنده یصمی ایدی علامت جزم
ایچون یا دوشدی ماتولی قولنك جوابی واقع الشد دهلاك
ایدر دیمکدر او یصم یانك فتحه سیله معطوفدر یصم قولنه
یعدو ذی اوزره یصمدن مشتقدر عیب کتوردی دیمکدر یعنی صاحب
قصیده ایدرکه نفس امارنك شانی نه ایدوکی وحالنی بیلدك بس اول
نفس امارهنك هواسنی تغییر و تبدیل ایدوب دوندرودخی اول
نفس امارهنك هواسی اوزرینه حاکم اولجق اولورسه سنی هلاك
ایدر و یاخود سنی عیبلو قلور نفسك هوا ودکوددسکا
بیس انك دوندر هواستی اکه ویرمه سن امارتی وداعها و
فی الاعمال سائمة وان هی استحلت المرعی فلا تسم ولو عطف ایچوندر
فاصرف قولنه معطوفدر داع امر حاضردر مفاعله بابندن
صاحب قصیدهنك کذی نفس امارهسنه راجعدر معناسی
اول نفس امارهٔ ضبط ایله دیمکدر واو حالیهدر هی نفس امارهیه
راجعدر اعمال عملك جمعیدر مراد اعمال صالحهدر سائمة
صالو ویر دیمکدر واو ابتدائیهدر حرف شرطدر هی استحلت
فعل محذوفك تفسیری واقع اولمشدر تقدیری وان استحلت هی
استحلت دیمکدر مرعی اوتلاق معناسنهدر استحلت المرعی

المرعینك معناسی اول نفس اماره اوتلاغی طتلو بولجق اولورسه
دیمکدر فا جواب ایچوندر لا تسم نهی حاضردر سامتدن مشتقدر
معناسی اول نفس اماره لذت بولدوغی مرعیدهٔ رعی ایله دیمکدر
صاحب قصیدهنك نفسنه خطابدر یعنی صاحب قصیده فاصرف
هواها دیدیکی قولنه عطفدر ایدرکه حال بوکه اول نفس
اماره اعمال صالحهدن صالی ویردیجی اول نفس اماره مرعای
لذیذی طتلو بولجق اولورسه اول نفس اماره کوروب کندو
لذیذ کلی مرعیده رعی ایلمه بر اخو مرغیده رعی ایله که نفس اماره
ریاضت شدیدهٔ اوزرنه قالهسین کم حسنت لذة للمرء قاتلة
ایت مرعی طتلو بولدوغی دم قوارا سامتی کم حسنت لذة للمرء قاتلة
من حیث لم یدر ان السم فی الدسم کم خبریهدر کثیر معناسنهدر حسنت
فعل ماضی مؤنثدر تفعیل بابندندر فاعلی نفس امارهیه راجعدر معناسی
اول نفس اماره کوکچك کوستردی دیمکدر لذة حسنت قولنك
مفعولیدر للمرء دخی اکه متعلقدر مرء کشی دیمکدر قاتلة لذت
قولنك صفتیدر من حیث قولنده کی من تعلیل ایچوندر حسنت
قولنه متعلقدر لم یدر جملسی حیث قولنك مضاف الیهیدر لم یعلم
ویفهم معناسنهدر و فاعلی للمرء قولنه راجعدر ان السم فی الدسم
لم یدر قولنك مفعولیدر ذهر معناسنهدر دسم جرب طعام
معناسنهدر یعنی صاحب قصیده بیت سابقك مصرع ثانیسنك

مضموننده بیوردکه قچن اول نفس اماره مرعای لذیذ وطاتلو بولجق اولورسه
سن اول نفس امارۀ کندویه لذیذ کلن مرعاده رعی ایلمه دیدکندن
صکره بونک اوزرینه تعلیل قصد ایدوب ایدرکه نیجه کرات ایله
اول نفس اماره کشیه خدعه ایدوب فی الحقیقه لذت اولمیه
بلکه کشینک هلاکنه سبب اولان نسنه‌یی بحسب الصوره
کوزلجک کوستررشول خبیث ایله که کشی انی فهم ایدوب کلمز
طعامنده زهر واردر اول نفس اماره اکا خدعه اتمشدر ای
نیجه نسنه طاتلو کلور نفسه • عاقبت معلوم اولورکه زهردر
انک دسومتی • وحشی الدسایس من جوع ومن شبع فرب
مخمصة شر من التخم واو عطف ایچوندر احش امر حاضردر
حشیدن کلوردر دخی بابدن دخوا ایله سن دیمکدر صاحب
قصیده نک کندو نفسنه خطابدر التفات طریقیله الدسایس
حشی قولنک مفعولیدر دسیسه نک جمعیدر کزلو فتنه دیمکدر
من جوع اچلق معناسنه در ومن شبع جوعه معطوفدر
طوقلق معناسنه در فرب قولنده کی فا تعلیل ایچوندر رب
تعلیل ایچوندر بو محلده تکثیر ایچوندر مخمصه مصدر میمیدر
وزنی اوزرینه زیاده اولجق معناسنه در فرب مخمصة شر ایه
دیمکدر شر مجرور اولمقده جائزدر مخمصه قولنک صفتی اولمق
اوزره ودخی مرفوع اولمقده جائزدر مبتداء محذوفک خبری

خبری اولمق اوزره تقدیر کلام هی شر دیمکدر جمله سی محلا مجرور
مخمصه قولنه صفت واقع اولمشدر شر خیرک ضدیدر من التخم
شر قولنه متعلقدر تخم اصلنده تانک ضمیله وخانک فتحه
سیله جمعی تخمات کلور اصلنده وخمه واو تایه قلب اولندی
تخمه کم تکلانده اولمشدر واخرنده کی تا حذف اولنمشدر قافیه
ایچون طوقلق معناسنه در یعنی صاحب قصیده ایدر قورق
نفس اماره نک کزلو فتنه لرندن که اچلقدن وطوقلقدن
حاصل اولور زیرا اچلقدن حدت وسوء خلق وملالت حاصل
اولور که طوقلقدن اشد در زیرا کفره باعث اولور مالایعنی سویلمکه
• میل ایتمه جوعه وشبعه وسطی کوزت • ای نیجه مخمصه کتورر
نیجه فطنتی • واستفرغ الدمع من عین قد امتلأت من المحارم والزم
حمیة الندم • استفرغ امر حاضردر استفعالدن صاحب قصیده
خطابدر التفات طریقیله الدمع مفعولیدر من عین استفرغ
قولنه متعلقدر معناسی کوزدن یاش اقت اغله دیمکدر امتلأت فعل
ماضی مؤنثدر فاعل عین قولنه راجعدر طولدی دیمکدر من المحارم
امتلأت قولنه متعلقدر محرمک جمعیدر حرام معناسنه در والزم
امر حاضردر دخی بابدن استفرغ معطوفدر معناسی ملازمت
ایله دیمکدر حمیة الزمک مفعولیدر فتنه وزنی اوزره در اصللری
حموه وقوه در حفظ وغیرت معناسنه در ندامت ورجوع وتوبه

معناسنه در یعنی صاحب قصیده ایدر که کوز یاشی دوکوب اغلا
کوزک حرامه بقمشدر و دخی ندامت حفظنه توبه و رجوعه ملازمت
ایله امین در که مغفور اولوب محزون اولمیه سین سعادته ار(شه)
سین ترجمه یاشی حرامیله طلو کوزدن اقت قیلب کچن کناهلر(ک)
ایچون ندامتی وخالف النفس والشیطان واعصهما وانهما محضاک
النصح فاتهم خالف امر حاضر مفاعله بابندن صاحب قصیده نک کند
نفسنه خطابدر مخالفت ایله دیمکدر النفس مفعولیدر الشیطان
قولنه معطوفدر نفس ذاته دیرلر انا ایله تعبیر اولنور و بعضیلر عقل
دخی نفس دیرلر اکرچه خیره دلالت ایدرسه نفس مطمئنه دیرلر اکر
شره دلالت ایدرسه ملهم دیرلر شیطان اصلندن ملک ایدی
ادمه تکبرلک ایدوب سجده اتمدیکی سببدن درکاهدن سورولوب
لعنت اولندی و دخی شول کشیلر که ناشروع یرلره یلتچیلر در انسی
اولسون جنی اولسون انلره شیطان اطلاق اولنور استعاذه طر(یقنده)
واعصهما خالف قولنه معطوفدر اعص امر حاضردر ایکنجی بابدن
عصیاندن مشتقدر ضمیر تثنیه نفس و شیطانه راجعدر معنا(سی)
اول ایکسنه عاصی اول تابع اولمه دیمکدر انهما قولنده کی ان شرطدر
هما فعل محذوفک فاعلیدر نفسله شیطانه راجعدر محضاک
فعل محذوفک مفسریدر وان احد من المشرکین اسلوبی اوزرنه
محضالک قولنک کاف مفعول اولیدر النصح مفعول ثانیسیدر

سیدر فاتهم فاجوابیه اتهم جمله سی انهما قولنک جوابیدر اتهم
امر حاضردر افتعال بابندن تهمتدن مشتقدر یعنی صاحب قصیده
بیت سابقده توبه غلیتنه پشیمانلق حفظنه ملازمت ایله دیو
کندو نفسنه امر ایدوب قدرد قدن صکره ایدر مخالفت ایله
نفسه و شیطانه و دخی ایکسنه عاصی اول اکر بونلر سکا بونلر
نصیحت محض واظهار محبت ایدرلرسه سن انلره تهمت ایله سوزلی(ن)
قبول اتمه زیرا غرضلری مکر و حیله در شیطانه و نفسه عاصی
اولوب قبل مخالفت او کوت ویررلرسه سکا ایله تهمتی ولا تطع
منهما خصما ولا حکما فانت تعرف کید الخصم والحکم لا تطع نهی حاضر
در اطاعتدن مشتقدر بو دخی صاحب قصیده نک کندویه خطابیدر
منهما لا تطع قولنک مفعولیدر محذوف بیانی واقع اولمشدر تقدیر کلام
ولا تطع کل واحد منهما دیمکدر هما نفسه و شیطانه راجعدر معناسی نفسه
و شیطانه مطیع اولمه دیمکدر خصما منهما قولنده کی ضمیر متصلدن حال
واقع اولمشدر ولا حکما خصما قولنه معطوفدر معناسی خصومت
ایدیجی و حکم اولانلر حالده اول نفس ایله شیطانه مطیع اولمه
فانت قولندکی فا تعلیل ایچوندر ضمیر مخاطب صاحب قصیده نک
کندندن عبارتدر تعرف فعل مضارع بلورسین دیمکدر کید
تعرفک مفعولیدر حیله معناسنه در والحکم کید قولنه معطوفدر
میم قافیه مکسوردر یعنی صاحب قصیده ایدر نفس شیطانه

مطیع اولمه بونلر خصم واوزدینه حاکم اولدقدی حالده ذیرا سن
بلورسنکی بونلر یك خصومتی وحکومتی حق اوزدینه دکلدر خصم
وحکم فسادین بلورسن انلوی خصم اولسه لر یا خود حکم اتمه
اطاعتی استغفر الله من قول بلا عمل لقد نسبت به نسلا لذی عقم
استغفر فعل مضارع متکلمدر مغفرت طلب ایدرم دیمکدر لفظهٔ
جلاله مفعولدر من قول استغفر قولنه متعلقدر من اجل معناسنه در
بلا عمل قولنك صفتیدر ایله قولکه ترك عمله مقارین دیمکدر
لقد نسبت قولنده کی لام قسم محذوفك جوابیدر تقدیر کلام
والله لقد نسبت دیمکدر قد تحقیق ایچوندر نسبت فعل مضارع
متکلمدر نسبتدن مشتقدر نسبت قولنه متعلقدر ضمیر مجرور قوله
راجعدر نسلا نسبت قولنك مفعولیدر ولد معناسنه در لذی
عقم قولنده کی لام مقدر متعلق اولمق جائزدر دخی لذیده کی لام الی
اولوب نسلا قولنه صفت
معناسنه اولوب نسبت به متعلق اولمق جائزدر بو تقدیر جه
به قولنده کی با سبب معناسنه اولور تقدیر کلام والله ان کان
القول غیر ثابت بالعمل نسلا الی شخص ذی عقم دیمکدر ذی عقم اغلان
کلیان اره وعورته اطلاق اولنور یعنی صاحب قصیده ایدر الله
مغفرت طلب ایلیوب الله صغنورم شول قولدن که عمله مقارین
اولمیه اول الله حقیچون بن نسبت ایتدم شول قوله که عمله مقارین
اولمیه اوغلان اولمز عورتدن اوغلان طلب ایتمك کبیدر یعنی عقیمه

عقیمه نسبت ایدن قول بی عملی چون نسبت ایتدم ایدم اندن
انابتی امرتك الخیر لکن ما ائتمرت به وما استقمت فما قولی لك استقم
امرت فعل فاعل کاف ضمیر خطاب مفعولدر امرت قولنك معناسی
بن سکا امر ایتدم دیمکدر الخیر حذف ایصال قبیلندن نزع خافض
اوزرنه منصوبدر امرتك مفعولیدر تقدیر کلام بالخیر دیمکدر
لکن استدراك ایچوندر استقمت فعل فاعل افتعال بابندن به
امرت قولنه متعلقدر ضمیر مجرور امرتك الخیر قولنك مضمونه
راجعدر معناسی بن سکا امر ایتدم کلمه مؤتمر اولمدیك یعنی اهتمام
ایدوب اکا امتثال ایلمدك وما استقمت امرتك قولنه معطوفدر
استقامتدن مراد خیرا شلمك و منکراتی ترك ایلمکدر واللهدن
قورقمقدر واللهی وحدی سومکدر فما قولیدکی فا شرطیه دنو
جوابیله در تقدیر کلام اذا لم استقم فما یؤثر قولی دیمکدر ما
استفهام ایچوندر لك مقدره متعلقدر فما یؤثر قولی لك دیمکدر
و قولیه دخی متعلق اولمق جائزدر ضمیر خطاب صاحب قصیدنك
نفسندن عبارتدر استقم امر حاضر جمله سی قولینك مفعولیدر
یعنی صاحب قصیده کندو نفسنه خطاب ایدوب ایدرکه بن
سکا امر ایلدم خیر اسلکی سن اول امره امتثال ایلمدیك منکراتك
ترکینی امر ایتدم سکا انی ترك ایلمدك مستقیم اولمدم پس امدی بن
مستقیم اولمیجق بنم سکا مستقیم اول دیدیکم نه دوو سکا بنم

سوزم بجه تأثیر ایددونه مفید اولور لکن سوزی سویلینه
نظر ایله سوزنه • نظر ایله خیر اشلادیدم اشلمدم طوغرو اولدم
پس بجه قلدیدم سکا بن استقامتی • ولا تزودت قبل الموت نافلة
ولم اصل سوى الفرض ولم اصم واو عطف ایچوندر تزودت
فعل فاعلدر تفعیل بابندن وما استقمت قولنه معطوفدر معناسی
ازق طوتوب آخرت یراغن کورمدم دیمکدر قبل الموت مفعولیدر
یعنی اولمزدن اول فرضدن غیری نافله نماز قلوب واوروج طوتوب
ازق ادنمدن دیمکدر ولم اصل تزودته معطوفدر یالم جازمه
ایله دشمشدر معناسی بن نماز قلمدم فرضدن غیری دیمکدر
ولم اصم معطوفدر ولم اصل اوزرینه اصم فعل مضارعدر
متکلمدر اصلندن اصوم ایدی لم داخل اولدی اجتماع ساکنین
اولدی واو حذف اولندی معناسی بن اوروج طوتمدم فرضدن
دیمکدر یعنی صاحب قصیده کوی تأسف ایدوب ایدر که ودخی
ازق طوتمدم واخرت یراغن کورمدیم اولوم کلمزدن اول
عبادت نافلیه مشغول اولمدم دیمکدر • اولمزدن اول نافله
زاد ایدنمدم صوم صلاتی قلمدم الا فریضتی **الفصل الثانی فی
مدح الرسول علیه الصلوة والسلام** ظلمت سنة من احیى
الظلام الى • ان اشتکت قدماه الضر من ورم ظلمت فعل ماضی
نفس متکلم وحده در تا فاعلدر معناسی بن ظلم ایدوب نقصان

نقصان اولدم دیمکدر سنة مفعولیدر من اسم موصولدر
سنتدن مراد قول و فعل رسول الله علیه السلامدر مندن
مراد حضرت رسولدر احیى فعل ماضیدر احیادن مشتقدر
افعال بابندن الظلام مفعولیدر ظلام مصدردر ذهاب
وزنی اوزره بورده مظلم معناسنه در تقدیری اللیل المظلم
دیمکدر معناسی قراکو کیجه لری احیا ایدردی دیمکدر الى احیا
قولنه متعلقدر ان مصدریه در اشتکت فعل ماضی مؤنثدر
افتعال بابندن شکایتدن مشتقدر قدماه اشتکت قولنک فاعلیدر
قدمک تثنیه سیدر ضمیره اضافت ایله نون دشمشدر ایکی معناسنه
ضمیر مجرور من موصوله راجعدر الضر نزع خافض اوزره منصوبدر
من الضر دیمکدر اشتکت قولنک مفعولیدر معناسی ضرردن دیمکدر
من ورم ظرف مستقردر الضر قولنک بیانی واقع اولمشدر شیش معناسنه
یعنی صاحب قصیده رسول اللهک مدحنه شروع ایدوب در که
بن ظلم ایلدم کندومه اول رسول کزینک سنتینی ترک اتمکله
اول شویله ایدیکه قراکو کیجه لری طاعت وعبادت ایله احیا
ایدردی تا مبارک ایاقلری ورم زحمتندن شکا ایدنجیه دک
اول دونلری ددی دوتانک سنتی قودم کم ایاغی قلوردی
دردندن شکایتی • وشد من سغب احشاءه وطوى تحت
الحجارة کشحا مترف الادم واو عطف ایچوندر شد فعل

ماضیدر معناسی بغلدی دیمکدر بیت سابقده احیا قولنه
معطوفدر من شعب شدید متعلقدر من اجل وسبب معناسنه در
احشا حشانک جمعیدر بکوویل معناسنه بوکوه که دخی دیرلر
ضمیر مجرور رسوله راجعدر معناسی بوکودی تحت الحجارة
طوی نک ظرفیدر حجاره طاشدر کشحا طوی قولنک مفعولیدر
کشح یان وبکر معناسنه در مترف الادم طوی نک فاعلندن
حال واقع اولمشدر مترف لطیف وکوچک دیمکدر ادم جلد
معناسنه در یعنی صاحب قصیده ایدر بن ترک ایلدم شول
رسولک سنتنی که اجلغندن بوکرنی وبلنی بغلدی ونازک
بدننی بوکدی وبوکرنه ویاننه طاش بغلدی ترجمه امج اولد
بوزکی صالنما مغیجون نازک تننه بغلدی اول حجاره نی وراودت
الجبال من ذهب عن نفسه فاراها ایما شمم واو عطف ایچوندر
وراودت فعل ماضی مؤنثدر مراوده دن مشتقدر مراوده
کندوی اخوا ایچون واخولک مرادی اولمق اوزره جذب وطلب
اتمکه دیرلر ضمیر بارز متصل رسول الله صلی الله علیه
وسلمه راجعدر الجبال راودت قولینک فاعلیدر جبال
جمع جبلدر الشم جبال قولنک صفتیدر شم اعظم دیمکدر
من ذهب جبال قولندن حال واقع اولمشدر ذهب التون
دیمکدر عن نفسه راودت قولنه متعلقدر ضمیر مجرور حضرت

طوی فعل ماضی فاعلی رسوله راجعدر

حضرت رسول علیه السلامه راجعدر فاراها افعال
بابندن فعل ماضیدر فاعلی تحتنده حضرت رسول علیه السلامه
راجعدر کوستردی دیمکدر ها ضمیر بارز متصل جبال قولنه
راجعدر ایما اراها قولنک حذف اولنان مفعول ثانیسنک
صفتیدر تقدیری فاراها ایما شمم دیمکدر شمم اولوق معناسنه در
یعنی صاحب قصیده ایدر بن رسول کزینک سنتن ترک ایلدم
اولو طاغلر التون اولوب کندولرنی قبول ایلسون اول حضرت
ذات شریفندن طلب ایلر ایدی اول ذات انلردن اعراض ایدوب
انواع اولولقلر کوستردی قبول والتفات اتمیوب فقری اختیار
ایلدی طاغلر ذهبدن انی قلدی مراوده اولکوستردی ال
چکوب انلاده رفعتی واکدت زهده فیها ضرورته ان الضرورة
لا تعدو علی العصم واو عطف ایچوندر اکدت فعل مؤنثدر تأکیدن
مشتقدر محکم اتمک معناسنه در زهد مفعولدر ضمیر مجرور
حضرت رسول علیه السلامه راجعدر فیها زهدیه متعلقدر
ضمیر مجرور راجعدر کلام قرینه سیله ضرورت اکدت
قولنک فاعلیدر احتیاج معناسنه در ضمیر مجرور حضرت رسوله
راجعدر لا نافیه در تعدو فعل ماضی مؤنث عداوتدن مشتقدر
فاعل ضرورته قولنه راجعدر معناسی اول ضرورت عالم اولمز وظلم
ایلمز دیمکدر علی العصم لا تعدو قولنه متعلقدر عصم عصمتک جمعیدر

معصوم معناسنه دخی اعتصام معناسنه ده اولمق جائزدر یعنی
صاحب قصیده ایدر و دخی بن ترك ایلدم اول رسول کزینك
سنه‌نك انك ضرورتی دنیایه احتیاجی زهدینی و صلاحینی
مؤکد و مقرر قلوردی تحقیقا ضرورت غالب اولوب ظلم ایلمز
شول کسنیه حق تعالی جانبندن اعتصامی اولوب معصوم
اوله ذیرا الله تعالی نك تأکیداقوادن نفسك وشیطانك
دعوتندن زهد ضرورتی محکم قلوردی مذیرا ضرورتی بکزمزدی
عصمتی وکیف تدعو الی الدنیا ضرورة من لولاه لم تخرج الدنیا
من العدم کیف استفهام ایچوندر استبعاد و انکار معناسنه تدعو
فعل مضارع مؤنثدر دعوتدن مشتقدر الی الدنیا تدعو قولنه
متعلقدر ضرورة من تدعو قولینك فاعلیدر ضرورت احتیاج
معناسنه‌در من اسم موصولدر لولاه حرف امتناعیه‌در لو لولا
قولنده ضمیر ظاهره مجروردر لکن محلا مرفوعدر مبتدا خبری محذوفدر
تقدیری ذکی اندك و بو ضمیر من موصوله راجعدر عبارتدر حضرت
رسولدن الدنیا لم تخرج قولنك فاعلیدر دنیا ادنی مؤنثیدر
علیا اعلانك مؤنثی اولدوغی کبی ادنا اعلانك ضدیدر دنیا
دنائتدن اولدوغیچون دنیا دیرلر من العدم لم تخرج قولنه متعلقدر
یوقلق معناسنه‌در صاحب قصیده ایدر نه کیفیت دنیایه دعوت
ایده بیلور ضرورت اول رسولی که اکر اول رسول و لسیدی دنیا

دنیانك عدمدن فضای وجوده چقمزدی نتکم حق سبحانه و تعالی
انك شاننده شی یفنده لولاك لولاك بیورمشدر او لمسیدی
اولمزایدی سن بسن جهان دنیا الی نجه دعوت ایدر دی ضرورتی
محمد سید الکونین والثقلین ٭ والفریقین من عرب و من عجم
محمد مجروردر سنته من انخ الظلام قولنده کی من موصولدن بدل
اولمق اوزرینه و یاخود ضرورة من دکی من موصولدن بدلدر
و دخی مرفوع اولمقده جائزدر محمد قولنك صفتی اولمق اوزرینه
کونین دن مراد دنیا و اخرتدر سید الکونین دیدیکی قولنك
معناسی حضرت رسول دنیا و اخرتك اولو سیدر دیمکدر
ثقلین دن مراد انس و جندر والفریقین دن مراد عرب
و عجمدر من عرب و من عجم فریقین قولنك بیانی واقع اولمشدر
عرب عینك و رانك ضمه سیله عربانك جمعیدر عجم عینك
و جیمك ضمه سیله اوقنمق جائزدر عرب قولنه تبعیت ایله
یعنی صاحب قصیده ایدر محمد دنیانك و اخرتك اولو سیدر
و دخی انس و جنی نك و عرب و عجمك اولو سیدر و اصلاح
ایدیجیسیدر نبینا الامر الناهی فلا احد ابر فی قول لا منه ولا نعم
نبی فعیل وزنی اوزرینه در فاعل معناسی نباءدن مشتقدر
معناسی خبر ویرجی دیمکدر و دخی مفعول معناسنه اولمقده
جائزدر بو تقدیرجه نبوددن مشتق اولور معناسی نبوت

ویر المشار دیمك اولور الامر اسم فاعلدر امر ایدیجی دیمکدر وناهی
دخی ضدیدر فلا احد قولندهکی فا شرط محذوفك جوابیدر تقدیر
کلام اذا کان الامر الناهی فلا یکون احد دیمکدر لا لیس معناسنه
احد لانك اسمیدر ابر اصدق معناسنه در فی قول ابر یه متعلقدر
فی قول لا دیدلنك معناسی فی التکلم بکلمة لا فی مقام النفی دیمکدر
منه ابر قولنه متعلقدر ضمیر مجرور حضرت رسول علیه السلامه
راجعدر ولا نعم واو عاطفه لا زائده در فلا احد قولندهکی نفی تأکید
ایچوندر ولا نعم قولی فلا احد ابر قولی لا دیدیکی قولنه معطوفدر
معناسی ولا احد ابر منه فی التکلم بقول نعم فی مقام الاثبات والوعد
دیمکدر یعنی صاحب قصیده رسول الله صلی الله علیه وسلمك
بعض سیادتنه متعلق بعض امور ذکر ایتمك مراد ایدوب ومدحینه
قصد ایلیوب ایدر که اول محمد که سید الکونین در بزم پیغمبریمزدر
امر معروف نهی منکر ایدیجیدر پس امدی جمیع مخلوقاتدن بر احد
یوقدر که او حضرت رسولدن اصدق ویکرك اوله مقام نفیده
حضرت رسول علیه السلام لا دیسه ابرق اندن لا کلمهسی تردده
ایجابده اعطاده منفعتده اجابتده وامتناعده حضرت رسولکبی
اصدق ویکرك بر احد یوقدر اولدر بنیمز امر وناهی کمسهنك
لا ونعمده اعزلی یوق مقالتی هو الحبیب الذی ترجی شفاعته لكل
هول من الاهوال مقتحم ضمیر منفصل بیت سابقك نبینا قولنه راجعدر

راجعدر حبیب فعیل وزنی اوزره محبوب معناسنه ترجی فعل
مضارع مجهولدر رجادن مشتقدر اومق معناسنه شفاعته
ترجانك فاعلیدر شفاعت غیر ایچون اخودن عفو ویا فضل
طلب ایتمکدر لر ضمیر مجرور دبه راجعدر لکل هول ترجی یه متعلقدر
وجه بوردر که بورده لام فی معناسنه اوله هول خوف معناسنه
اوله هول خوف معناسنه در من الاهوال ظرف مستقر در هول
قولنك بیانیدر مقتحم هولك صفتیدر اقتحامدن مشتقدر ادخال
معناسنه اسم فاعلدر واسم مفعول اولمقده جائزدر مدخول
معناسنه یعنی صاحب قصیده اول حضرت رسول الله علیه السلام
الله تعالی نك محبوبیدر اندن شفاعت طلب ورجا اولنور
شدة خوفله مخوف اولان محلده که شدائد هائله دن بین الناس
داخل مجذول فیه در که ذنوب عظیمه در ناس اکا ارتکاب ایدر
دیر احبیب الله اولان کمسنهنك ملتمسی ومبذولی ودعاسی
مقبولدر اول بر حبیبدر که قتی قورقولر ایچون مجموع عالمدن
اومر شفاعتی دعا الی الله فالمستمسکون به مستمسکون
بحبل غیر منفصم دعا فعل ماضیدر دعوتدن در فاعلی رسول الله
صلی الله علیه وسلمه راجعدر الی الله دعی یه متعلقدر معناسی
اللهم طاعته وعبادته دعوت ایلدی دیمکدر فا شرط محذوفه
جوابدر تقدیر کلام اذا دعا رسول الله الی معرفة الله فالمستمسکون

دیمك اسم فاعلدر یاپشیجی معناسنه در بر مستمسکون متعلقدر
ضمیر مجرور رسول علیه السلامه راجعدر بحبل مستمسکونه متعلقدر
حبل ایپه دیرلر غیر منفصم حبلك صفتیدر منقطع معناسنه در
یعنی صاحب قصیده ایدر اول حضرت رسول علیه السلام
جمیع مخلوقاتی حق سبحانه وتعالینك معرفتنه وعبادتنه دعوت
ایدوب ایلتوپ امدی اول ذات شریفه یاپشوب تعلق ایدنلر کمسه
بر ایپه یاپشورکه منقطع اولور واوزلور دکلدر اوزلمز ایپه
یاپشدی که او یاده زیرا که طوغرو وحق یوله قلدی طاعتی فاق
النبیین فی الخلق وفی خلق ولم یدانوه فی علم ولا کرم فاق فعل ماضی
فوقدن مشتقدر فاعلی راجعدر حضرت رسول علیه السلامه
معناسی اعلا اولدی فضل وشرف یوزندن دیمکدر نبیین خبینك
جمعیدر خبر وبر جیلر دیمکدر فی خلق فاق به متعلقدر خانك
فتحیله خلقت معناسنه فی خلف خانك ضم سیله خوی معناسنه
ولم یدانوه یقربوه معناسنه در فاعل نبیندن عبارتدر مدانیدن
مشتقدر مقارنت معناسنه ضمیر منصوب رسول علیه السلامه
راجعدر جمیع انبیا حضرت رسوله مقارن ومقارب اولمزلر دیمکدر
فی علم لم یدانوه قولنه متعلقدر ولا کرم فی علمنه معطوفدر کرمدن
مراد کوکجك فعلدر یعنی صاحب قصیده رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینك ذاتنده وصفاتنده وافعالنده جمیع

جمیع انبیا فضلنك زیاده سنی ذکر ایتمك مراد ایدنوب وملحی
قصد ایلیوب ایدر که اول حضرت رسول علیه السلام جمیع انبیادن
ورسلدن ذاتنده وصفاتنده وصورتنده وکمالات ظاهره ده فائق
واعلا وافضلدر ودخی جمیع انبیا ورسل اول حضرت رسول
علیه السلامك علمنده وافعال حسنه سنده اول ذات شریفه
معادل ومقارن ومقادت اولوب یقین اولمازلر زیاده اولمق
قنده واولذاته مساوی اولمق قنده خلق خلقده قونبیدن زیاده در
علم وکرمده بوقدر اکا کمسه نك قربتی وکلهم من رسول الله ملتمس
غرفا من البحر او رشفا من الدیم کلهمده کی ضمیر جمع بیت سابقده
نبیین قولنه راجعدر من ملتمس قولنه متعلقدر رسول فعول
بمعنی مفعولدر مرسل معناسنه ملتمس اسم فاعلدر طلب معناسنه در
غرفا ملتمس قولنك مفعولیدر صو المغه دیرلر من البحر غرفا قولنه متعلقدر
شفا اغز ایله صو المغه دیرلر من الدیم رشفا قولنه متعلقدر دیم
دیمه نك جمعیدر کیجه وکوندز یغان یغموره دیرلر یعنی صاحب
قصیده بیت سابقك مضموننده تقریر ایدوب ورسول اللهك
مدحی مراد ایدنوب جمیع انبیا اول رسول کریمدن التماس ایدوب
علوم کثیره وفنون کبیره سن دکزدن بر اوج صو طلب ایدرلر
ودخی افعال حسنه سی یغموردن بر اغز صو استرلر انك بکاری
ویغموری وبادانی رشفیله مجموع انبیالر اندن شفاعتی واقفون

لديه عنده حدهم من نقطة العلم او من شكلة الحكم وافقون
بيت سابقده ملتمس قولنه معطوفدر لديه عنده معناسنه وافقونك
ظرفيدر عند على معناسنه حد سنور معناسنه ضمير مجرور
انبيايه راجعدر من نقطة حدهم قولنك بيانيدر او من شكلة
الحكم معطوفدر من نقطة قولنه شكلة كلمتك اعرابنه دردر
حكم حكمتك جمعيدر حكمت علم ايله عمله دركه نفس انسانيه نك
استكمالنه دركه يعني صاحب قصيده ايدر جميع انبيا و رسل
رسول اللهك اوكنده دردلر اوزره انلر رسول اللهك علمندن
بر نقطه در يا خود بر شكله در يا شكله دن قائلدر علم و حكمتي
طوردر قاتنده هر بري حددر نقطه دن فهو الذي تم معناه وصورته
ثم اصطفاه باري النسم فاسقط محذوفك جوابيدر بيت سابقدن
بو نتيجه در شمشدر ضمير مرفوع رسوله راجعدر الذي اسم موصول
تم فعل ماضي تمام معناسنه معناه تمه نك فاعليدر معنادن
مراد رسول عليه السلامك باطني شريفدر ضمير مجرور رسول
عليه السلامه راجعدر صورته معنايه معطوفدر صورتدن
مراد رسول اللهك ظاهر شريفدر تم معناه جمله سنك محلي مرفوع
صله سيدر اسم موصولك ثم اصطفاه معطوفدر تم قولنه فعل
ماضيدر افتعال بابندن اودنولندی باری فاعليدر خالق
معناسنه اصطفاه دكي ضمير بارز كه مفعولدر راجعدر حبيبا

حبيبا حالدر اصطفانك مفعولندن نسم نسيمك جمعيدر نفس
معناسنه بورده مراد نفوس مطلقه دركه مخلوقات معناسنه
يعني صاحب قصيده ايدر رسول شول دركه انك ظاهري و باطني
كمالنه ايرشمشدر اندن صكره حق جل وعلى كه خالقدر جميع اشيادن
اول رسولي كزين انتخاب ايليوب محبوب ايدنمشدر امدى اولدر كه
تبعيتي لازم اولور اني حبيب ايدندي بر ذاتك خلايقي ارشدى جون
تماميله معنا و صورتي منزه عن شريك في محاسنه فجوهر الحسن فيه
غير منقسم يا خبر بعد خبر بيت سابقده اولان فهو ايله ويا مبتداء
محذوفك خبريدر تقديري هو منزه در اسم مفعولدر پاك معناسنه
عن شريك اكه متعلقدر في محاسنه شريك قولنه متعلقدر ضمير رسول
عليه السلامه راجعدر محاسن حسنك جمعيدر غير قياس اوزره
جوهريك حسنه اضافتي بيانيه در فيه منقسم قولنه متعلقدر
ضمير رسول عليه السلامه راجعدر فجوهري حسني الخ منقسم
دكلدر كندويه مخصوصدر زيرا اولدر محاسننده منزه شريكدن
يوقدر جون حسن جوهرينك انده قيمتي دع ما ادعته النصارى
في نبيهم واحكم بما شئت مدحا فيه واحتكم دع امر حاضردر
يدعودن اترك معناسنه ما موصول ادعت فعل ماضي مؤنثدر
افتعال بابندن در دعوى معناسنه ضمير منصوب ماء موصوله
راجعدر النصارى ادعيتك فاعليدر حضرت عيسى نك ضالّ

ومضلّ اولان قومیدر فی نبیهم ادعته یه متعلقدر معناسی نصاری
طائفه‌سی پیغمبرلری حقنده دعوی ایتدکلری دیمکدر واحکم
امردر بما موصولدر شئت مخاطب مدحا تمییزدر فیه شئت یه
متعلقدر ضمیر مجرور رسول علیه السلامه راجعدر احتکم
تأکیددر احکم کلمه‌سنی یعنی صاحب قصیده ایدر که ترک ایله شول
شول نصاری طائفه‌سنی کندی نبیلری حقنده ایتدکلری
دعوی که پیغمبرلری ایچون تنکریدر و تنکرینک شریکیدر و یا
اوغلودر دیو اعتقاد ایلمشلردر و دخی اول رسول حقنده مدح
ایدندیکک مقداری مدحی حکم ایله نصاری انلر نبیلرینه دیدکنی
قوسنه فلنجه دلرسک اکا درلو مدحی وانسب الی ذاته ما
شئت من شرف وانسب الی قدره ما شئت من عظم وانسب
دعه قوله معطوفدر امر حاضردر الی ذاته اکه متعلقدر ضمیر مجرور
رسول علیه السلامه راجعدر ما موصولدر شئت مخاطبدر من
شرف مای بیاندر وانسب معطوفدر الی قدره یه قدر مقدار و
قدر دیو معناسنه در ضمیر مجرور رسول علیه السلامه راجعدر
من عظم ما شئت نک بیانیدر عظم عظمتک جمعیدر اولولق معناسنه در
صاحب قصیده ایدر اول حضرت رسولک ذاتنه مقام بشریتده
نه قدر دلرسک نسبت ایله سن قادر اولدوغندن دخی زیاده یه
متحملدر و دخی اول ذات شریفک قدرنه و مقدارینه مرتبه نبوتده

نبوتده عظمده نه قدر قادر اولورسن نسبت ایلرسک قادر 78
اولدوغندن زیاده یه متحملدر ذاتنه نسبت ایله نجه دلرسک
شرف هم نجه قدره دیلرسک جلالتی فان فضل رسول الله
لیس له حد فیعرب عنه ناطق بفم فا تعلیل ایچوندر فضل ان نک
اسمیدر فضل رسول الله لفظه جلالیه مضافدر لیس افعال ناقصه
دندر له مقدر کائنا ویا حاصلا کلمه‌سنه متعلقدر ولیس مقدم
خبر واقع اولمشدر ضمیر مجرور رسوله راجعدر لیس نک مؤخر
اسمیدر حد سوز معناسنه فیعرب ده فا سببیه در لیس له حد معناسی
مقرردر ان مصدریه ایله منصوبدر اعرابدن مشتقدر بیان و
ایضاح معناسنه عنه یعرب یه متعلقدر ضمیر فضل راجعدر ناطق
یعرب قولنک فاعلیدر سویلیجی دیمکدر بفم ناطقه متعلقدر اغز
معناسنه یعنی صاحب قصیده ایدر رسول اللهک فضلنه غایت
و نهایت یوقدر تا که اول سبب ایله سویلیجی کسه نک دلی انی
قدر
بیان و عیان ایتمکلکه قادر اوله بایق رسول فضلنه بر حد یو
کیم یتشه اکا متکلم عبارتی لو ناسبت قدره آیاته عظما احیی اسمه
حین یدعی دارس الرمم لو شرطیدر ناسبت مفاعله بابندن مؤنثدر
مناسب نسبتده شرکت معناسنه در قدره مفعولیدر مرتبه
معناسنه در ضمیر مجرور رسول علیه السلامه راجعدر آیاته
ناسبتک فاعلیدر آیتک جمعیدر علامت و معجزه معناسنه عظما

ناسبتدن تمييز اولمقدر اولولق معناسنه احيى فعل ماضيدر افعال
بابندن دری قلمق معناسنه اسمه احيانك فاعليدر ضمير رسول
حضرتلرینه راجعدر حين وقت معناسنه احيانك ظرفيدر
يدعى فعل مضارع مجهولدر دعوتدن مشتقدر دارس اسم فاعلدر
درورسيدن مشتقدر محو اولمق وچورمك معناسنه رحم رمتك
جمعيدر كوكلر ديمكدر دارس قولنك رحمه اضافتی صفتك موصوفه
اضافتی قبيلندندر يعنی صاحب قصيده رسول اللهك قدر ومرتبه سی
اسماسندن ومعجزاتندن اعظم واعلا ايدوكين اشعار واعلام
واظهار ايتمك استيوب ومدحين قصد ايليوب ايدركه اكر اول
حضرت رسولك معجزاتی اولولق يوندن قدرته ومرتبه سنه
مناسب اوليدی اسم شريفی اكيلوب وانكله دعا قلنوب دعوت
اولندوغی حين ده انك اسم شريفی محو اولوب چوريمش كوكلری احيا
ايدوب ديرليدی زيرا الله تعالی اول ذات عزيزك بو كمالیله اموات
قلوب احيا ايلديسه مناسب مطابق بودركه اول ذات شريفك
وعنصر لطيفك اسم شريفی ميامنيله اموات عظام رميم اشباحی
احيا ايليه لكن حكمت المعيز بعضی آثارك ظهوری اقتضا ايلدی
• كه معجزات قدرته كوره ديرلديدی اكلدقده امتی • لم يمتحنا بما تعيى
العقول به • حرصا علينا فلم نرتب ولم نهم • يمتحن فعل مضارعدر افتعال
بابندن امتحاندن مشتقدر تجربه معناسنه ضمير متكلم مفعول به

مفعول به صريحدر فاعل حضرت رسوله راجعدر بما لم يمتحن بها
متعلقدر ما اسم موصولدر وتعيى فعل مضارع مؤنثدر تخفيف
مقروندر عجز يابندن ماضی سی عيی در عجز معناسنه العقول
فاعليدر به تعيى متعلقدر ضمير مجرور موصوله راجعدر حرصا
يمتحنانك مفعول له در حرص ميل وشدت ورغبت معناسنه
علينا حرصه متعلقدر فلم نرتب فعل مضارع متكلم مع الغيردر
افتعال بابندن ارتيابدن مشتقدر شك معناسنه ولم نهم فعل
مضارع متكلم مع الغيردر ايهامدن مشتقدر معناسی بز حيران
اولمادق ديمكدر يعنی صاحب قصيده ايدر اول حضرت رسول
بزم اوزريمزه حريص اولوب بزه قوی عنايتی وشدت رغبتی
اولدوغی اجلدن عقول عاجز اولدوغی نسنه ايله بزی امتحان
ايلمدی بس امدی اول رسولك شك وكمان ايتمزز وقرآن مجيدك
حقيقتی ادراكده متحير اولمدق الله تعالی بزی امتدن قلدی
• بو برييومدی بزه كوچه كيم بلاغه وزن اتمكله كوكلومزده دلوی
رهبتی • اعيى الورى فهم معناه فليس يرى • للقرب والبعد منه غير
منفحم • اعيى فعل ماضی افعال بابندن عاجز قلدی ديمكدر الورى اعيانك
مفعوليدر خلق معناسنه فهم اعيانك فاعليدر معناه مضاف
اليه در فهمك ضمير مجرور رسول عليه السلام راجعدر معناسندن
مراد رسول اللهك حقيقتی وعلم باطنيدر فليس ده كی فا شرط محذوفك

جوابيدر فاتفسير به اولمقده جائز ليس نك تحتنده كى ضمير
رسول عليه السلام راجعدر يرى فعل مضارع مجهولدر
رويتدن مشتقدر للقرب يرى يه متعلقدر لام فى معناسنه
البعد للقرب به معطوفدر منه يرى يه متعلقدر ضمير مجروردر رسول
عليه السلام غير يرى نك قائم مقام فاعليدر منقم ساكت
ومتحير معناسنه در صاحب قصيده ايدر اول حضرت رسول
عليه السلامك حقيقتى وكمال فضيلتى فهم ايدوب ادراك
اتمه سنى خلق عاجز قلدى زيرا رسول اللهك يقيننده وارغند
سكوت وتحيردن غيرى نسنه كورنمز دكلدر خلق خودا
انى ادراك اتمكده عاجزلر وقاصرلردر معناسى فهمانك خلقى
عاجز ايلدى كسه يوق كيم اكه بلندى حقيقتى كالشمس تظهر
للعينين من بعد صغيرة وتكل الطرف من امم كالشمس ظرف مستقر
مقدره متعلقدر ومبتداء محذوفك خبريدر تقدير كلام هو كالشمس
ديمكدر تظهر فعل مضارع موءنثدر فاعلى شمس راجعدر جملهسى
مبتداء محذوفك خبريدر تقدير كلام هى كالشمس كنك صفتيدر
الف لام زائد اولدوغى تقديرجه للعينين تظهر يه متعلقدر صغيرة
حالدر تظهرنك فاعلندن وتكل تظهر يه معطوفدر تكلم فعل
مضارع موءنثدر افعال بابندن فاعل شمس راجعدر معناسى
ضعيف ايدوب قاشدر ديمكدر الطرف تكل نك مفعو

مفعوليدر طرف كوز معناسنه در من امم تكل به متعلقدر امم قريب
معناسنه يعنى صاحب قصيده ايدر حضرت رسولده اولان حالت
شمس حالتى كبيدر نجين شمس ارا قدن نظر اولنسه كوزلره صغير كورنور
اما يقيندن نظر اولنسه وقوت شعاعى وكثرتى اولدوغى اجلدن كوزلرى
قماشدورر كذالك حضرت رسولدن ايراق اولانلر اقللرين كوزلرينه
اول ذات بالك صغير كورنور تحرير وتقرير قابل دكلدر كونش كبى كورن
اراقدن نجه كه نور كوزبقا من يقيندن اكا شويله هيبتى فكيف يدرك
فى الدنيا حقيقته قوم نيام تسلوا عنه بالحلم فاشرط محذوفك جوابيدر
تقديرى اذا كان حاله شبيها بحال الشمس فكيف يدرك ديمكدر كيف
استفهام ايجوندر انكار معناسنه فى الدنيا يدرك يه متعلقدر حقيقته
يدركنك مفعوليدر ضمير مجروردر رسوله راجعدر قوم يدركك
فاعليدر نيام انك صفتيدر نيام نائمك جمعيدر اويخو معناسنه
تسلوا فعل ماضى جمعدر تسلوا جملهسى صفت بعد صفتدر عنه تسلوا
لفظنه متعلقدر ضميرى رسول عليه السلام راجعدر بالحلم
تسلوا يه متعلقدر حلم حانك ولامك ضميله روءيا معناسنه يعنى
صاحب قصيده ايدر چونكه رسول اللهك حالى كنش كبى اولديسه
پس دنياده غافل اولان واويخوده اولان قوم حضرت رسولك
حقيقتينى نجه ادراك ايده بلورلر مجرد دوشده كورمكله
راضى اولوب قناعت اتمشلردر دنياده انى نجه بله اول ايوكشى

كه انده كتورمش اوله دوش سلوكى فمبلغ العلم فيه انه بشر وانه
خير خلق الله كلهم فا شرط محذوفك جوابيدر تقدير كلام اذالم
يدرك حقيقته قوم نام فمبلغ علمهم ديمكدر مبلغ اسم مكاندر
محل بلغ معناسنه العلمده الف لام مضاف اليه دن عوضدر تقديرى
علمهم ديمكدر فيه مبلغه متعلقدر ضمير مجرور رسول عليه السلام راجعدر
انه بشر جمله سى محلا مرفوع خبردر مبلغ قولنك ضمير منصوب رسول
عليه السلامه راجعدر بشر انسان معناسنه در وانه خيردر انه
بشر قولنه معطوفدر ضمير منصوب رسول عليه السلامه راجعدر
خير شرك ضديدر وخلق مخلوق معناسنه كلهم تاكيددر خلق
ضمير مجرور خلقه راجعدر معناسى جمع اولمق اعتباريله يعنى
صاحب قصيده ايدر بو قوم غافل اولدر رسول الله ادراك ايتمك
لكده علملرى شول مرتبه يه ايرشديكه اول رسول الله بشردر ودخى
الله تعالى نك خيرلسى وافضليدر بو ادراك كمالى قصورندندر
بودكلو بلنور همين اولكه بشردر هم تنكرى خلقنك بكى اهل
فضيلتى وكل اى ايتى الرسل الكرام بها فانما اتصلت من نوره بهم
كل مبتدادر اى مضاف اليه در ايتك جمعيدر علامت ومعجزه معناسنه
اتى فعل ماضى الرسل اتنك فاعليدر رسل جمع رسولدر الكرام
صفتدر كريمك جمعيدر بها اتى يه متعلقدر ضميرى اى لفظنه راجعدر
فانما اتصلت خبريدر مبتدانك شرط معناسنه متضمن اولغو نكره

نكره موصوفه اولدیغی اجلدن خبرینه فا داخل اولدی انما ادات حصردر
اتصلت فعل ماضیدر اولشمق معناسنه فاعلی ای لفظنه راجعدر
من نوره اتصلته متعلقدر ضمیر مجرور رسوله راجعدر بهم
دخی اتصلته متعلقدر ضمیر مجرور رسله راجعدر یعنی صاحب
قصیده ایدر هر رسول کی یکه علامات ومعجزاتدن برنسنه
اظهار ایتمشدر اول معجزه انلره یتشمه مشدر الا رسول اللهك
مبارك نورنك واسطه سیله یتشمشدر نورندن
استفاده قلمشدر انك مجموع انبیا که کتورمشدر ایتی فانه
شمس فضل هم کواکبها یظهرن انوارها للناس فی الظلم فا تعلیل
ایچوندر ضمیر رسوله راجعدر شمس اننك خبریدر فضل قولنه مفرد
هم مبتدادر سائر رسوله راجعدر کواکبها خبر کوکبك جمعیدر یلدز
دیمکدر ضمیر مجروردر شمسه راجعدر یظهرن فعل مضارع جمع مؤنث
مخاطبه ضمیر هن کواکبه راجعدر للناس وفی الظلم دخی یظهرنه متعلقدر
ظلم ظلمتك جمعیدر یعنی صاحب قصیده ایدر اول رسول الله فضل
کنشدر عالمه طلوع ایتمشدر سائر انبیا کواکبدر اول کنشك ادم
اغلاننه کیجه لرده عالم شهادتده کنش غیبتی قتنده نورلو یلك اظهار ایدر
ایدی کونش ظهور ایدیجك محو اولور دیر انبیا ورسلك انوارینی
اظهار ایلمشدر حضرت رسول علیه السلام ظهوره کلیجك انك دینی
شریعتی جمیع انبیانك ورسلك ادیانینی منسوخ قلدی اول فضل کنشیدر

انلو کوا کبی خلق اوسته قوم لری شبه ظلمتی اکرم بخلق النبی زانه
خلق بالحسن مشتمل بالبشر متسم لفظ اکرم فعل تعجبدر انصر به
وزنی اوزره معناسی بنی خلقی واعضاء ظاهره سی نه خوب
وکوکجک در زانه خلق نبی قولنک صفتیدر زان فعلدر زینت معناسنه
ضمیر منصوب نبی یه راجعدر خلق زانه نك فاعلیدر کوکجك خوی
معناسنه بالحسن مشتمل زانه متعلقدر مشتمل صفت بعد الصفتدر
نبیء قایمحی واحاط ایدیجی دیمکدر بالبشر متسم متعلقدر بشر بانك کرمله
جمله معناسنه متسم دخی صفت بعد الصفتدر نبی یه اسم فاعلدر
نشان ایلمك معناسنه بعض نسخهده تبسم واقع اولمشدر کولر یوز
معناسنه یعنی صاحب قصیده مقدما رسول الله حضرتلرینك
بعض اخلاقنی ذکر ایتدکدنصکره بعضنی دخی ذکر ایتمك مراد ایدنوب
ایدر که اول حضرت نبینك خلقی واعضاء ظاهره سی نه عجب وکوکجك
انك عادت حسنه سی وسیرت باطنه سی مکارم اخلاقله ومحاسن
شیم ایله اکی زینت ویروب مزین اولمشدر ودخی اوصاف حسنه سیله
سائردن ممتاز وکولر یوزلو در حسنله مشتمل در اول بشرله متسم
نه خلق اولور وبر مشی که خلق زینتی کالزهر فی ترف والبدر فی
شرف والبحر فی کرم والدهر فی همم کاف بمعنی مثل مضاف اولمشدر
زهر مبتدا محذوفك خبریدر تقدیری کالزهر دیمکدر زهر چیچکدر
فی ترف زهره متعلقدر ترف تازه دیمکدر والبدر الزهر یه معطوفدر

معطوفدر بدر آیك کمالنه دیرلر فی شرف بدره متعلقدر شرف
اولو دیمکدر والبحر دخی بدره معطوفدر بحر دریادر فی کرم بحره
متعلقدر والدهر دخی زهره معطوفدر دهر دنیایه دیرلر فی همم
دهره متعلقدر همم همتك جمعیدر قصد معناسنه یعنی صاحب
قصیده ایدر رسول الله چیچك کبیدر تازه لکده زیرا حدیقه
عینی وجودك نوریدر وحدیقه عالم غیب شهودك نوریدر
ودخی بدر کبیدر شرفده عدم احتراقده وعدم انخسافده زیرا
کندویه مطیع اولنلری جهلدن وضلالتدن خلاص ایلر تأثیراتندن
اقوادر ودخی بحر کبیدر کرمده وسخاده ودنیا کبیدر همتده زیرا
جمیع مخلوقات اکه محتاجدر چیچك کبی ترفده قمر کبی دریا کبی
کرمده دنیا کبی همتی کانه هو فرد فی جلالته فی عسکر حین تلقاه و
فی حشم کاف تشبیه ایچوندر ضمیر متصل انك اسمیدر رسول
علیه السلامه راجعدر هو ده واو حالیدر وهو ضمیر منفصل
مبتدا رسول علیه السلامه راجعدر فرد خبریدر جمله سی حالدر
کانه دکی ضمیر متصلدن فی جلالته ظرف مستقر وهو ایچون خبر
بعد خبردر ودخی مع معناسنه در لام جاره معناسنه اولمق دخی
جائزدر تقدیری جله فی جلالته وهو فرد قولنك مشتمل اولدوغی
نسبته متعلق اولور جلالت اولولق معناسنه در ضمیر رسول
علیه السلامه راجعدر فی عسکر کانه یه خبردر حین ظرفدر

فی عسکر لفظی • وقت معناسنه تلقاه فعل مضارع مجاطبدر و لشمق
معناسنه ضمیر رسول علیه السلامه راجعدر و جمله سی حیننک مضاف
الیه در و فی حشم فی عسکرنه معطوفدر توابع معناسنه یعنی
صاحب قصیده ایدر رسول الله صلی الله علیه وسلم منفرد اولدوغی
حالده هر کمسنه اکا ملاقی اولوب نظر ایلیه انک جلالتی و مهابتی بر مرتبه‌ده
ایدیکه کانه عسکر ایچنده و توابع لواحق ایچنده کوز کوردی تنهاده
بوردیکنده انی کوستردی لشکر جکوب یوردکبی انک جلالتی
کانما اللؤلؤ المکنون فی صدف • من معدنی منطق منه و مبتسم کان
حدفدر حروف مشبهه بالفعلدن ماکافه در للؤلؤ مبتدادر انجو دیمکدر
مکنون لؤلؤنک صفتیدر مستور معناسنه صدف مکنونه متعلقدر
انجو قابی دیمکدر من معدنی ظرف مستقردر لؤلؤنک خبریدر معدنی
تثنیه در دالک کسریله هر نسنه‌نک مرکزنه دیرلر التون و کمش
حاصل اولان یره دخی دیرلر منطق مصدردر نطق معناسنه معدندن
مراد حضرت رسول علیه السلامک فمیدر نطقدن مراد کلام
شریفیدر منه منطقک صفتیدر ضمیر حضرت رسول علیه السلام
راجعدر و مبتسم دخی دیسنک فتحیله مصدر میمیدر افتعال
بابندن کلمک معناسنه یعنی صاحب قصیده اول رسول اللهک
اغزندن و لساندن صادر اولان کلام تبسم ایتدکده ظاهر اولان
دیشلری کانه صدفده مستور اولان انجولر کبیدر مکنوندر صدفده
صدف ایچنده صاندک اغزنده دیشلرینی قابلیجق ابتسامتی لا طیب
یعدل ترباضم اعظمه • طوبی لمنتشق منه و ملتثم • لا نفی جنس ایچوندر
طیب منصوبدر اسمیدر لانک کوکجک معناسنه یعدل فعلدر
عدل و مثل معناسنه فاعلی طیبه راجعدر تربا یعدلنک مفعولیدر
طوپراق دیمکدر ضم فعل ماضیدر قیلمق و جمع معناسنه در فاعلی
تربه راجعدر جمله سی تربانه صفتدر اعظمه دن مراد رسول
اللهک بدن شریفیدر ذکر جزء اراده کل قبیلندندر طوبا منادیدر
حرف نداسی محذوفدر طوبا دیمکدر طوبا الطیبک مؤنثیدر فضل
فضلک جمعی اولدوغی کبی اصلنده طیبی ایدی یاسا کن ماقبلی مضموم
اولدوغیچون واوه قلب اولدی خیر و سعادت معناسنه لمنتشق
طوبایه متعلقدر ضمیر مجرور تربایه راجعدر و ملتثم منتشقه معطوفدر
ملتثم دخی اسم فاعلدر اوپمک معناسنه یعنی صاحب قصیده
ایدر اول حضرت رسولک قبرنده جمیع اعضاسنی احاطه و ضم
ایلین طپراغک رایحه سنه مماثل و معادل رایحه طیبه بولنوردکلدر
دولت اول کمسنه‌یه که رسول اللهک قبر شریفنی قوقلایوب اوپه
دیماغنی معطر ایلیه اللهم یسر لی اول تربه کبی کیم بیتوردنده نه طیب اولدی
دولت انک که بیله اولدی تربتی **الفصل الرابع فی ذکر مولده علیه
الصلوة والسلام** ابان مولده عن طیب عنصره • یا طیب مبتدا
منه و مختتم • بان فعل ماضیدر افعالدن اظهر معناسنه مولوده

فاعلدر مجازا حقیقتده الله در مولدا اسم مکاندر ولادتدن تقدیری
اظهر الله تعالی فی مکان ولادته شیئا دیمکدر ضمیر رسوله راجعدر
عن طیب عنصره ابانه متعلقدر طیب عنصردن مراد رسولك جسم
ظاهریدر واضافتی بیانیدر عنصر اصل معناسنه در ضمیر رسوله
راجعدر یا حرف ندادر منادا سی محذوفدر تقدیری یا ایها
العقلاء انظر طیب مبتدا منه دیمکدر طیب مبتدانك صفتیدر
ضمیر مجرور رسوله راجعدر ومختتم مبتدایه معطوفدر اختتام
اختتام انتها معناسنه یعنی صاحب قصیده ایدر حضرت رسولك
ولادتی اظهار ایلدی جسم ظاهردن طهارت حقیقه بخیالی سبیله
یا اهل بصرت رسول اللهك نه کوکجك ابتداسی وارد نظر ایلك
ونه کوکجك انتها وارد ترجمه بروی ختمی انك طیب عنصری اولکون
بلورمشدیکه اولدو لادتی یوم تفرس فیه الفرس انهم قد انذروا
بحلول البؤس والنقم بو بیت سابقده مولوددن بدلدر بدل کل
طریقیله یا مبتداء محذوفك خبریدر تقدیری مولوده یوم تفرس
دیمکدر یوم مطلق زماندر تفرس فعل ماضی فراستدن مشتقدر
معناسی فراستله بلدی دیمکدر فیه تفرسیه متعلقدر ضمیر
یوم راجعدر الفرس تفرسك فاعلیدر تفرس جمله سی یومك
صفتیدر فرسدن مراد فارسك قومیدر که کفره طائفه سیدر
انهم دیدیکی ضمیر فرسه راجعدر قد حرف تحقیقدر انذروا فعل

فعل ماضی مجهولدر جمع مذکردر انذاردندر خوف معناسنه و
جمله سی انهم قولنك خبریدر ان جمله سی تفرسنك مفعولیدر
بحلول البؤس انذروایه متعلقدر حلول دخول معناسنه بؤس
عذاب معناسنه در ودخی شول شدته درلر که غم وغصه مورث
اوله والنقم البؤسه متعلقدر نقم نقمتك جمعیدر عقوبت معناسنه
یعنی صاحب قصیده ایدر اول حضرت رسولك مولودی و
ولادتی وقتی بر کون ایدی که اول کونده فرس طایفه سی فراستله
اکلیوب بلدیلر کندولره ابلاغ خوف اولوب منذردن اولدقلرنی
عذاب ایله وغم وغصه ایله مورث اولان شدتك حلول
ونزول ایله سیاله ومصیبت وعقوبت دخول ایله سیاله هم اول
کونیدیکه بزه بؤس ونقم ایده در بو ملوك فرس ایدوبدر فراستی

وبات ایوان کسری وهو منصدع کشمل اصحاب کسری غیر ملتئم

واو عطف ایچوندر بات فعل ماضیدر افعال ناقصه دن طاره معناسنه
بیت سابقده تفرس معطوفدر بیت سابقده یوم قولنه راجع اولان
ضمیر محذوفدر تقدیری وبات فیه دیمکدر کسری اسمدر ایوانك همزه سنك
فتح وکسری ایله جائزدر چارداق معناسنه کسری کافك کسریله
وانك فتحیله وکافك فتحیله دخی جائزدر فارس مملکتنك پادشاهلرینك
لقبیدر ودخی قباد اوغلو نوشیروانك اسمیدر بوندن کی
کسریدن مراد نوشیرواندر وهو ده کی واو حالیه در منصدع

جملەسی حالدر ایواندن هوا ایوانه راجعدر منصدع یارلمق معناسنه کشمل مصدر محذوفک صفتیدر تقدیری انصداعا کشمل دیمکدر و دخی یاتنک خبری اولمقده جائزدر شمل تفرق معناسنه اصحاب صحبک جمعدر عساکر توابع معناسنه کسریدن مراد فارس پادشاهلریدر غیر ملتئم مجروردر و دخی جائزدر اصحابک صفتی اولمقده اما بو تقدیرجه یاتنک خبری اولور ملتئم مجتمع معناسنه در یعنی صاحب قصیده ایدر و دخی شول رسول اللهک مولودی ولادتی وقتی بر کون ایدیکی اولکونده فرس پادشاهلرینک اصحاب و ارکان دولتی و عساکری متفرق اولوب داغلدی و نوشروان بن کیقباد دلک دخی چارطاقی و کوشکی منصدع و منکسر اولوب چاتلیوب یارلدی و غی حالده غیر مجتمع اولوب کرو جمع اولمغه قابلیت قالمدی اولکون ارشدی طاقنه کسرینک انصداعی هم اولکون اولدی مفترق انک جماعتی

والنار خامدة والانفس من اسف علیه والنهر ساهی العین من سدم

واو ابتدائیه در النار مبتدادر واو عطف ایچوندر و اولمق جائزدر اپان مولدیه معطوفدر بو تقدیرجه خامدة منصوب اولور یا خود واو حالیه اوله منصدعدن حال واقع اوله النارده کی الف لام مضاف الیهدن عوض در نار الکفرة خامدة مبتدانک خبریدر خمود سونمک معناسنه در انفاس نفسک جمعیدر مراد بالکدر من اسف خامدة قولنه متعلقدر حزن معناسنه علیه اسفه متعلقدر ضمیر مجرور رسول

باتنک خبریدر اکر کشمل مصدر محذوفک صفتی اولورسه غیر ملتئم
صح

رسول علیه السلامه راجعدر والنهر والناریه معطوفدر ارماق معناسنه در ساهی ساکن معناسنه من سدم ندامت معناسنه در دوت اولنور فرات ادمی رسول اللهک ولادتندن اول غیری طرفه اقردی ولادتی کیجه سی رسول الله طرفنه اقدی یعنی صاحب ایدر که رسول اللهک ولادتی وقتنده کفره طائفه سنک بیرک یلدن بری یابوب معبود ایدندکلری اولری تأسفدن و حزندن سونوب یوق اولدی و ارمقلری ولادتی زماننده مشرکلر صوایچوب انتفاع لندکلری ندامت ایدوب محزون اولوب کسلوب صو غلدی نهر سرمدندن ایردی او نتمق بکارتی ناره اسفدن اولدی محصل خمورتی و ساوساوت ان غضت بحیرتها وردوا

ردها بالغیظ حین ظم واو عطفدر ساه ماضیدر غمکین معناسنه تفرسیله معطوفدر ساوة مفعولدر ساوه عراقده همدانه یقین بر قصبەدر اسمیدر اهلی مراددر بوراده تقدیری ساه اهل ساوه دیمکدر ان مصدریدر غاضت فعل ماضیدر قلیل و ناقص و غایت معناسنه بحیرتها غاضنک فاعلیدر بحرک تصغیری در مراد ساوة اهلنک ایچه جک صولریدر وارمقلرندن و بکارلرندن هر قنغی سی اولورسه جائزدر بحیرتهادکی ضمیر ساوه یه راجعدر وردها ساویه معطوفدر عاضت قولنه دخی عطف جائزدر فعل مجهولدر مرد و دمعناسنه در هادرلک قایمقام فاعلیدر

وادواسم فاعلدر صوطلب ایدیجی دیمکدر ضمیر ساء یه راجعدر
بالغیظ دیه متعلقدر غضب معناسنه حین بالغیظه ظرفدر
دیه دخی ظرف اولمق جائزدر ظم فعل ماضیدر اصلی ضمیه دروقافیه
ایچون یا حذف اولندی فاعل وارد هایه راجعدر ظم عطش معناسنه
صوصمق وجملهسی حین نك مضاف الیهسیدر یعنی صاحب قصیده
ایدر اول حضرت رسولك ولادتی وقتنده ساوه اهلنك صولری
صوغلوب یوغ اولدی غایت صوسزلقلری زماننده صویه وارو
صویی بوله میوب غضبلکرودونوب مردوداولدیلر قالمغله دوندی
صویه صوصیوب کلن یوغ اولدی چونکه ساوه اهلنك بحیرتی
كان بالنار ما بالماء من بللا حزنا وبالماء ما بالنار من ضرم كان تشبیه
ایچوندر حروف مشبه بالفعلدندر بالنار ظرف مستقردر خبر
مقدمدر كان نك ما اسم موصولدر بالماء ظرف مستقردر ما
موصولك صلهسیدر من بللا دخی ظرف مستقر ما موصولك
صلهسیله كان نك اسمیدر حزنا مفعول لهیدر كان بالنار
ما بالماء دیدیکی قولنك تعلیلدر غم غصه معناسنه دروبالماء ما
بالنار دیدیکی بالنار ما بالماء دیدیکی قولنه معطوفدر ضرم
شدت وحرارتدر واودك شعلهسندن عبارتدر یعنی صاحب
قصیده ایدر کل الهك ولادتی کیجهسی وقتنده ساوه اهلنك
طابدوغی اومحزون اولوب حرارتدن اثر قالمیوب سینوب كانه

كانه صو اولمشدی برودتده ودخی ساوه اهلنك ایچه جك
صولری محزون اولوب رطوبتدن وبرودتدن اثر قالمیوب كان
اود اولمشدی حرارتدن صو بیك رطوبتی صاندیك اوده
واراردی غمدن نه صوده وار ایدی اود ولك حرارتی والجن تهتف
والانوار ساطعة والحق یظهر من معنی ومن كلم واو حد ایچوندر
الجن تهتف جملهسی سابق ذکر اولنان ابیات مولوده دیدیکی مولوده دن
حالدر تقدیری والحال ان الجن تهتف فیه دیمکدر ودخی عطف
ایچون اولمقده جائزدر وساء شاده یه معطوفدر جن عیندن
مستور اولدوغیچون جن دیدلر تهتف فعل مضارع مؤنثدر
معناسی آواز ایدوب چاغری دیمکدر فاعل جن یه راجعدر تهتفك
مفعول محذوفدر تقدیری والجن تهتف بما یدل علی صدق نبوته
وشهد علیه باصطفاء دیمکدر والانوار ساطعة تهتفك
فاعلندن حال اولمق جائزدر والجن تهتف قولنه معطوفده اولمق جائزدر
انوار نورك جمعیدر مراد رسول اللهك ولادتی وقتنده ظاهر اولان
نوردر جمع صیغهسیله اکلنان اولدر ساطعة ظاهر معناسنه در والحق
یظهر ساطعهدن حال اولمقده جائزدر ودخی والانواریه عطف ده
جائز حق باطلك ضدیدر مثلا هذا الكلام حق دیرلر یعنی او لكلامك
لفظی معناسنه مطابق اولمسیدر من معنی یظهر یه متعلقدر معنی دیدیکی
مفردی ذکر ایدوب جمع مراد اولنان قبیلدندر معاردن طرد معانی

القرآن اولمقده جائزدر و دخی معنی باطن معناسنه اولمقده مراد اولور
مفعول له اولمق جائزدر و من كلم من معنی قوله معطوفدر كلم كلمنك
جمعیدر كلمه‌دن مراد حضرت رسولك الفاظی اولمقدر و دخی
قرآن اولمقده جائزدر كه حضرت رسولك حقیقتی و صدقنی ناطقدر
و دخی انوار محسوسه اولمقده جائزدر كه حضرت رسولك ولادتی
وقتنده واقع اولمشدر یعنی صاحب قصیده ایدر كه كفار طائفه‌سی
اعمی‌لر ایدی ولادتی وقتنك بعض علاماتنی بیان ایتمك مراد ایدوب
ایدر كه ولادت كیجه‌سنده جن طایفه‌سی زیاده صوت ایله حضرت رسولك
نبوتنك صداقتنه و اصطفاسنك شهادتنه دال اولور الفاظ ایله
چاغروب اواز ایتدیلر انوار الهی ظهور و صعود و طلوع بولدوغی
حالده و دخی ظاهر و باطن حق نه ایدوكی وقوع بولوب ظاهر اولدی
جن سویلشلر ایدی دخی بالقرآن ایدی نور حقی مبین اولدی معنی
و كلمتی عموا و صموا فاعلان البشائر لم تسمع وبارقة الانذار لم تشم
عموا فعل ماضی جمع مذكردر رضوا وزنی اوزره اصلنده عمیوا
ایدی عمیدن مشتقدر دور دخی یابذن واو ضمیر بارزدر متصلدر
كنایتدر همدن عبارتدر كفاردن فاعلندر كی فاشرط محذوفك
جوابیدر تقدیری اذا كان الكفار عمیا وصما فاعلان البشائر
دیمكدر اعلان مصدردر افعال وزنی اوزره اظهار و افشا معناسنه
بشائره مضافدر بشارتك جمعیدر بانك كسریله بشارة مصدر

مصدردر درایة وزنی اوزره بشاره شول خبره درلر كه انك
استماعنده كشینك بشره‌سنده تغییر ظاهر اوله فتح جهتندن لم تسمع
فاعلان قولنك خبریدر تسمع فعل مضارع مجهولدر قائم مقام
فاعل تحتنده هو راجعدر فاعلانیه تسمع فعل مؤنث اولوب
دخی تحتنده هی مستتر اولوب اعلان البشائره اضافتی اعتباریله
راجع اولمق دخی جائزدر وبارقة واو عطف ایچوندر اعلانیه
معطوفدر لامعه معناسنه‌در بیچ دیمكدر بارقه‌ده كی تا مبالغه
ایچوندر و تأنیث ایچون اولمقده جائزدر نظرا الی جهة المعنی
تقدیری و الانذارات البارقة دیمكدر انذار تخویف معناسنه‌در
و دخی تخویفده اولان ابلاغ ایتمك معناسنه‌در فدرجو و فجوا
زمدن تشم فعل مضارع مؤنثدر مجهول صیغه‌سی اوزره قائم مقام
فاعلیدر هی تحتنده مستتردر راجعدر بارقه‌یه لم تنظر معناسنه‌در بو بیتده
لف نشر مرتب واردر فاعلانده كی عمودیدیكی قوله البشائر
لم تسمعه قوله مصروفدر وبارقة الانذار لم تشم قوله مصروفدر
یعنی صاحب قصیده ایدر كفار طائفه‌سی اعمی‌لر ایدی و صاغرلر ایدی
حضرت رسولك ولادت كیجه‌سنده ظاهر اولان بشارتلری و
خوفلری كوروب اكلدیلر بشیرینك اظهاری و منذرینك انذاری
كوردیلر بو كفار طائفه‌سی محروم ایدی اولوب اعمی و ابكم اولدیلر
كورمدیلر اشتمدیلر كوردیلر اولوب انذار باقی و كلام بشارتی

من بعد ما اخبر الاقوام كاهنهم • بان دينهم المعوج لم يقم • من بعد
عموية متعلقدر ولم نسمع ولم تسم يه دخى متعلق اولمق جائزدر • دبا مصدرية
اخبر الاقوام كاهنهم قولى بعدنك مضاف اليه سيدر اخبر فعل ماضيدر
الاقوام مفعولدر قومك جمعيدر قوم رجاله اطلاق اولنور نسايه
اطلاق اولنمزنته كم كلام قديمده لا يسخر قوم من قوم كلدى اما كاه
اولور نسايه دخى اطلاق اولنور بوروده اقوامدن مراد كفره طائفه سيدر
كاهنهم اخبر قولنك فاعليدر كاهن منجمه • دلو ضمير جمع اقوامه
راجعدر المعوج دين قولنك صفتى اعوجاجدندر اسم مفعولدر
اكرى ديمكدر لم حروف جوازمدندر يقم فعل مضارعدر قوامدن
مشتقدر دوام معناجمله سى اننك خبريدر يعنى صاحب قصيده
ايدركه كفره طايفه سنى كوركه كوزلرى كورا ولوب بارقه انذارى
واعلامى اشتمديلر بونلرنك منجملرى كيوكندو قوملرينه ديركه
سزبك اكرى دينكز قائم اولوردكلدر ثباتى وبقاى ودوامى يوقدر
ديو خبر وير كلرندن صكره ايدى اندن صكره يدى بوكه ديدى
كاهن انلره بو قدر اكرى دينكزك هيچ اقامتى وبعدما عاينوا
فى الافق من شهب منقضة وفق ما فى الارض من صنم واو
عطف ايچوندر بيت سابقده من بعديه معطوفدر بعد مجرور
اولمقده جائزدر من بعدنك لفظنه معطوف اولمغله ما موصولدر
عاينوا صله سدر موصوله راجع ضمير محذوفدر تقديرى ما عاينوه

ما عاينوه ديمكدر عاينوا فعل ماضى جمع مذكردر مفاعله بابندن
يهودى وسائر كفره دن عبارتدر معناسى معاينه كوردیلر
ديمكدر فى الافق عاينوا يه متعلقدر كوكك اطرافنه ديرلر من
شهب ظرف مستقردر ما عاينوا ديديكى مانك بيانيدر شهب
شهابك جمعيدر يلدزلره دیرلر منقضة شهبك صفتيدر اسم
فاعل مؤنثدر ضميرندن حالدر ما موصولدر فى الارض صله سيدر
وفقنك مضاف اليه سيدر ومن صنم ظرف مستقردر مافى الارض
ده كى مانك بياندر صنم بوته دیرلر يعنى صاحب قصيده ايدر بيت سابقك
مضموننه عطف ايدوب ايدركه كفره طائفه سى حضرت رسالتك
نبوتنه اعتراف ايتميوب اعمى وصم اولدقلرى يريوزندن اصنملرى
يره دوشدكده وبتخانه لرى يقلديغنه موافق كوكك يوزينك
اطرافنده اولان يلدزلرى دوكلدوكنى معاينه كوردكلرندن
صكره ايدى حتى روايت اولنوركه رسول اللهك ولادتى كيجه سى
بر يهودى كوردیكه اسماندن نجوم دوشب مكه توداده بويله
اوله جغنى كورمشدى يهودى صوردیكه بو كيجه كمسنك
اوغلى اولديمى ايتديلر عبد الله بن عبد المطلبك اوغلى دوغدى
ديديلر يهودى تعجيل ايدوب كلدى حضرت رسولك مبارك
يغرنده اولان مهر نبوتى كوردى سرعتله فرياد ايلدى ايتدى
بو اغلان پيغمبردر اولوب بنى اسرائيل بونك وجوديله منقطع

اولسه کوکده مهم کورد یلی معاینه کوکدن دوشن شهب اولوکلو
دوزوب دوردلوردی بولر یعنی حتی غدا عن طریق الوحی منهزم
من الشیاطین یقفوا اثر فهزم حتی انتهاء غایت ایچوندر منقضة
قولنه متعلقدر طریق وحیدن مراد بین السماء والارض منهزم منکسر
معناده در عدانک اسمیدر من الشیاطین ظرف مستقردر منهزمک
بیانیدر یقفوا فعل مضارع جمع مذکردر فاعل منهزم واحد در
منهزم اسم جنسدر جمع معناسی مراددر شیاطیندن عبارتدر
یقفوا غدانک مفعول فیه در اثر عقب معناسنه در منهزم منه دیمکدر
یعنی صاحب قصیده ایدر رسول اللهک ولادتی کیجه سی تا صباحه
دکین کوکک یوزونک اطرافنده اولان یلدزلی کوکدن یره اندی
حتی شول مرتبه یه وار بجیا دکین که شیاطین منکر الحال بربرلرینه
اردینه دوشوب قچرلردی تا وحی یولی اولدی اچق دیو لشکری
کولدن خبر الیمدی بولدی هزیمتی کانهم هربا ابطال ابرهة او
عسکر بالحصی من راحتیه دم کان نک اسم اولان ضمیر شیاطینه راجعدر
هربا حالدر کانهم دکی ضمیردن مصدردر هاوبین معناسنه فراد
ایدیجی دیمکدر ابطال ابرهة کانهم قولنک خبریدر ابطال جمع
بطلدر بهادر اره دردلر ابرهة کفره جنسنک بادشاهلرندن بر
بادشاهک اسمیدر که کعبة اللهی یقوب خراب ایتمکه عسکری
چکوب کلمشدی او عسکر ابطال ابرهیه معطوفدر بالحصی محله

دمی یه متعلقدر راحتیک تثنیه سیدر الی سینه دردلر ضمیر
حضرت رسول علیه السلام راجعدر دم فعل ماضی مجهولدر
اصلندن دمی ایدی یا حذف اولنشدر قافیه ایچون قائم مقام
فاعل هو یه راجعدر عسکر دم جمله سی مع ما عمل فیه سیله عسکرک
صفتیدر یعنی صاحب قصیده ایدر حضرت رسولک ولادتی
کیجه سنده شیاطین شول مکة اللهک خرابی ایچون کلوب حق
سبحانه وتعالی دن بلیه عظیمی یتشوب منهزم اولوب قورقودن قچی
ابرهة عسکرینک بهادرلری کبی قاچدیلر یاخود حضرت رسولک
ایکی مبارک کفندن اوفاق طاشله منهزم اولوب طاغلو عسکر
کبی قاچدیلر اصحاب فیل کبی صندک انلری یا اول لشکر که ایدی
قوم مجوز امتی نبذا به بعد تسبیح ببطنهما نبذ المسبح من احشاء ملتقم
نبذا بیت سابقده کی دمی نک مفعول مطلقدر قعدت کبی ودخی فعل
محذوفک مفعولی اولمقده جائزدر نبذ نبذا تقدیریله اتمق معناسنه
به نبذا یه متعلقدر ضمیر بیت سابقده حصی یه راجعدر بعد تسبیح
نبذانک مفعول فیه در تسبیح تنزیه معناسنه در ببطنهادکی باقی معناسنه
تسبیحه متعلقدر بوده بطندن مراد رسول اللهک اوچی ایچیدر
ضمیر بیت سابقده کی راحتیه راجعدر نبذ المسبح نبذا قولنه صفتدر
مثل المسبح دیمکدر مسبح اسم فاعلدر مراد یونس پیغمبردر نبذ مصدردر
مسبحه اضافتی مصدرین مفعولنه اضافتی کبیدر فاعل محذوفدر

اولنندر بنبذه الله تعالى المسبحة ديمكدر من احشاء بنبذه متعلقدر
حشانك جميعدر بغرساق معناسنه صيغه جمعدر حضرت يونسك
اجزاسى اعتباريله ملتقم مضاف اليدر احشايه اسم فاعلدر يوتجى
ديمكدر مراد بالقدر يعنى صاحب قصيده ايدر رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم اوجندن كفاره طاش ايدوغى حالده اول
طاشلرى ايكى اوجندن تسبيح ايدركلرندن صكره اندى نتكم
الله تعالى يونس پيغمبرى بالقك قرنندن طشره اتدوغى يونس
پيغمبر تسبيح ايدركدن صكره اتدوغى كبى تسبيحدن صكره اتدى
انى حوت ملتقم كبى كه اندى يونس بوش قالدى حتى متى جاءت
لدعوته الاشجار ساجدة تمشى اليه على ساق بلا قدم جاءت فعل
ماضى مؤنثدر جيئتدن كلدى كلمك معناسنه لدعوته جاءت قولنه متعلقدر
دعوت مصدردر كلمك معناسنه ضمير مضاف اولمشدر ضمير حضرت
رسوله راجعدر دعوتك ضميرى اضافتى مصدرك فاعلنه اضافتدر
مفعول محذوفدر تقديرى لدعوة الرسول الاشجار ديمكدر
الاشجار جاءتك فاعليدر شجرك جمعيدر اغاج معناسنه ساجدة
سجاددن حالدر تمشى فعل مضارع مؤنثدر فاعلى اشجاره راجعدر
جمله سى حال متداخله در ساجدة قولنده كى ضمير مستتردن حال واقع
اولمشدر تمشى مشىدن مشتقدر يورمك معناسنه اليه تمشى يه متعلقدر
ضمير مجرور حضرت رسول عليه السلامه راجعدر على ساق تمشى يه متعلقدر

متعلقدر ساق بالدره ديرلر بلا قدم مقدره متعلقدر ساقك صفتيدر
تقديرى يمشى الاشجار على ساق كائن او ملتبس بغير قدم ديمكدر يعنى
صاحب قصيده حضرت رسولك بعض اوصاف حميده سين و معجزات
عظيمه سين ذكر ايتدكدن صكره تعجبا للناظرين وتكثيرا للراغبين
وتتميما المناقب سيد المرسلين بعض معجزات عظيمه سين دخى ذكر
ايتمك مراد ايدينوب حضرت رسولك دعوتنه اغاجلر اياقلرى
يوغيكن اوردكلرى ايله يورويوب يوروب حضرت رسولك
حضورنه كلوب اوكنده سجده ايتديلر بو معنانك سبب ورودى
بودر كه حضرت على كرم الله وجهه دن روايت اولنديكه بركون
حضرت رسولك حضور شريفنه كافرلر كلوب اشبو اغاجلرى
تكلم كتوردسك وسنك نبوتنه شهادت ايدرلر ايسه بز دخى
سكا ايمان كتوره لم ديوب حضرت رسول دخى يا اغاجلر الله تعالى
نك اذن ايله يريكزدن قوپوب بنم نبوتمه شهادت ايلك ديو
فى الحال اول اغاجلر يرلرندن قوپوب حضرت رسولك اوكنه
كلوب بلند اواز ايله حضرت رسولك نبوتنه شهادت ايدوب
سن اخر زمانك پيغمبرى سن يا رسول الله ديوب سجده ايتديلر
كفره بو معجزه عظيمى كوروب ايمانه كلميوب هذا ساحر ديدلر بتمشى
اغاجلرى يوريدى بلا قدم كل باكه ديدكنده اجابتلو دعوتى كانما
سطرت سطرا لما كتبت فروعها من بديع الخط فى اللقم كان حرفدر

حروف مشبهه بالفعلدن ما ما، کافه سطرت فعل ماضی مفرد مؤنث
فاعل بیت سابقده ذکر اولنان اشجاره راجعدر معناسی یازدی
یازدی دیمکدر خطت معناسطرت دیدیکی مفعول مطلقدر سطرت کتابت
معناالماکتب دکی لام بامعنا ودخی وا و معنا اولمقده جائزدر ما
موصولدر کتبیه راجع ضمیر محذوفدر تقدیری لما کتبت دیمکدر
کتبت فعل ماضی مؤنثدر فروعها کتبتنک فاعلیدر فروع فرعک
جمعیدر اغاج بوداغنه دیرلر وضمیر مجرور بیت سابقده مرور
ایدن اشجاره راجعدر من بدیع الخط لما کتبت قولنده کی
ما، موصولک بیانیدر بدیع جدید ولطیف وعجیب وغریب
معناالی اللقم کتبت قوله متعلقدر اللقم لامک وقافک فتحه سیله
ایجق یولدر دلر بو جیه دخی اطلاق اولنور یعنی صاحب قصیده
حضرت رسول علیه السلامک دعوتیله کلن اشجار خبرینک
تاکیدین قصد ایلیوب ودخی اشجار من بورلک یوریوب کلمه سی
سبیله فروعنک اثاری خطوط غریبه وعجیبه تشبیهین مراد
ایدنوب ایدرکه اول حضرت رسولک حضورینه شهادت ایچون
کلن اشجارک یوریوب کلدوکینک اثاری کانها اشجار مزبوره
یازدی یازمشلر ایدی شول خطوط که اول اغاجلریک بداقلری
یول اوزرینه خطوط غریبه وعجیبه دن خطلر یازمشلر ایدی
روایت اولنورکه یازلان یازی لا اله الا الله محمد رسول الله کلمه سی

کلمه سیدر صنایدک بو رقلر بوله یازدیلردی بر سطر خطی کم
عجب ایدی کتابتی مثل الغمامة انی سار سائرة تقیه حر وطیس
للهجیر حم مثل الغمامة بیت سابقده جائت قولینک مفعول
مطلقدر تقدیری جائت الاشجار مثل مجیء الغمامة دیمکدر ودخی
مصدر محذوفک صفتی اولمق جائزدر تقدیری جائت الاشجار
مجیئا مثل الغمامة دیمکدر ودخی جائزدرکه مرفوع اولوب خبری
محذوف اوله تقدیری من المعجزات مثل مجیء الغمامة دیمکدر غمام
بلوددر معناده انی ظرف مکاندر استفهام او شرطا انی ویا خود کیف
معناده در سار قولنک مفعول فیه در فعل ماضیدر سیردن مشتقدر
فاعل رسوله راجعدر انی نک مضاف الیه سیدر سائرة الغمامة
قولندن حالدر اسم فاعل مؤنثدر سیردن مشتقدر تقیه
قولنده کی تقی فعل مضارعدر فاعل سائرة قوله راجعدر
حفظ وصقلق معنا ضمیر متصل مفعول اولیدر رسوله راجعدر
حر وطیس تقیه قولنک مفعول ثانیسدر حرک طیسه اضافتی
موصوفک صفته اضافتی قبیلندندر حر حرارت واسی معنا
وطیس تنور معناده در حرارت شدیده دن عبارتدر للهجر
طیس قوله متعلقدر هجیر یازکونک نصف نهارنده در لو
حم فعل ماضیدر فاعل طیس راجعدر معناسی زیاده
اسی و قزغون اولدو دیمکدر جمله سی طیسه صفتدر

یعنی صاحب قصیده حضرت رسولك معجزاتنك تعدید ایدوب
وبعض معجزات اخرینی تبیین اتمك مراد ایدینوب اول حضرت
رسول صلی الله علیه وسلمك حضور شریفنه اول انجلر کلیجی
اولادوغی حالده مثالی بر پارچه بلود کلسی کبی ایدیکی حضرت رسول
علیه السلام انواع کیفیتله یورییوب هر قنغی مکانده سیر ایلیه
یاز کوننك نصف نهاری وقتنده حرارت شدیده دن حفظ
ایدوب اوزرنده سایبان اولوب بله سیر ایدردی هر قنده
یوردسه بله سنجه یورر ایدی اسیدن انی بر پاره بلوت حمایه
اقسمت بالقمر المنشق ان له من قلبه نسبة مبرورة القسم اقسمت
فعل ماضی نفس متکلم وحده در بالقمر اقسمته متعلقدر ایوك اول
کوننده اوچنجی کوننه وارنجیه دك هلال دیرلر اوچنجی کوندن آخرنه
قمر دیرلر المنشق قمرك صفتیدر اسم فاعلدر ایکی یارلمق معناسنه
انّ مکسوردر له ظرف مستقردر انّ نك مقدم خبریدر ضمیر
مجرور حضرت رسوله راجعدر من قلبه قولنده کی ضمیر مجرور
رسوله راجعدر نسبة انّ نك اسمیدر انّ اسمیله خبریله اقسمت
نك جوابیدر مبرورة القسم نسبة قولنك صفتیدر اضافتی
لفظیه در حسن الوجه قبیلندندر مبروره حق معناسنه در القسم
الف لام مضاف الیه دن عوضدر تقدیری مبرورة القسم
القمر الذی لاجل تلك النسبة دیمکدر یعنی صاحب قصیده رسو
رسولك بعض معجزاتن ذکر ایدکدنصکره معجزه اخرسینی دخی اظهار
ایلك وحضرت رسولك قلبی قمر کبی روشن منور ایدوکین اشعار
اتمك مراد ایدنوب ایدرکه بن قسم ایدوب یمین ایلرم شول ایه که حضرت
رسولك مبارك پرماغنك اشارتیله منشق اولوب ایکی پاره
اولمشدر تحقیق اول حضرت رسولك قلبی نه بو ایکی شق اولان
ایله مناسبتی واردرکه اول مناسبت ایچون اشبو قمر ایله قسم
ایتمك مبرور حسندر اول آیك حضرت رسول ایچون
قلبندن مناسبتی بودرکه حضرت رسولك مبارك صدرینی
حضرت جبریل باذن الله تعالی الیله شق ایدوب ایکی پاره ایلمشدر
ابن عباسدن روایت اولنورکه کفره طائفه سی حضرت رسولك
حضورنه کلوب اکر پیغمبر ایسك سنك امرکله آی ایکی پاره
اولسون دیدیلر حضرت رسول کفره طائفه سنه اشبو معجزه
کوریجك ایمانه کلورمسز دیوب انلر دخی ایمانه کلورز دیوب حضرت
رسول علیه السلام واجب الوجوده تضرع ایدوب مبارك پرماغی
ایله اشارت ایلیوب فی الحال آی اون دردنجی کیجه ده اولدوغی
حالده ایکی شق اولوب پره اندی حضرت رسول بلند آواز ایله
ای ایندی ای فلان یا فلان احضروا دیدی کفره
طائفه سی بو معجزه کوروب محمد سحری کولك یوزنه ایرشدی
دیوب ایمانه کلمدیلر شول انشقاق ماهه قسم ایدرکه انك قلب

شريفه كوكلنه وارايدى نسبتى وما حوى الغار من خير ومن كرم
وكل طرف من الكفار عنه عم واو عطفا ايچوندر حوى الغار بيت
سابقده بالقمر المنشق قولنه معطوفدر ما موصولدر حوى فعل ماضيدر
معناسى جمع ايدوب احاطه ايتدى ديمكدر وجمله سى ما موصولك صله
سيدر موصوله راجع ضمير محذوفدر وما حوى النار ديمكدر الغار
حوانك فاعلدر مغاره ديمكدر من خير ندكى من ما موصولك
بيانيدر ومن كرم اكا معطوفدر وكل طرف دكى واو حاليه در
طرف مبتدادر كوز معناسنه من الكفار طرف قولنك صفتيدر عنه عم
قولنه متعلقدر ضميرى رسول عليه السلامه راجعدر عم فعل
ماضيدر اصلنده عمى در قافيه ايچون يا حذف اولنمش [illegible] عميدن مشتقدر
كوز سز اولمغله دلر عمى جمله سى مبتدانك خبريدر مبتدا خبر يله حوى
نك مفعول محذوفندن حالدر يعنى صاحب قصيده بيت سابقك
مضموننه عطف ايدوب ودخى معجزه اخرى ذكر ايتمك قصدنه
ودخى قسم ايليوب ايدركه انده ايچرم سول نسنه يه كه مغاره اول
نسنه يى جمع ايدوب احاطه ايلدوكى اول نسنه خير وكرمدن اولدوغى
حالده كه اول نسنه حضرت ابى بكر صديقدر حال بوكه كفار طائفه
سنك كوزلرى عمى اولوب انلرى مغارده كورمديلر روايت اولنوركه
مكه مكرمه كافرلرى عليهما يستحق حضرت رسول قتل ايلمك استردكلرنده
حضرت رسول وحضرت ابو بكر مكه دن چقوب مدينه منوره يه

منوره يه هجرت قصد ايليوب واروب مكه التنده بر مغاره يه كروب
كافرلر دخى انلرى تجسس ايدوب عقبلرنجه كلدك اوزره ايكن في الحال
عنكبوت اول مغارنك اغزنه اغ چكوب وايكى كوكرچين دخى مغاره قپوسنده
يومرطليوب كافرلر كلوب مغاره بو وجهله كوروب متحير اولوب بوندن
كمسنه كلمشى ديوب كيرو دونوب كتديلر قبلارى خير كرم عادتلرى بالك
كافرلرك كوزندن وارايدى عمايتى فالصدق في الغار والصديق لم
تريا وهم يقولون ما بالغار من ارم فابيت سابقك مضموننى تقرير
ايچوندر الصدق مبتدادر صدقدن مراد حضرت رسول عليه السلامدر
في الغار ديديكى لم تريانك فاعلندن حالدر والصديق فالصدق
قولنه معطوفدر صديق مبالغه صيغه سيدر صادقك مبالغه سيدر
مراد حضرت ابو بكر رضى الله عنه در لم تريا فعل مضارعك تثنيه سيدر
ومبتدانك خبريدر مجهول صيغه سيدر رؤيتدن مشتقدر فالصدق
والصديق قولندن عبارتدن فاعل وهم دكى واو حاليه در هم ضمير
متصل مبتدادر بيت سابقده من الكفار قولنه راجعدر يقولون
مبتدانك خبريدر مبتدا خبر يله لم تريانك فاعلندن حالدر ما بالغار
قولندكى ما ليس معناسنه در بالغار ظرف مستقردر مانك مقدم خبريدر
باقى معناسنه در من ارم مانك اسميدر من زائده در بالغار ومن ارم
جمله سى يقولوننك مفعولدر ارم همزه نك فتحيله وكسريله احد
معناسنه در اصلندن اديم ايدى يا حذف اولنمشدر يعنى صاحب قصيده

صدق دخی صدیق یعنی حضرت رسول وابی بکر مغاره ده اولدقلری
حالده کورنمدیلر کفار طائفه سی کور اولوب حال بو که کفره مغاره ده
کمسنه یوق ظن ایدوب مغاره ده بر احد یوق دیدیلر اول غار ایچنده
صدق ایله صدیق ایدی بولندر دیدی کمسه قلمدی بونده اقامتی
ظنوا الحمام وظنوا العنکبوت علی خیر البریة لم تنسج ولم تحم ظنونک
فاعلی کفاره دن عبارتدر بورده ظن علم معناسنه در ایکی مفعوله تعدیه
ایدر الحمام مفعول اولیدر حمام کوکرجین قوشیدر العنکبوت ظن
ثانینک مفعول اولیدر علی خیر البریة لم تنسج قولنه ویالم تحم قولنه
متعلقدر بریه فعیله وزنی اوزرینه مخلوقات معناسنه خیر البریه قولنک
معناسی خیر جمیع الناس دیمکدر لم تنسج فعل مضارع مؤنثدر فاعل
عنکبوته راجعدر تنسجدن مشتقدر اورمک معناسنه در لم
تنسج جمله سی ظن ثانینک مفعول ثانیسیدر معناسی اورمجک اغنی
اورمدی دیمکدر لم تحم فعل مضارع مؤنثدر حومدن مشتقدر اصلنده
تحوم ایدی معناسی کوکرجین اوچوب دوران ایتمدی دیمکدر
وجمله سی ظن اولک مفعول ثانیسیدر یعنی صاحب قصیده مغاره ده
آیتی اشعار وتصدیق ایدوب ودخی حضرت رسول علیه السلام
خیر البریه ایدوکنی تحقیق ایلمک مراد ایدنوب ایدرکه کفره طایفه سی
ظن ایدرلر ایدی جمیع خلقک خیرلوسی اول حضرت رسول مغاره ده
اولوب اوزرینه کوکرجین کلوب مغاره قپوسنده اوچوب دوران

دوران ایتمدی واورمجک دخی مغاره قپوسنده اغ کروب
طوقومدی دیو ظن لری بونک اوزرینه ایدی حال بو که حضرت رسول
علیه السلام مغاره ده اولوب کوکرجین کلوب مغاره قپوسنده
دوران ایدردی واورمجک دخی اغ اوروب مغاره قپوسنده قرار
ایلدی ومعجزه نک قصه سی بوندن سابق ماحوی الغار
دیدیکی بیتده ذکر اولنمشدر انلر صنورلیدی حمام ایله عنکبوت صقلامق
ایچون کلمدی خیر البریتی وقایة الله اغنت عن مضاعفة من الدروع
ومن عال من الاطم وقایت مصدردر دایت وزنی اوزرینه حفظ
معناسنه در لفظ جلاله اضافتی مصدرک فاعلنه مضاف اولوب
مفعول محذوف اولنان قبیلندندر تقدیری وقایة الله النبی دیمکدر
وقایة الله قولی مبتدادر اغنت جمله سی خبریدر فعل مؤنثدر فاعلی
وقایه راجعدر معناسی مستغنی قلوب محتاج ایلمدی دیمکدر اغنت
قولنک مفعولی محذوفدر تقدیری اغنته دیمکدر مفعولی ضمیری
حضرت رسوله راجعدر عن مضایقة اغنت قولنه متعلقدر
مضایقه مصدردر مفاعله وزنی اوزرینه زیاده معناسنه الدروع
درعک جمعیدر دالک کسریله دمور کوملک معناسنه در زره
دیمکدر ومن عال عن مضایقه قولنه معطوفدر عال اسم فاعلدر
دام وزنی اوزرینه علودن مشتقدر من الاطم عال قولنک صفتیدر
اطم همزه نک وطانک ضم ایله اطمک جمعیدر حصار معناسنه یعنی

صاحب قصیده ابیات ثلثه سابقه نك مضموننی استبعاد ایتمك بعض
قاصرینك خاطرینه خطور ایتدوكن دفع ایتمك قصد ایلیوب ایدركه
الله تعالی اول حضرت رسولی حفظ ایتمه سی قات قات ذره كورملك
لردن مستغنی ویكدكدر ودخی بوجه قلعه حفظندن مستغنی و
ویكدكدر قات قات ذره لره ودخی طاغلره محتاج قلمز ادی حقك
حمایتی ما سامنی الدهر ضیما واستجرت به الا ونلت جوارا منه لم یضم
ما سامنی قولنده كی ما نفی ایچیندر سامت فعل ماضیدر سومدن
مشتقدر تكلیف وتحمیل معناسنه در ضمیر متكلم صاحب قصیده نك
كندو نفسندن عبارتدر الدهر سامنك فاعلیدر دهر زمان
معناسنه ودخی سام ظلم معناسنه المقدم جائزدر ضیما سامنی قولنك مفعولیدر
سام تكلیف وتحمیل معناسنه اولدوغی تقدیرجه جلست قعودا قبیلندن
اولور واستجرت ده واو حالیه اولمقده جائز جمله سی فعل مقدردن
حال اوله ودخی عطف ایچنده اولمق جائز بو تقدیرجه استجرت
سامنی قولنه معطوف اولور استجرت فعل ماضی متكلمدر استجارهدن
مشتقدر امان طلب ایتمكدر دلو به استجرت به متعلقدر ضمیر
مجرور حضرت رسوله راجعدر الا ونلت جوارا قولی مستثنیدر
مستثنی منه مفرغدر تقدیری واستجرت به فی حال من الاحوال
الا فی حال وجدان الامان منه دیمكدر ونلت دكی واو حال
ایچوندر نلت فعل ماضی متكلمدر وحده درنیلدن مشتقدر

مشتقدر دوردنجی بابدن اصابت و وجدان معناسنه بن یتشدم
وبولدم دیمكدر جوارا نلت نك مفعولیدر جوار جیمك كسریله
امان وخلاص معناسنه منه ظرف مستقردر جوارا قولنك صفتیدر
ضمیر مجرور حضرت رسول علیه السلامه راجعدر به قولنده كی ضمیر راجع
اولمقده جائز لم یضم دیدیكی قولی جوارا قولنك فاعلندن حال واقع اولمق
جائز یضم مضارع مجزومدر اصلنده یضیم ایدی بیع وزنی اوزرینه
فاعلی دهره راجعدر تقدیری لم یضم الدهر علی دیمكدر یعنی صاحب قصیده
حضرت رسولك مناقبنه اشتغالدن عمده غرضی اشعار ومرتبه
علیاسنی اظهار قصد ایدوب ایدركه زمان بكا ظلم وتكلیف ایلدی و
دخی اول حضرت رسولدن مجاوره وامان طلب ایلدم الا اول حضرت
رسولدن بر امان وخلاصه یتشدمكه اول امانده زمان بكا قطعا
ظلم ایلدی كیمسه كیمسنه دن كوربن كوچ صغنمدیغی اكا مكركه بولدی
جوارنده راحتی ولا التمست غنی الدارین من یده الا استملت الندی
من خیر مستلم واو عطف ایچوندر لا نفی جنس ایچوندر التمست فعل
ماضی متكلم وحده التماسدن مشتقدر كه طلب معناسنه ولا التمست
بیت سابقده ما سامنی قولنه معطوفدر غنی الدارین التمست
نك مفعولیدر غنی غینك كسریله فقیر یك ضدیدر الدارین غنینك
مضاف الیه سیدر بو رده دارینده مراد دنیا واخرتدر من یده
التمست ه متعلقدر ضمیر مجرور حضرت رسول علیه السلامه راجعدر

الا استلمت الذی شولی منتی در مستثنا منه مفرغدر تقدیری الا
استلمت غنی الدین منه فی حال من الاحوال الا فی حال الاستلام
دیمکدر یاخود تقدیری ولا طلبت منه مستعینا لشیء من الاشیاء
الا طلبا مستعینا للاستلاء دیمکدر استلمت فعل ماضی متکلمدر
استلامدن مشتقدر لمس معناسنه در یعنی ذکمك و یا یپشمق دکر
واویجك الد اوله و یا الیله یا پشمق اوله الذی استلمتنك
مفعولیدر ندی نونك فتحیله جود وعطا معناسنه در من خیر که
استلمت به متعلقدر مستلمدن مراد حضرت رسولدر مستلم
اسم مفعولدر اوپلمش و یاخود یاپشلمش معناسنه در یعنی صاحب
قصیده نك قصدی بیت سابقك مضموننه عطف ایدوب
بطریق الترقی تملیح معناسنه تنبیه قصد ایلیوب ایدر و دخی بن
اول حضرت رسولك یدندن دنیا و اخرت غناسین طلب ایلمدم الا اول
حضرت رسولك جودنه وعطاسنه یتشوب یاپشدم که اوپلمشلرك
و یاپشلمش کمسنه لورین خیرلیسیدر هم اوندن امداد ایکی اوپالغین مکر
اندن ایرشدی بکا عطای بینهایتی لا تنکر الوحی من رؤیاه ان له قلبا
اذا نامت العینان لم ینم لا تنکر نهی حاضردر فاعلی تحته مستتر انت
عبارتدر صاحب قصیده نك کندی نفسندن التفات طریقیله انکار
دن مشتقدر الوحی لا تنکرك مفعولیدر وحیدن مراد حق تعالی
نك حضرت رسولنه اندردکی قرانه اشارتدر و دخی ویردیکی رسالتدن کتابنه دردلی وحی الهام و خفی کلام در من رؤیاه قولی
ظرف مستقردر وحیدن حال اولمق جائز و دخی صفت اولمق جائز
رؤیا ایحو ودوش معناسنه اکثریا خلق انی واقع ایله تعبیر ایدرلی
ضمیر مجرور حضرت رسوله راجعدر ان له قولنده کی ان مفتوحه و
مکسوره اوقومق جائزدر له ان نك مقدم خبریدر ضمیر مجرور درسوله
راجعدر قلبا ان نك مؤخر اسمیدر ان اسمیله و خبریله لا تنکرك مفعولی
اسمیدر تقدیر لان له قلبا دیمکدر و دخی جمله سی مستانفه اولمق
جائز اذا نامت العینان قلبا قولنك صفتیدر نامت فعل ماضی
مؤنثدر نومدن مشتقدر العینان نامتك فاعلیدر و عینك
تثنیه سیدر لم ینم اذا نامت قولنك جوابیدر ینم مضارع مجذوم
لم ینم اصلنده ینوم ایدی فاعل ضمیری قلبا یه راجعدر یعنی صاحب
قصیده حضرت رسولك معجزات اخرسین و کوزلری نائم اولدقده
قلب شریفی نائم اولمدغنی عیان ایتمك مراد ایدینوب ایدر که حضرت
رسولك دوشنده الهام ایله و خفی کلام ایله اسرار و حقیقته
اعلام اولندوغنی ایله بلدمکه تحقیق اول حضرت رسول ایچون
بر قلب وار در که هچ ایکی کوزلری اویخوده اولسه مبارك قلب
اویوماز دی نته کم حضرت رسول علیه السلام بیوردان عینتی
تنومان ولا ینوم قلبی انك دوشنده وحی انکار قلمغل یکیم کوکلم
اویوماز دی کوزی نومتی فذاك حین بلوغ من نبوته فلیس

ينكو فيه حال محتلم فاتفسيرا ايچوندر ذالك اسم مكاندن اسماء
اشاراتدن بيت سابقده‌كى الوحى قولنه اشارتدر حين بلوغ ذالنك
خبريدر حين ظرفدر وقت معناً بلوغه مضافدر بلوغ يتشمك معنا
من نبوته بلوغه متعلقدر نبوت پيغمبرلك ويرلك معنا وضمير مجرور
حضرت رسوله راجعدر فليس ده‌كى فا شرط محذوفك جوابيدر تقديرى
اذا كان وحى النبى حين بلوغ نبوته فليس ينكو فيه ديمكدر ليس فعلدر افعال
ناقصه‌دن تحتنده اسمى مستتر هو راجعدر حضرت رسوله ينكو فيه
جمله‌سى ليسنك خبريدر فيه ديديكى ضمير مجرور حضرت رسوله راجعدر ينكو
فعل مضارع مجهول حالدر محتلم قايمقام فاعلندن محتلم آدمك
تخيله مصدر ميميدر احتلام معناده يعنى صاحب قصيده بيت
سابقك مضموننك اثباتنه قصد ايدوب ايدركه اول حضرت
رسوله دوشنده اولان وحى حضرت رسولك نبوتى زماننده اولمشدى
ليس لمدى حضرت رسولك دوشنده كوردكى حال انكار اولنور
دكلدر اول اودم ايديكه ايردى نبوتى بلوغنه پس امر منكر اوليه
حلم اهلى عادتى تبارك الله ما وحى بمكتسب ولا نبى على غيب بمتهم
تبارك فعل ماضيدر تبركدن مشتقدر ثباتدن وبقادن كنايه‌در
تبارك الله ديديكى تعالى وتعاظم عن صفات المخلوقين ديمك معناسنه
تعجب ايچوندر اكثرياً تمجيده استعمال اولنور لفظه جلال فاعلدر
تبارك‌نك ما وحى ده‌كى ما نفى ايچوندر وحى مانك اسميدر وحى الهامدر و

وحى كلام معناً بمكتسب مانك خبريدر با زائده‌در مكتسب اسم
مفعولدر طلب معنا ودخى سعى فى التحصيل معناسنه‌در ولا نبى
ما وحى قولنه معطوفدر لا نفى ايچون مؤكددر ما وحى ديديكى
قولنده‌كى ماى على غيب مقدر اخبرينه متعلقدر متهم دخى اكا
متعلقدر متهم اسم مفعولدر اتهامدن مشتقدركه كذب معنا
يعنى صاحب قصيده سابقا حضرت رسول ايچون اولان وحى ذكر
ايتدكدن صكره شول كمسنه‌كه انكچون وحى اوله اول كمسنه نبى
ورسول اولماسنك استحاله‌سن اشعار ايتمك ودخى نبوت
ورسالته وحى لازم ايديكن اظهار ايلمك مراد ايدينوب ايدركه
بارك الله عجب امر عظيمدر وحى اكتساب انسانله حاصل اولمز بلكه
الله تعاليدن عطيهٔ عظيمه‌در وعجيب غريب امردركه نبى غيبدن
خبر ويرمكده متهم دكلدر الله تعالى اول عطيهٔ عظمايى اكا ويرمشدر
وحى اكتساب ايله اولمقده يوق جواز هم انبيايه غيب ايچون اتمكده
تهمتى **الفصل الخامس فى بركة الدعاء** كم ابرأت وصبا باللمس راحته
واطلقت اربا من ربقة اللمم كم خبريه‌در كثيرا من المراد معناده
ابرأت قولنك مفعول مطلقدر تقديرى كم ابراً ابرأت ديمكدر
ابرأت فعل ماضى مؤنثدر افعال بابندن برى قلمق معنا وصبا
ابرأت قولنك مفعوليدر وصب صادك فتحيله مرض معنا
وصادك كسريله صفت مشبهه‌در مريض معنا باللمس ابرأت

قولہ متعلقدر ویاپشمق معناباستعانت ایچوندر راحته قولی ابرانك
فاعلدر راحه اوچ ایچنه دیرلر بوراده مراد الدر وانده اولان ضمیر
مجرور حضرت رسول علیه السلامه راجعدر واو طلقت ده واو
عطف ایچوندر اطلقت فعل ماضی مؤنثدر اطلاقدن مشتقدر
چوزمك واچمق وصالیورمك معنا فاعل ضمیری راحته راجعدر
اربا اطلقت قولنك مفعولیدر ارب رانك فتحه سیله قید وبند
معنا وانك کسریله صفة مشبهه در معناسی بغلو دیمکدر من ربقه
اطلقت قولہ متعلقدر ربقه قلاده وخلقه معناکه حیوات بوینونه
طاقرلر لمم لامك فتحه سیله اختلال عقل وصغاد الزنوب معنا
یعنی صاحب قصیده حضرت رسولك بعثتنك فائده سنی اظهار
وارسال اولدغنك ثمره سی اوزدینه تنبیه ایدوب واشعار
ایدوب ایدرکه چوق دردلو دردلولری دردندن بری قلوب اول
حضرت رسول مبارك الیله یاپشماسیله ودخی چوق بیهوش و
عقلسزلق خلقه سیله بغلو اولان کمسنه لری اول حضرت رسول
مبارك الیله خلاص ایدوب بندندن قورتاروب صالی ویردی
انك الجون فمعله کندی نجه دردهم شفدی نجه بندی اراغ
ایتدی دیمکدر واحیت السنة الشهباء دعوته حتی حکت غرة فی
الاعصر الدهم واو عطف ایچوندر احیت کما بیت قولہ معطوفدر
احیت فعل ماضی مؤنثدر احیادن مشتقدر معناسی دری

دری قلدی دیمکدر السنة احیت قولنك مفعولیدر ویل معناسنه
اشهبا اشهبك مؤنثیدر نتکم بیضا ابیضك اولدوغی کبی اشهب ابیض
معنادر شهباء سنه نك صفتیدر سنه شهبادن مراد قحط وقتلق
یلدر اول یل ایچنده حیوانات ونبادات بتمیوب یریوزی بیاضلغ
اوزره قلدیغی اجلدن سنه شهبا دیرلر دعوته احیانك فاعلیدر
دعوت ضیافت معنادر وانده اولان ضمیر حضرت رسوله راجعدر حتی
حرف جردر انتهاء غایت ایچوندر احیت قولہ متعلقدر حکت فعل
ماضی مؤنثدر رمت وزنی اوزره حکایتدن مشتقدر مشابهت
معنا فاعل تحتنده مستتر هی راجعدر دعوته غرة حکت قولنك مفعولیدر
غرة آیك اولنه دیرلر وهم متعددی دخی زیاده اولان اقلغه دیرلر قلیل
الوجود اولوب قلتندن کنایت اولدوغی اجلدن سنه شهباء یی غره تشبیه
ایلدی فی الاعصر حکت قولہ متعلقدر اعصر عصرلك جمعیدر احرف
حروفك جمعی اولدوغی کبی عصر دهر معنادر زمان سنه الدهم
الاعصرك صفتیدر دهم ادهمك جمعیدر حمر احمرك جمعی اولدوغی
کبی ادهم اسود معناقره اولوجی دمکدر اعصر دهمدن مراد اوچلق
یلدرکه اول یل ایچنده حیوانات ونبادات چوق بتوب وبریوزی
اورتلدوکی اجلدن اول یله اعصر دهم دیرلر یعنی صاحب قصیده
بیت سابقده اوزدینه عطف ایدوب کره حضرت رسولك
بعثتنك فائده سینی اظهار ایدوب وارسال اولندوغنك ثمره سنی

اشعار قصد ایدوب ایدرکه ودخی حضرت رسولك دعاسی ضیافت
قحط قتلق اولان یللری احیا ایدوب افراد انسانی زنده ایلیوب حضرت
رسولك نعم ظاهره سیلن وطنه سیله جمله سی غنی اولدی ولو حتی اول
قحط یللری سائر کجی اوجلق یللر ایجنده شول آیك الننده اولان
غره یه مشابه اولدی مرغوب ومطلوب اولمق جهتندن انك دعاسی
قلدی احیا قیلوردیکم اولوردی قاره یللر یك ایجنده غره نی

بعارض جاء ادخلت البطاح بها سیبا من الیم او سیلا من العرم

یعارض بیت سابقده احیت قولنه متعلقدر با سبب معناسنه کوك
کنارنی احاطه ایدن بلوده دیرلر جاء فعل ماضیدر قال وزنی اوزره
جودن مشتقدر تحتنده فاعل مستتر هو راجعدر عارض قولنه جاء
عارض قولنك صفتیدر ادخلت جاء یه معطوفدر دخلت فعل ماضی
مخاطبدر ظننت معناسنه افعال قلوبدندر البطاح خلت قولنك
مفعولیدر بطاح بطحانك جمعیدر بطحاء شول سیل کلدیکی جایره
دیرلرکه انده اوفاق طاشلر وقوملر اولور بها ظرف مستقر مقدم
خبردر ضمیر مجرور بطاحه راجعدر سیب مبتدأ مؤخردر مبتدا
وخبر جمله سی خلتك مفعول ثانیسیدر سیب صو امساك
ایلمینه دیرلر من الیم سیبك صفتیدر یم بحر عظیم معناسنه
او سیل سیب قولنه معطوفدر سیل یغموردن جمع اولوب جریان
ایدن صویه دیرلر من العرم قول سیلك صفتیدر عرم مطر شدید

شدیده معناسنه یعنی صاحب قصیده بیت سابقك مضموننده
تحقیق وتأکید قصد ایلیوب ایدرکه اول حضرت رسولك دعوتی
قحطلق یللری احیا ایلدی کثرتله یغمور یاغدی دیجک بلوط کزردوب
وقت اوزرینه یغمور یغدردی شول مرتبه ده که سن ظن ایدرك
سیل یوللری طولو صو اولوب اقدوغی کو یادکزدن بوشانوب
کلوردی دیدیك ویاخود یعنی یغمورده لردن کلور سیلدر
دیدك بو یغمور ایله که صنادك سن بطاحی سیل عرمدر دیادکز
لردر عطی

الفصل السادس قرآن عظیمك مدحی بیاننده در

دعنی ووصفی آیات له ظهرت ظهور نار القری لیلا علی علم دع امر حاضردر
اترك معناسنه نی ضمیر متکلمدر بنی قو ترك ایله دیمکدر ووصفی قولنده کی
واو مع معناسنه وصفی دیدکی دعنی قولنك مفعول معه سیدر ویا ضمیر
متکلمدر وصف مصدردر فاعلنه مضافدر آیات وصف قولنك
مفعول به سیدر وآیات آیتك جمعیدر معجزه معناسنه درکه قرآن عظیمدر
له ظرف مستقردر آیات قولنك صفتیدر وضمیر مجروردر ظهرت
فعل ماضی مؤنثدر فاعل ضمیر آیات قولنه راجعدر معناسی اول آیات
آشکاره اولدی دیمکدر ظهرت جمله سی آیات قولنك صفتیدر تقدیری
ظهر ظهورا کظهور نار القری دیمکدر نار مجروردر ظهور قولنك
مفعول الهدر قونلق اولمغله نار آتش معناسنه در القری نارك مضاف
الیه در قری ضیافت معناسنه در لیلا ظهورك مفعول فیه در علی علم

ظهوره متعلقدر علم طاغ معناسنه یعنی صاحب قصیده اول حضرت
رسولك بوقدر مدحنه وبو قدر مناقبنك ذکرینه اشتغال ایتدی
مدایحنك ومناقبنك زیاده سنی ویرمزاکر تولش اولنورسه نقصاننی
دخی ویرمز دیمکدر اودرزینه تنبیه ایدوب ایدرکه اول حضرت
رسول بوقدر معجزۀ ظاهره لری ایله اول حضرت رسولك معجزاتنك
ظهوری طاغ قله سندن قونوق ایچون وضع اولنان ضیافت
ایچون اولان اتشك کیجه ایله ظهوری مثابه سنده در قونق
اودی ظهوری کبی کم ینان کیجه طاغلر باشنده ظاهر اولور دوردلیتی
فالذی یزداد حسنا وهو منتظم ولیس ینقص قدرا غیر منتظم فا
تعلیل ایچوندر بو بیت سابقك تعلیلدر الذی مبتدا در یزداد
جمله سی خبریدر یزداد فعل مضارعدر افتعال بابندن یزتیعد
ایدی زیاده دن مشتقدر فاعل تحتنده مستتر هو راجعدر فالذیه
حسنا یزداد قولنك تمییزدر وهو قولنده کی واو حالیه در ضمیر
یزداد قولنك فاعلنه راجعدر وهو منتظم جمله سی یزدادنك فاعلندن
حالدر منتظم اسم فاعلدر جمع اولمق ودزك معناسنه در ولیس ینقص
یزداد قولنه معطوفدر لیس نك اسمی فالذیه راجعدر ینقص
جمله سی لیس نك خبریدر غیر منتظم ینقصنك فاعلندن حالدر
یعنی صاحب قصیده اول حضرت رسولك مدایحنی ومعجزۀ کبیره سنی
قرآن عظیمه حسن وقدر مرتبه سنی دخی تشبیه ایدوب وبیت

بیت سابقك مضموننك تعلیلنی ذکر ایتمك مراد ایدنوب ایدرکه حضرت
رسولك ایات ظاهره سی که قرآن عظیمدر انك شرافتی ذاتنه لازم منتظم
اولدوغی حالده حسنی زیاده در وناقص اولور دکلدر انجی دزیده
حسنی ادنق کوسترر هم دزلنش اولسه بوقدر نقیصتی فما تطاول
امال المدایح الی ما فیه من کرم الاخلاق من الشیم فما تطاول
قولنده کی ما استفهام ایچوندر مبتدادر تطاول فعل ماضیدر طال
معناسنه در طولدن مشتقدر واوزون معناسنه امال آمالك جمعیدر فرس فرسلك
جمع اولدوغی کبی امل رجا معناسنه در مدیح مدح معناسنه اولمق جائز ودخی
ممدوح معناسنه اولمق جائز الی ما فیه تطاوله متعلقدر ما موصولدر
فیه جمله سی مانك صله سیدر ضمیر مجرور رسوله راجعدر من
کرم الاخلاق مانك بیانیدر کرمك اخلاقه اضافتی صفتك موصوفه
اضافتی قبیلندندر تقدیری من اخلاق الکریم دیمکدر کرم حسن معناسنه
اخلاق خلقك جمعیدر احراق حرقك جمع اولدوغی کبی والشیم کرم
الاخلاق قولندن صکره والشیم قولنی ذکر ایتدیکی تأکید ایچوندر
یعنی صاحب قصیده اول حضرت رسولك اخلاق کریمه سنك وقرنه
وشیم جمیلنه سنك کثرتنه اشارت قصد ایلیوب ایدرکه اول حضرت
رسولك مدحی رجالری امیدلرینه وجهله متطاول اولوب یتشه
بلوو ستول مرتبه یه که اول مرتبه حضرت رسولك اخلاق حمیده سنه
وعادت پسندیده سنه یتشمك دامدی کسنه رجا ایتمسون

املا تطاول نك فاعلیدر مدیحه مضاف اولمشدر تطاول جمله سی مانك خبریدر صح

زيرا اول ذات شريفك كماليله مدحنه يتشور دكلدر مدح اوزوسنه
اوزنمق دوردر اڭا كم لطفله كرم دوردر اخلاق شيمتي ايات حق
من الرحمن محدثة قديمة صفة الموصوف بالقدم ايات حق مبتدا محذوفك
خبريدر تقديري هي ايات حق ديمكدر مبتدا محذوف فصل سادسده
اولده ذكر ايتدوكي بيتده واقع اولان ايات لنا ظهرت ديديكي قولنه راجعدر
ودخي جائزدركه ايات حق قولي ايات لنا ظهرت قولندن بدلدر بو تقديرجه
ايات حق ديديكي نصبله اوقونور اياتك حقه اضافتي اضافت
بيانيه در من الرحمن محدثة قولنه متعلقدر محدثة ايات حق قولنك
صفتيدر ودخي قديمة ديديكي وصفة الموصوف ديديكي ايكيسيده
ايات حق قولنك صفتلريدر محدثة مفعولدر حدوثدن مشتقدر
عدمدن وجوده كلمك معناسنه در محدثة نازل وصادر معناسنه در
قديمة قدمدن مشتقدر قدم عدم اوزرينه سبقت دگلدر حدوثك
ضديدر الموصوف صفة ديديكي قولنك مضاف اليهدر بالقدم
الموصوف قولنه متعلقدر الموصوف قولندن مراد الله تعاليدر يعني
صاحب قصيده اول حضرت رسولك معجزهٔ كبيره سنك يعني قرآن عظيمك
شرافتي وفضيلتي ذكر مراد ايدنوب ومدحني قصد ايليوب ايدركه
اول قرآن عظيم الشان ايات ظاهره در حسنده ومرتبه ده منتظم كبيدر
ايات حقه در يعني حق اوزرينه وصدق اوزرينه معجزاتدن نزول
وصدوردي من عند الرحمن در اول قرآن عظيمك نظم وكلمات والفاظ

والفاظ وكلمات مركبه سي اعتباريله حادثدر قديم دكلدر مقاصدي
ومعناسي ومدلولي اعتباريله قديمدر حادث دكلدر قدمله موصوفدر
يعني قدمله موصوف اولان جناب باري تعالينك صفتيدر
موصوف بالقدم صفتي هم قديم اولور اولورسه حادث ايت
قرآن اولور قرائني لم تقترن بزمان وهي تخبرنا عن المعاد وعن
عاد وعن ارم لم تقترن قولينك فاعل تحتنده مستتر هي راجعدر بيت
سابقده ايات ديديكي قولنه تقترن اقتراندن مشتقدر قرين
معناسنه لم تقترن ديديكي بيت سابقده ايات حق قولنك صفتيدر
بزمان لم تقترن قولنه متعلقدر زمان اوقات قليل وكثيردن
عبارتدر لم تقترن قولنك معناسي اول ايات حق يعني قرآن عظيم
موصوف بالقديمك صفتي اولدوغي ملاحظه سيله اوقاتدن واڭ
ماندن بر زمانه قرين ومقارن اولمشدر حال بوكه اول قرآن عظيم
بزه خبر ويرمشدر معادون يعني امور اخرتدن كه ازمنهٔ اتيه ده
نه واقع اولجقدر بزه خبر ويرمشدر عاد قومنك وارم شهرينك
قصه لرندن كه قرون خاليه ده واقع اولان امور ماضيه دندر عاد
معادندن ارم ذي العماددن بوغكي اقترانمز ايدر حكايتي دامت
لدينا ففاقت كل معجزة من النبيين اذ جاءت ولم تدم دامت فعل
ماضي مؤنثدر دوامدن مشتقدر استمرار وبقا معناسنه فاعل
راجعدر بيت سابقده ايات حق قولنه كه قرآن عظيمدن عبارتدر

تخبر سان

دامت جلسی بیت سابقده ایات حق قولنک صفتیدر لدنیا عندنا معتاده
دامت ظرفیدر ففاقت قولنده کی فا، فصیحه و یا سببیه در تشدیدر شونک
اوزرینه که اول قرآن عظیمک دوام علتندن فایق و اعلا اولدوغی فائق
فوقدن مشتقدر فوق اعلا و شرف معناسنه در کل معجز فاقت قولنک
مفعولیدر معجز سئول امره درلوکه خارق عادت و داعی سعادت اوله نبوة
مقرون اوله من النبیین معجزه نک صفتیدر مقدره متعلقدر
تقدیری کل معجزة صادرة او ناشیة من النبیین السابقین دیمکدر
اذ جائت فاقت قولنک تعلیلیدر جائت فاعل معجز قولنه راجعدر
ولم ندم جائت‌ه معطوفدر ندم لم ایله مجزومدر دوامدن مشتقدر فاعلی
معجزه قولنه راجعدر یعنی صاحب قصیده قرآن عظیمک جمله فضائلندن
بعض فضیلتنی اشعار و جمیع امکنه و ازمنه ده دوام و بقا اوزرینه
اولدوغنی اخبار قصد ایلیوب ایدر که اول ایات حق قرآن عظیمده جمیع
امکنه و ازمنه ده بنم قتمزده هر ایات ایچون و قضاء حاجات ایچون
دوام بقا اوزرینه در و سائر انبیانک معجزاتلری کلدی کچدی صکوه دوام
بقا اوزرینه اولیوب منتهی اولوب منسوخ اولدی اوذکر رسل نشانلر
یکدی بو نشان کیم دائم اولدیکا یدوغی ترک صحتی محکمات فما یبقین
من شبة لذی شقاق ولا یبقین من حکم محکمات دیدیکی مبتدا محذوف
خبریدر تقدیری هی محکمات دیمکدر مبتدا محذوف بیت سابقده
ایات حق قولنه راجعدر اسم فاعل مؤنثدر مفردی محکمه کلور محکمدن مشتقدر

فاقت فعل ماضی مؤنثدر فاعلی بیت سابقده ایات قولنه راجعدر صح صح

مشتقدر معناسی اول ایات حق ناس حقنده حقله باطل بینده حق تعالی
جانبندن حاکم قلنمشدر دیمکدر و دخی محکمات او قنمق جائزدر حالنک
سکونیله و کافنک فتحه سیله احکامدن مشتقدر بو تقدیرجه معناسی
الله اول ایات حقی محکم قلمشدر تغییر و تبدیل اولنور دکلدر فما یبقین
دیدیکی فعل مضارع جمع مؤنثدر افعال بابندن ابقادن مشتقدر
فاعلی بیت سابقده ایات حق قولنه راجعدر من شبه قولنده کی من زائددر شبه
یبقین مفعولیدر شبه شبهه جمعیدر امر ملتبس مشتبه معناسنه در لذی
شقاق یبقین قولنه متعلقدر ولا یبقین یبقین قولنه معطوفدر فعل
مضارع جمع مؤنثدر بقیدن مشتقدر تحتنده مستتر اولان فاعل
ایات حق قولنه راجعدر معناسی ظلم ایلمز دیمکدر من یبقین قولنک
فاعلندن حالدر حکم حکمتک جمعیدر حکمدن مراد علوم شرعیه در
یعنی صاحب قصیده قرآن عظیمک زللدن و خللدن ممنوع و محفوظ
ایدوکنی عیان و بیان ایتمک و دخی مبطللرک شبهه سن دفع و مفتنلرینک
شکوکنی کاشف ایدوکنی عیان اتمک مراد ایدینوب ایدر که اول
قرآن عظیم الشان الله جانبندن حقله باطل بینده حاکم قلنمشدر
و دخی محکمدر تغییر و تبدیل اولنور دکلدر امدی اول ایات حق که
قرآن عظیمده اهل مخالفتک و صاحب عداوتک شبهه لرین باقی
قومزلر و دخی اول ایات فنون حکمتدن و علوم شرعیه دن اولدوغی
حالده کیمسنه یه ظلم ایلمز محکمدر لر انلره حاجت دکل حکم اهل شقاق

قومدیلو جیج شبهتی ماحودبت قطّ الاعاد من حوب اعدی الاعادی الیها
ملقی السّلم ما نفی ایجون ندر حودبت فعل ماضی مجهولدر محاربدن مشتقدر
معارض معناقطّ ظرف مبنیه در ندر ماضی منفی ایجون ندر علی سبیل الاستغراق
ماحودبت قولنک معناسی اول ایات حق جمیع ازمنه ده محاربه و معارضه
اولنمدی قطعا دیمکدر الاعاد قولنک مستثنی منه سیدر محذوفدر تقدیر
کلام قطّ فی حال من الاحوال الا فی حال عاد دیمکدر عاد فعل ماضیدر
رجع معناو من حوب مقدره متعلقدر اعدی الاعادی دیدیکی قولندن
حالدر حرب حربک جمعیدر معناسی محاربه ایدیجیلر دیمکدر اعدی الاعا
عداوتک فاعلیدر اعدی اسم تفضیلدر عداوتدن مشتقدر معناسی زیاده
عداوت ایدیجی دیمکدر الاعادی اعدانک مضاف الیهدر و اعدانک جمعدر
افاضل فاضلک جمع اولدوغی کبی اعدی الاعادی قولنک معناسی زیاده
عداوت ایدیجی دوشمانلرک اشدّی دیمک اولور الیها عادیه متعلقدر
عاد رجع معنا اولدوغی تقدیرجه بیت سابقده ایات حق دیدیکی قولندن
واجعدر و دخی جائزدر که الیها ملقی السلم اعدا الاعادی قولندن حال
قوله متعلقده اولور بو تقدیرجه عاد
واقع اولور عاد رجعه معنا اولدوغی تقدیرجه اکر عاد صاره معناسنه
اولورسه ملقی السلم صلح و انقیاد معنا اولور یعنی صاحب
قصیده قرآن عظیمک جمله فضائلندن فضیلة اخری سنه اشارت ایتدی
منصور علی الاعداء و مؤید من السماء ایدوکنی بیان و عیان ایتمک مراد
ایدینوب ایدرکه قرآن عظیم و کلام قدیم البته و البته جمیع اوقاتده محاربه

محاربه و معارضه اولنمدی الا مکر شول وقتده و شول حالده معارضه
ایلدیکی اشدّ عداوت ایله عدو اولانکسنه لر محاربه و معارضه اتمکدن
رجوع ایدوب اول ایات حق میل ایلیوب صلح و انقیاد اظهار ایلدیلر هرکز
ولاکن ایله صوا شلدی مکر کوستره عجزی دوشمنی قوی عداوتی دن
بلاغتها دعوی معارضها رد الغیور یدی الجان عن الحرم ددت
فعل ماضی مؤنثدر رددن مشتقدر منع معناسنه بلاغتها دت
قولنک فاعلیدر بلاغتک اصطلاح معناسی کلام فصیحک مقتضای
حاله مطابقتنه در لر و ضمیر مجرور بیت سابقده ایات حق دیدیکی
قولنه راجعدر که قرآن عظیمدن عبارتدر بلاغتک ضمیره اضافتی مصدرک
فاعلنه اضافتیدر دعوی ددتک مفعولیدر معارضها دعوی دیدیکی
قولنک مضاف الیهدر معارض اسم فاعلدر مقابله معنا و ضمیر مجرور
ایات حق دیدیکی قولنه راجعدر که قرآن عظیمدن عبارتدر الغیور
حذف اولنان مفعول مطلقک صفتیدر تقدیری اذا مثل رد الغیور
دیمکدر الغیور ددّ دیدیکی قولنک مضاف الیهدر غیور فعول وزنی
اوزرینه مبالغه صیغه سیدر یدی الجانی دیدیکی قولنک مفعولیدر
یدن مراد بورده تعریض و تعدّی معنادر الجانی مضاف الیهدر جانی
جنایت و تعدی ایدیجی دیمکدر الحرم محرمک جمعدر یعنی صاحب قصیده
بیت سابقک مضمونی تاکید و تقدیر ایتمک مراد ایدینوب ایدرکه
قرآن عظیمک بلاغتی و فصاحتی شول معارضه و مقابله ایدن کسنه نک

دعواسنی منع ووردانمسی شول زیاده غلبت ایدیجی کسنك مجرملرینك
جریمه لرندن جنایت وتعدی ایدن کسنه نك تعدی وتعرض ایتدیکی دن
اتمه سی کبی در دایلدی جومدن عیوبلردن دایلدی معارضه وجهین بلاغتی
لهامعان کموج البحر فی مدد• وفوق جوهرة فی الحسن والقیم لهامقدم خبر
معان موخر مبتدا، در وضمیر مجرور بیت سابقده ایات حق قولنه راجعدر
لهامعان جمله سی اسمیه در ایات حق قولنك صفتیدر نجه صفات متعدد
نفسکی یعنی شول شدد که استفاده اولنه لفظدن معانیدن مراد اولان
مدلولاتیدر ومقاصدددر ودخی مدلولات ومقاصد ضمننده اولان
حقایق فوایددر که کموج البحر ظرف مستقردر معان قولنك صفتیدر
دکز موجیه موج • یو نسمیه اولنشدر دکز اول موج سببیله مضطرب اولوب
حرکت ایتدیکندن اوتوری موجدن مراد اولان ارتفاع در فی مدد
ظرف مستقردر موج البحردن حالدر کثرت وزیاده معناو فوق جوهرة
کموج البحر قولنه معطوفدر بودخی معان قولنك صفتیدر تقدیری ولها
معان حاصلة فوق جوهرة دیمکدر جوهرة قولنده کی ضمیر مجرور بحره راجعدر
جوهردن مراد اولنان انجودر والقیم حسن نه معطوفدر قیم قیمتك
جمعیدر یعنی صاحب قصیده قرآن کریمك باعتبار المعنی طبقات بلاغتنده
اعلا ایدوکنی اخبار واشعار ایتمك وقرآن عظیم ایچون معانی کثیره واردرکه
زیاده وکثرتده دکز موجی کبیدر وزیاده ارتفاعده متناهی اولوردر کلامدر
ودخی اولقرآن کریم ایچون معانی معتبره واردرکه دکزلرده اولان انجو

انجولرك فوقنده در حسنده وقیمتده موج بحار کبیدر انك معانیی
هم فوق جوهرنده در حسن قیمتی فماتعد ولاتحصی عجایبها ولا
تسام علی الاکثار بالسأم• فافصیحه در تعد شرط محذوفك جوابیدر
تقدیر کلام اذا عرفت حال المعانی لایات حق فاعرف ان العجایب لایات
ماتعد ولاتحصی دیمکدر ما نفی ایچوندر تعد فعل مضارع مجهولدر
عددن مشتقدر ولاتحصی ماتعد به معطوفدر وتحصی فعل
مضارع مجهولدر احصی دن مشتقدر احصی جمله سی صایمق معناسنه
عجایبها ماتعد قولنك قایمقام فاعلیدر وعجیبك جمعیدر شول
امره درلرکه کشیه اول امردن تعجب کله عجایبدن مراد اول
ایات حقك فضائل وخواص کیفیاتدر وضمیر مجرور بیت
سابقده ایات حق قولنه راجعدر ولاتسام فماتعدد دیدیکی
قولنه معطوفدر تسام فعل مضارع مجهولدر ولاتسام سومدن
مشتقدر لاتسام لاتترك معناسنه تحتنده قایمقام فاعل هی عائددر
ایات حق قولنه علی الاکثار قولنده کی علی مع معناسنه اکثار تسام قولنه
متعلقدر بالسأم قولنده کی باسبب معناسنه یعنی صاحب قصیده
اولقرآن عظیمك بحر غریب اولوب غرابتی منتهی اولمدوغندن ودخی
امر عجیب اولوب عجایب منقضی اولمدغی عیان وبیان ایتمك وکثیر
غیر متناهی اولوب اکثاری وتکراری ملامت ویرمدیو ترك
اولنمادغنی بیان مراد ایدوب ایدرکه قچان سن قرآن عظیمك معناسنی

حالنی بلدیك ایسه بل سن انك اعجب عجایبی حالنی كه صایمق ممكن دكلدر
لا یعد ولا یحصی در ودخی والقرآن عظیمك قراننده واستعمالنده اكثا
ایله تكرار ایله ملامت ویرمن وترك اولنمز انك عجایبی دیو سك
حد حصری یوقدر انی چوق اقویان كشی بولمز ملالتی قرت بها عینا قاد
فقلت له لقد ظفرت بحبل الله فاعتصم قرت فعل ماضی مؤنثدر تنود
واضافت معناسی بها قرت قوله متعلقدر ضمیر مجرور بیت سابقده
ایات حق قوله واجعدر عینا قرت قولنك فاعلدر كوز دیمكدر
قاد نها عینك مضاف الیه در وضمیر مجرور ایات حق قوله واجعدر فقلت
دكی فا سببیه اولمقده جائزدر ودخی فصیحه اولمقده جائزدر قلت
فعل ماضی متكلمدر له قلتیه متعلقدر ضمیر مجرور وقادنها قولنه
واجعدر لقد ظفرت قولنده كی لام تاكید ایچوندر ظفرت فعل ماضی
مخاطبدر ظفردن مشتقدر كه وصول وخلاص معناسنه لقد ظفرت
جمله سی فقلت نك مفعولیدر بحبل الله ظفرت به متعلقدر حبل
ایپ معناسنه بوروده مراد الله تعالینك عهدی در وامانتی وعصمتی در
فاعتصم قولنده كی فا فصیحه در اعتصم امر حاضردر اعتصامدن
مشتقدر قادیه خطابدر معناسی بیل مدی سن ظفر بولدك
الله تعالیه صغنوب شر اولان نسنه دن كندوكی منع ایلدیمكه
یعنی صاحب قصیده قرآن عظیمك وفرقان كریمك كندی ذاتنه
نسبتله شره قیتی وفضیلتنی ذكر ایتدكدنصكره غیره سرایت

سرایت ایتدیكی نسبتله اولقرآن عظیمك وفرقان كریمك بعض خواصنی
وفواضلنی وخصائلنی ذكر ایتمك مراد ایدینوب ایدر دكه اول ایات
كریمه نك وفرقان عظیمه نك واسطه سیله انی قرائت ایدن كمسه نك
كوزی نورلنوب منور اولدی امدی اول ایات كریمه یی تلاوت ایدن
كمسنه ایچون بن دیدم كه تحقیق بس اول الله تعالینك محكم ایپیله
یعنی قرآن ایله وحقك امانی وعصمتیله ظفر بولدك ونكبت احوالنده
نجات بیتشد در امدی حق تعالیه صغنوب شر اولان نسنه لردن
كندكی منع ایله انی اوقویانك كوزی دوشركادیدم حبل متین بولدیك
اكا كه بیتش قبی ان تتلها خیفة من حر نار لظی اطفات حر لظی من
ورده ها الشیم ان حرف شرط تتلها فعل مضارع مخاطبدر تلاوتدن
مشتقدر ضمیر منصوب بیت سابقده ایات حق قوله واجعدر
خیفة تتلها قولنك مفعول لهدر خیفة خوف معناسنه من حر خیفة قوله
متعلقدر حر بردك ضدیدر حرارت معناسنه نار حره قولنك
مضاف الیه در نار دخی لظی یه مضاف اولندر جهنم اسمیدر ودخی اود
یالكنه اطلاق اولنور اطفات فعل ماضی مخاطبدر اطفادن
مشتقدر اتتلها نك جوابیدر سویندرمك معناسنه حر لظی اطفات
قولنك مفعولیدر من ورد ها اطفات قوله متعلقدر وبورده
ضو معناسنه اسعاد طریقیله وضمیر مجرور ایات حق قوله واجعدر
الشیم وما ورده ها قولنك صفتیدر شیم شینك فتحیله ویانك

كسريله صفت مشبهه در بارد معناسنه يعنی صاحب قصيدهٔ قرآن عظيمی
وفرقان كريمی اوقويوب تلاوة ايده جك اولورسك اول قرآن
عظيمك صووق صويندن جهنم آتشنی سوندرر ديمكدر يعنی اول قرآن
عظيم صووق صو كبيدر آتشی سوندرر ديمكدر وهم حياته سبب اولدقده
انی لظی حرارتنی دفعی ايچون اوقورسك دفع ايدر اول حرارتی
ويوردبرودتی كانها الحوض تبيض الوجوه به من العصاة وقد جاؤا
كالحمم كانها حروف مشبهه بالفعلدندر كاف تشبيه ايچوندر
ها ضميرباردر متصل اسمدركانه نك راجعدر بيت سابقده آيات حق قولنه
الحوض كانه نك خبريدر حوضدن مراد حوض كوثردر نته كم حق تعالی
كلام قديمنده حضرت رسول حقنده بيورمشدر انا اعطيناك
الكوثر تبيض فعل مضارع مؤنثدر تفعل بابندن الوجوه تبيض
قولنك فاعليدر وجوهدن مراد عاصی قوللرينك يوزلريدر به
قولنده كی ضمير مجرور الحوض قولنه راجعدر تبيض جمله سی الحوض
قولندن حالدر وقد جاؤا قولنده كی واو حاليه در فاعلی عصاةدن
عبارتدر وضمير متصل الحوض قولنه راجعدر كالحمم جاؤانك فاعلندن
حالدر حمم حممه نك جمعيدر كل وكومر معناسنه يعنی صاحب قصيده قرآن
شريفك وفرقان لطيفك بعض فواضلنی ذكر ايتدكوندن صكره
فضلا اخراسنه شروع ايدوب وجنتده كوثره تشبيه ايليوب ايدركه
اول آيات حق قرآن عظيمدركانه جنتده اولان حوض كوثردركه عاصی
قوللرينك يوزلری اول كوثر سببيله آق وشريف ولطيف ولوز
نوراوله حال بوكه اول عاصی قوللر حوض كناده كلدكده يوزلری كومر
كبيدرامدی قرآن شريف تلاوت ايدن كمسنه لرينك دخی يوزلری
آق اولوب كناهلرندن خلاص بولورلر اول حوض بكوزراك ايله
آغمز يوزی عاصيلرك كه كاله كومر كبی صووجق وكالصراط وكل
ميزان معدلة فالقسط من غيرها فی الناس لم يقم وكالصراط كانه
قولنه معطوفدر جار مجروردر مبتدا محذوفك بيت سابقده آيات حق
قولنه راجعدر معدلة كالصراط والميزان قولنك تمييزيدر عدالت
معناسنه ودخی صواب ايله خطا، وهدايت ايله ضلالت مابيننی فصل
ايتمك معناسنه اول آيات حق عدالت يوندن وصواب ايله خطانك
وهدايت ايله ضلالتك مابيننی فصل ايتمك الله تعالی نك صراط
مستقيمی وميزان حقی كبيدر فالقسط ديديكی فا فصيحه در القسط
مبتدادر قسط عدل معناسنه حق ايله باطلك مابيننی فصل ايتمكدر
من غيرها ديديكی لم يقم قولنك فاعلندن حالدر وضمير مجرور بيت
سابقده آيات حق قولنه راجعدر كه قرآن عظيمدن عبارتدر فی الناس
لم يقم قولنك متعلقدر جمله سی مبتدا، محذوفك خبريدر لم يقم قولنك
فاعلی فالقسطه راجعدر يعنی صاحب قصيده قرآن كريمك وفرقان
عظيمك بعض فواضلنی ذكر ايتدكدن صكره فاضلهٔ اخرى سينی
دخی ذكر ايتمك مراد ايدنوب ايدركه اول آيات حق قرآن عظيمدر مقصوده

ومطلوبه يتشدرمكده صراط مستقيم كبيدر ودخى عدالت جهتندن
صواب ايله خطانك وهدايتله ضلالتك مابيننى فصل ايتمكده ميزان
كبيدر كمسنيه ظلم ايلمزبس مدى ادم اغلانلرى ايچون اول ايات كريمه‌دن
عزيزى امور دنيويلرى واخرويلرى ايچون عادل وحق له باطل
مابيننى فصلده نسنه يوقدر همان اول ايت كريمه‌يه منحصردر
هم بكزر اول صراط وميزانه عدلله خلق ايچره يوقدر انك كبى كمسنه
عدالتى لا تجبين لحسود لاح ينكوها تجاهلا وهو غنى لحاذق الفهم
لا تجبين نهى حاضردر نون مخففه ادخال اولنمشدر تاكيد ايچون
معناسى البته سن عجبلمه ديمكدر لحسود لا تجبين قولنه متعلقدر حسود
حاسدك مبالغه سيدر زياده حسد ايديجى ديمكدر لاح افعال ناقصه
دندر صاره معناسنه بيت سابقده ايات حق قولنه راجعدر تجاهلا ينكو
هانك مفعول له سيدر تجاهلك معناسى بركمسنه بلدوكى نسنه‌يى بلمزم
ديمكدر وهو ده واو حاليه‌در هو حسود قولنه راجعدر غنى الحاذق
وهونك خبريدر مبتدا خبر يله لاحنك اسمندن حالدر غنى لحاذق
قولنك معناسى ذات حاذق ديمكدر حاذق كامل ومدرك معناسنه‌در
الفهم غنى الحاذق قولنك صفتيدر فهم صفت مشبهه‌در كثير الفهم معناسنه
يعنى صاحب قصيده قران شريفك وفرقان لطيفك بعض فواضلن
ذكر ايتدكدن صكره اكا انكار ايدن حسودلريك احوالن بيان ايتمك
مراد ايدينوب ايدر كه البته سن عجبلمه اول ايات حق انكار ايلين حسود

حسودك انكارى تجاهلدر يعنى قران شريفك معجز ايديكن بلوركن
بلمزلنوب زياده حسدندن حال بوكه اول حسود كامل ومدركدر
زياده فهم واردر سن ظلمكله حسودى كه انكار ايدر اكا جاهلوندر
انك وار ايكن حذاقتى قد تنكر العين ضوء الشمس من رمد وينكر
الفم طعم الماء من سقم قد حرف تقليل ايچوندر تنكر فعل مضارع
موننددر العين فاعليدر ضوء الشمس مفعوليدر من رمد تنكر
قولنه متعلقدر من اجل معناسنه‌در رمد كوز اغريسنه ديدلور ينكر الفم فعل مزكور
معطوفدر فم اغزدر بورده ميمك شدسيله دروزن ايچون
اصل ميم مخففدر اولنمقدر لكن شده ايله اوقونمق دخى لغتدر طعم
الماء ينكر ينك مفعوليدر طعم لذت معناسنه‌در من سقم ينكر يه متعلقدر
من اجل معناسنه‌در يعنى صاحب قصيده كلام قديمك وفرقان عظيمك بعض
سقم سينك وقافك فتحيله حسته لك معناسنه‌در
فواضلن ذكر ايتدكدنصكره انكار ايدن حسودلريك احواللك شول
كوزلرى كوراولوب شمسك ضياسنه منكر اولان كمسنه لريك دخى
اغزينك دادى اولميوب صويك لذتنه وصفاسنه انكار ايدن طائفه
نك احوالى منزله سنده قويوب ايدر كه اذا اولور شول اعمى اولان كمسنه
لريك كوزلرى كور اولدوغى اجلدن شمسك ضياسنى انكار ايدرلر
شمسك ضياسى يوقدر صنورلر ودخى اذا اولور اغزنك لذتى اولميان
كمسنه‌نك اغزنك لذتى اولمدغى اجلدن صويك طعمنى ولذتنى انكار
ايدر صويك لذتى يوقدر صنور امدى قران عظيمه منكر اولان

حسود طائفه سی نك نقصانی قرآن شریفه نقض وحل ویرمز
اولوکه کنشی کوستر مزاغزسی یاغزه صو دادنی ویرمز سقامتی

الفصل السابع فی معراج النبی علیه الصلوة والسلام

یاخیر من تمم العافون ساحته • سعیا وفوقه متون الانیق الوسم یاحرف
ندادر منادیه مضافدر فعل وزنی اوزرینه قصد معتادر العافون
تمم نك فاعلدر عافون اسم فاعل جمع مذکردر اصلندن عافوون
ایدی قلب واو حذف اولنوب عافون اولدی سائلون طالبون
معناسنه ساحته تمم قولنك مفعولیدر ضمیر مجرور من موصوله راجعدر
ساحت قپونك اوکونه دیرلر تمم جمله سی من موصولك صله سیدر
من موصوله صله سیله خیر قولنك مضاف الیه در خیر من تمم
العافون دیمکدر مراد حضرت رسولدر سعیا قولنه معطوفدر
فوق اوستنه دیمکدر متون متنك جمعیدر متن ارقیه دیرلر الانیق
متون قولنك مضاف الیه در انیق افنك جمعیدر اصلندن انوق ایدی
واوه ضمه ثقیل کورلوب قلب مکان قلنوب واو نونك اوزرینه
تقدیم اولنور واو دخی یایه تبدیل اولنوب انیق اولدی معناسی
دشی دوه لر دیمکدر الوسم الانیق قولنك صفتیدر وسم رنك
ضمیله رسومك جمعیدر برك دایوب بودیمکدر یعنی حضرت صاحب
قصیده قرآن شریفك بعض فواضلن ذکر ایتدکدن صکره حضرت
رسولك معراجنی واسرارنی ذکر ایتمکه شروع ایدوب وبعض

سعیا عافون قولندن
حالدر سعی ترتیز
یوریوب یلکه
ددلر
صح

بعض مناقبنی ومحاسننی مراد ایدوب ایدرکه یاشول کسنه نك
خیرلسی که انك قپوسی اوکنده طالب وسائل اولان کسنلر تیز تیز
یوریجی اولدقلری حالده ایدن شفاعت رجا ایدوب وطلب ایتمین
حالده ودخی سریع یورر دوه لرینك ارقه سی اوستنده اولدقلری صح
قصد ایدوب سعی ایدرلر ای خیرانلرك کیم قلور قصدی انلره یاتق
سکردوب وسوروب التنده ناقی ومن هو الایة الکبری لمعتبر ومن
هو النعمة العظمی لمغتنم ومن بیت سابقده تمم قولنه معطوفدر تقدیری
ویاخیر من هو الایة الکبری دیمکدر ودخی من دیدیکی قولنه معطوفده
اولمق جائزدر یعنی یاشول ایة کبری وعلامت عظمی اولان کسنه لوبتك
دیمکدر من اسم موصولدر هو الایة الکبری قولی صله سیدر ایة علامت
معناسنه اصلنده اویه ایدی واو الفه قلب اولوندی الکبری ایة قولنك
صفتیدر کبری اسم تفضیلدر اکبرك مؤنثیدر صغری اصغریك
اولدیغی کبی لمعتبر ایة کبری قولنه متعلقدر معتبر اسم فاعلدر متأمل
معناسنه ومن هو النعمة دیدیکی قولی بیت سابقه معطوفدر هو النعمة
العظمی قولی من موصولك صله سیدر عظمی اسم تفضیلدر اعظمك مؤنثیدر
لمغتنم العظمی قولنه متعلقدر مغتنم اسم فاعلدر غنیمت طوتوجی ومنتفع
به اولیجی در یعنی صاحب قصیده اول حضرت رسولك محبلری قتنده حق
سبحانه وتعالی نك اولولغی اوزرینه اولان دلائلك اعظمندن اولدوغنی
بیان ایتمك ودخی مغتنملر قتنده حق سبحانه وتعالی نك اعظم نعمتندن
ایدوکنی عیان وبیان ایلمك مراد ایدنوب ایدرکه ای شول کسنه نك

خیرلسی كه اول علامت كبریدر اعتبار ایدیجیلر قننده وای شول كمسنه‌نك
خیرلی سی كه اول نعمت عظیمه‌در اغتنام ایدیجیلر قننده‌در هم اول كه معتبرلرك
اعلا نشانسیدر هم اول كه نعمتلریك اعلا غنیمتیدر سریت من حرم لیلا الی
حرم كما سری البدر فی داج من الظلم سریت فعل ماضی مخاطبدر سرادن
مشتقدر ایكنجی بابدن معناسی كیجیله كتدی دیمكدر بیت سابقده
واقع اولان حرف ندانك جوابیدر من حرم سریت‌ه متعلقدر
حرمدن مراد حرم دیمكدر لیلا سریتك مفعولیدر الی حرم دخی
سریت‌ه متعلقدر بو حرمدن مراد مسجد اقصیدر حضرت رسوله
خطابدر معناسی كیجیله مكه حرمندن كتدك مسجد اقصی حرمنه
واردك دیمكدر كما سری جمله‌سی دخی سریت‌ه متعلقدر ما مصدریه‌در
البدر سریتنك فاعلیدر آیك اوندرنجی كونی اولدوغی زمانه
اطلاق اولنور فی داج سرایه متعلقدر داج اسم فاعلدر دجیدن
مشتقدر اصلندن داجی ایدی قاض اعلالی كبی اعلال اولندی
دجی قراكولوق معناسنه‌در من الظلم ظرف مستقردر داج قولنك بیانیدر
ظلم ظانك ضمی ایله ولامك فتحی ایله ظلمتك جمعیدر یعنی صاحب قصیده
اول حضرت رسولك تمام خلقتنی وكمال اضائتنی عیان وبیان ایتمك
وارتفاع بدورانتی واستجماع كمالاتنی بیان ایتمك مراد ایدنوب
وحق سبحانه وتعالینك سبحان الذی اسری بعبده لیلا من المسجد
الاقصی دیدیكی قولنه اشارتدر وایدركه شو قبوسی اوكنده طاقلی

طالب وسائل اولان كمسنه‌لریك خیرلی سی وآیت كبری ونعمت
عظمی اولان كمسنه‌لریك خیرلی سی سن سیر الدن بعضی كیجه
سندبدر اولان ای قراكو كیجه‌لرده سیر ایلدوكی كبی اقصایه
مكه‌دن سیر ایلدك كیجه قمر قلدوغی كبی قراكوده سر وسفرده و
بت ترقی الی ان نلت منزلة من قاب قوسین لم تدرك ولم ترم
واو عطف ایچوندر بیت سابقده واقع اولان منادانك خبرینه تقدیر
یا من خیر من تمم العافون ساحته وبت دیمكدر بت فعل ماضی مخاطبدر
اصلندن بیت ایدی بعت اعلالی كبی اعلال اولوندی بت افعال
ناقصه‌دندر ضمیر مخاطب اسمیدر ترقی جمله‌سی خبریدر معناسی معراج
سی كیجه‌لرك سماواته عروج وصعود ایتمكله دیمكدر ترقی فعل ماضی
مضارع مخاطبدر ترضی وزننده اوزرینه دخی یرقی دندر معناسی یوقاریه
یره چقدك دیمكدر الی ان نلت ترقی قولنه متعلقدر نلت فعل ماضی
مخاطبدر خفت وزنی اوزرینه نال ینالدن دوردنجی بابدندر
اصلندن نیلت ایدی معناسی واصل اولدیك وبلدك دیمكدر
منزلة نلت قولنك مفعولیدر من قاب قوسین منزله سنده دریعنی
اول منزله‌نك كه یایك ایكی باشنك تقریبی مقداری یعنی بو بیتده
اشارت وارد كه الله تعالینك فكان قاب قوسین او ادنی دیدیكی
قولنه لم تدرك فعل مضارع مجهولدر منزلة قولنه صفتدر معناسی
ادراك اولنمدی وبلنمدی دیمكدر ولم ترم قولی لم تدرك قولنه

معطوفدر بودخی منزلة قولنك صفتیدر لم ترم لم تطلب معناسی
ترم فعل مضارع مجهولدر رام یروم‌دن اصلنده ترام ایدی تقام
وزنی اوزرینه لم جزم ایدوب لم ترم اولدی ترام اصلنده ترومدر
تقام اعلال کبی اعلال اولندی یعنی صاحب قصیده اول حضرت
رسولك معراج کیجه‌سنده سماواته چقوب منزل رفیعه‌یه یتشوب
حق سبحانه و تعالی حضرتلری نه مرتبه تقرب بولدقلرینی عیان و بیان
ایتمك مراد ایدنوب ایدر که ای جمله انبیانك خیرلوسی معراج کیجه‌سنده
جقدیك سن کیجه ایله سماوته بر منزله یتشدیك که انك حضرت
حقه قوبی یا یا ایکی باشنك بر برینه یقنلغی مقداری ایله منزلکه
هیچ بلنمامش و طالب اولونمامش یعنی حضرت رسولدن غیری
بر احد اول منزلی بلمندر و طالب اولمامشدر قاب قوسین قربنه
تبدیل جقه جقا ولمدی انجلین کسه هیچ مرتبی وقدمتك جمیع
الانبیاء والرسل تقدیم مخدوم علی خدم واو عطف ایچوندر قدمتك
[illegible]ضمی بیت سابقده اولان منادانك خبرینه معطوفدر کاف
ضمیر خطابدر حضرت رسولدن عبارتدر جمیع الانبیا قدمتك
فاعلیدر معناسی جمیع انبیاء اول منزلده کندولریك اوزرینه سنی
مقدم طوتدیلر دیمکدر والرسل رسولك جمعیدر الانبیا قولنه معطوفدر
عام خاصك اوزرینه عطف اولنان قبیلندندر زیرا رسول عامدر
کل رسولك نبی وکل نبی لیس برسولك تقدیم نوع حافض اوزرینه

اوزرینه منصوبدر تقدیری کتقدیم مخدوم دیمکدر و دخی قدمت قولنك مفعول
مطلقدر علی خدم تقدیم قولنه متعلقدر خدم خادمك و دالك فتح ایله
اسم جمعدر خدمت معناسنه جمع تکسیر دیرلر یعنی صاحب قصیده
اول حضرت رسولك سمواته عروج ایتدوکی سببیله جمیع انبیا و رسلك
اوزرینه غالب ایدوکنی بیان و جمیع رسل کندو نفسلری اوزرینه
حضرت رسول تقدیم اتدکلرینی عیان ایلمك مراد ایدینوب ایدر که
جمله انبیانك خیرلوسی معراج کیجه‌سنده جمیع انبیا و رسل کندو
نفسلرینك اوزرینه سنی تقدیم ایتدیلر مخدومك خادم اوزرینه
تقدمی کبی مجموع انبیاسنی تقدیم قلدیلر هم قلدی جمله‌سی سکا
مخدوم خدمتی وانت تخترق السبع الطباق بهم من موکب کنت
فیه صاحب العلم واو حالیه‌در وانت تخترق جمله‌سی بیت سابقده
قدمتك ضمیر مخاطبدن حالدر تقدیری قدمتك جمیع الانبیاء
والرسل حال کونك تخترق السبع الطباق دیمکدر و دخی جائزدر
دکه واو عطف ایچون اوله ضمیر منفصل فعل محذوفك فاعلندن
عبارتدر علی شریطة التفسیر حذف وجوب ایله حذف اولنمشدر
فعل محذوفك فعل مذکوره مفسر اوله وان احد من المشرکین
استجارك قبیلندندر تقدیری وتخترق انت تخترق السبع الطباق
دمك اوله بیت سابقده قدمتك قولنه معطوفدر تخترق تقطع
وتمزق معناسنه السبع تخترق قولنك مفعولیدر الطباق السبع قولنك

صفتیدر مراد سموات سبعه‌در طباق مصدردر قاتیدر رتبه کم عربلر
طابق النعل بالنعل دیرلر بورده مراد اسم مفعول معناً تقدیری
تخترق السموات السبع مطبقة بعضها علی بعض دیمکدر رودنجی جلد
ده که طباق طبقك جمعی اوله جبال جبلك جمعی اولدوغی کبی ویا
طبقنك جمع اوله تخترق قولنك فاعلندن حالدر ضمیر مجرور
انبیا مرسلینه راجعدر بامعه معناده ومصاحبت ایچوندر تقدیر
کلام وانت تخترق سبع سموات طباق حال کونك مع الانبیاء
والرسل او مصاحبتهم دیمکدر روایت اولندیکه حضرت رسول
علیه السلام معراج کیجه‌سنده دنیا کوکنده حضرت آدمه ملاقی
اولدی ایکنجی کوکده حضرت عیسی‌یه ملاقی اولدی اوچنجی کوکده
حضرت یوسف ملاقی اولدی دردنجی کوکده حضرت ادریسه
ملاقی اولدی بشنجی کوکده حضرت هارونه ملاقی اولدی التنجی
کوکده حضرت موسی‌یه ملاقی اولدی یدنجی کوکده حضرت
ابراهیمه ملاقی اولدی روایتدر که یدنجی کوکده حضرت موسی‌یه
ملاقی اولدی واندن تجاوز ایدوب سدرة المنتهایه وارودی
جنته داخل اولدی رأی فیها ما رأی فی کوکب بهم قولنك عاملی
متعلقدر موکب واوینك سکونی وکافك کسریله اصل لغتده زینت
ایچون دوه‌یه راکب اولان قومه دیرلر واهل فراست اولان جماعته
دیرلر بورده موکبدن مراد ملائکه وانبیا جماعتیدر کنت فی موکب

موکب قولنك صفتیدر ضمیر مجرور موکبه راجعدر صاحب العلم
کنت‌نك خبریدر کنت فعل ماضی مخاطبدر خطاب حضرت رسولدن
عبارتدر علم عینك ولامك فتحیله سنجاق معناسنه‌در یعنی صاحب
قصیده اول حضرت رسوله معراج کیجه‌سنده یدی قات کوکی خرق
ایدوب وجمیع انبیا ورسلك منازلنده کوروب انلریله ارواحیله
مصاحبت ایدوب یا رسول الله یدی قات کوکی خرق ایدوب
وملکلر جمعیتنده اولوب انلرك ایچنده صاحب علم اولدیك خرق
ایلدك یدی قات کوکی نسبت سکا ایدیلردی انده دوابنی حتی
اذا لم تدع شأواً للمستبق من الدنو ولا مرقی لمستنم حتی انتهاء غایت
ایچوندر بیت سابقده وانت تخترق قولنك غایتیدر تقدیر کلام
وانت تقطع السبع السموات الی غایة مسافة لم یصل الیها الانبیا
والرسل علیهم السلام دیمکدر اذا ظرفدر وقت زمان معناسنه لم تدع
لم تترك معناسنه شأواً لم تدع قولنك مفعولیدر نهایت ومسافت
معناسنه المستبق لم تدع قولنه متعلقدر اسم فاعلدر اوکجه یول طوتوب
کیدنه دیرلر مستبقدن مراد ملك ویا رسولدر من الدنو ظرف
مستقردر شأواً قولنك صفتیدر دنو دالك ونونك ضمیله
قرب معناسنه ولا مرقی لم تدع قولنه معطوفدر تقدیری ولا تدع
مرقی ای محل عروج ومکان صعود دیمکدر لمستنم لم تدع قولنه
متعلقدر مستنم اسم فاعلدر مرتفع معناسنه یعنی صاحب قصیده او

حضرت رسولك معراج كيجه سنده سموات غايت احلى اقده اولوب
سدرة المنتهايه واصل اولدوغى عيان وجميع انبياء ورسلك
واصل اولدوغى مرتبيه واصل اولوب يتشدكنى بيان ايلمك مراد
ايدنوب ايدركه حتى رسول الله سموانده بو غايته يتشديكى سندن
سبقت ايديجيلر ايچون تقربدن اولان بو نهايته ترك ايتمك
ودخى ارتفاع قصد ايديجيلر ايچون مكان وصعود ترقى ومحل
عروج علوى ترك ايتمديك مرقاتى مستثملره قربنده قومديك هم
متسبقلره قومديك شاو غايتى حفظت كل مقام بالاضافة اذ نوديت
بالرفع مثل المفرد العلم حفظت كل مقام فعل مضارع مخاطبدر تا
فاعليدر حضرت رسولدن عبارتدر حفظدن مشتقدر كه الجى
معناسنه كل مقام حفظت قولنك مفعوليدر مقامدن مراد مقام
عاليدر كه انبياء ملائكه مقاميدر وتقدير كلام انك حفظت كل
مقام عال ديمكدر لغيرك من الانبياء والملائكة ديمكدر معناسى
تحقيق يا محمد سن الحاق قلديك هر مقام عالى بيكه انبيا وملائكه
مقاميدر بالاضافة حفظت قولنه متعلقدر اضافت نسبت معناسندر
تقدير كلام بالنسبة الى مقامك الاعلى وان كان مقام غيرك
من الانبياء والملائكة مقاما عاليا ديمكدر اذ تعليل ايچوندر
بالاضافة قولنه تعليلدر نوديت فعل ماضى مخاطبدر مجهول صيغه
سيدر مفاعلى بابندن ضمير خطاب حضرت رسولدن عبارتدر

عبارتدر نوديت جملهسى قولنك مضاف اليهيدر معناسى زيرا سك
ندا اولنديك ديمكدر بالرفع نوديته متعلقدر مع ارتفاع معناسنه
بو بيتده اشارت واردر حضرت رسول عليه السلامك رفع
منزلتنه مثل المفرد نوديت قولنك محذوف اولان مفعول
مطلقنك صفتيدر تقديرى نوديت بالرفع نداء مثل ان ينادى
الاسم المفرد المعرفة بالرفع ديمكدر العلم المفرد قولنك صفتيدر علم
معرفهدر بو بيتده نحويونك بعض اصطلاحنى وقواعدنى اجرا
وايقاع وارددر بلاغتنى وفصاحتنى مشعردر بوراده مفرد و
علمدن مراد كمالاتده وفضائلده مفرد اولوب مشار بالبنان اولان
كمسنهدر يعنى صاحب قصيده بيت سابقده اذا لم تدع ديديكى
قولنه جواب ذكر ايدوب اول حضرت رسولك سائر انبياءه نسبتله
ارتفاع مقامى بيان وحق سبحانه وتعالى اوادنى ديديكى قولنه مشار
اليه اولان دنو وتقربه اختصاصنى عيان ايلمك مراد ايدنوب ايدركه
يا رسول الله سن ارتفاعده اولوب الحاق قلدك هر مقام عالى
انبيايه وملائكه مقاميدر سنك مقام اعلاكه نسبتله زيرا سن
ندا اولنديك رفعله سنكچون رفيع المنزله دينلدى شول ندا
ايله ندا اولنديك كه كمالاتده وفضائلده منفرد ومشار اليه اولان كمسنه
ندا اولندوغى مثللو قودك اضافتله مقاماتى اشفه سن مفرد علم كبى
بولدقده رفعتى كما تفوز بوصل اى مستتر عن العيون وسر اى

مکتتم کما تعلیلیه ایچوندر لام جاره معناسی دمادر زائده در تفوز فعل
مضارع مخاطبدر منصوبدر کی تحتنده فاعل مستتر انت صباریدر
حضرت رسولدن فوزدن مشتقدر ظفر و تجارت معناسنه کما
تفوز جمله سی بیت سابقده حفظت کل مقام قولنک تعلیلیدر
بوصل تفوز به متعلقدر وصلدن مراد حضرت جبروتك جنابنه
وصالدر ای مستتر مجروردر وصل قولنک صفتی اولمغله عن العیون
مستتر قولنه متعلقدر تقدیر کلام لان تفوز بوصل ای وصل
مستتر عن عیون الخلایق اذ لا یمکن ان یطلع علیه نبی ولا ملك
مقرب دیمکدر و سر وصل قولنه معطوفدر ای مکتتم سر قولنک
صفتیدر تقدیر کلام ولان تفوز بسر ای مکتتم عن سماع السامعین
لا یحیط احد علما الا انت ربك دیمکدر بو بیتده حضرت رسولك کندی
مقام اعلاسنه اضافت و نسبت ایله انبیا و ملائکه مقامنی
الحاق قلدك و نحالله ندا اولنمسنه اختصاص ذکر ایدکدن
صکره انکچون تعلیلی کتورب ایدر که یا رسول الله سن یتشدکندن
اول توری مقام وصل خلقك کوزلرندن مستتردر و دخی
بر سر یتشدیکندن اول توری که اول سر جمیع احددن منکتمدر
اول سرك کتم اولنماسی نهایتده که هیچ بر احدك اقتداری بو قدر
اولمیه احاطیه و بلمیه تا سرلره ایرشدیك هم بو لایدك کوزلکدن
اختفاسی اولان کزلو وصلتی فخرت کل فخار غیر مشترك و جزت

وجزت کل مقام غیر مزدحم فخرت قولنده کی فا فصیحه در جزت
فعل ماضی مخاطبدر تا فاعل حضرت رسولدن عبارتدر حوزدن
مشتقدر حوز قبض و جمع معناسنه در کل فخار فخرت قولنك مفعولیدر
معناسی یا رسول الله سن فائق اولوب قبض و جمع ایلدیك دیمکدر
غیر مشترك قولی مجروردر فخار قولنك صفتی اولمغله تقدیر
کلام قبضت جمیع الافتخار غیر المشترك مثل الوسیلة و
الفضیلة والدرجة الرفیعة الشفاعة الکبری دیمکدر مشترك
فتحیله مصدر میمیدر اشتراك معناسنه و دخی غیر مشترك
منصوب اولمقده جائز کل فخار دیدیکی قولنده کی کافدن حال اولمق
اوزرینه تقدیر کلام قبضت کل فخار حال کونك غیر مشترك ای
لا یشارك فیه غیرك دیمکدر وجزت کل مقام دیدیکی فخرت
قولنه معطوفدر جزت فعل ماضی مخاطبدر جوازدن مشتقدر معناسی
سن کچوب سکوت ایتك دیمکدر کل مقام جزت قولنك مفعولیدر
غیر مزدحم دیدیکی مجروردر منصوب اولمق جائزدر صفت و حال
اولمق اوزرینه مزدحم حانك فتحیله مصدر میمیدر ازدحام معناسنه
ازدحام زحمت ویرمك دیولر مزاحمه مضایقه معناسنه یعنی صاحب قصیده
اول حضرت رسولك سائر انبیادن زیاده اولان فضیلتی و درجه
رفیعه سنی و خواص عظیمه سنی و شفاعت کبراسینی بیان و کوثر
موروده‌ی و مقام محمودی عیان ایلمك مراد ایدینوب ایدر که یا رسول الله

سن جمع ایلدیك كلیا ما یفتخر بر اولا اشیاسیکه فضائل و خوارمدر
حال بوکه بر احد سنکله بله مشترك اولمامشدر و دخی معراج کیجه
جمیع مقامات انبیایی کچدیك حال بوکه مزاحمه اولمدی و زحمت
چکمدیك هم فخرنی مشارکت الدیك مقاملری کچدیك کمسنه و بو
هم سالکه زحمتی وجل مقدار ماولیت من رتب وعز ادراك ماولیت
من نعم واو عطف ایچوندر حال ایچون اولمقده جائز جل فعل ما
عظم معناسنه مقدار جل قولنك فاعلیدر قدر مرتبه معناسنه ماولیت
جمله سی مقدار قولنك مضاف الیه در ما موصولدر ولیت جمله سی
صله سیدر فعل ماضی مخاطبدر مجهول صیغه سی او وزینه تفعیل
بابندن ولایه دن مشتقدر معناسی سن والی و رئیس قلندیك
دیمکدر من رتب دیدیکی ظرف مستقردر مای موصولك بیانیدر
رتب رتبه نك جمعیدر منزلت و مرتبه عالی معناسنه وجل قولنه
معطوفدر فعل ماضیدر شد و قوی معناسنه ادراك عزتك فاعلیدر
و دخی ماولیت جمله سنه مضاف اولمشدر ما موصولدر اولیت فعل
ماضی مخاطبدر مجهول صیغه سی او وزینه ایلادن مشتقدر که
اعطا معناسنه اولیت جمله سی ما موصولك صله سیدر من نعم ظرف مستقر
مای موصولك بیانیدر نعم نعمتك جمعیدر یعنی صاحب قصیده اول
حضرت رسولك جمیع مقامات انبیایی بلا ازدحام و زحمه تجاوز
ایتدکدنصکره عطیه علیه سنی بیان و هدیه جلیه سنی عیان ایلمك مراد اید

مراد ایدنوب ایدرکه و دخی یا رسول الله سنك والی و حاکم قلندوغك
اشیاکه مراتب منازلدن در مقداری و قدر عظیم والی اولدی و دخی
سکا اعطا اولنان اشیاکه انواع نعمتلردندر اول ایکی عزیز
و قوی اولدی بر احد قادر اولوب یتشمکدن رتبك عظیم
کمسنه متصور هم ایده من سکا جناب حقدن اولان اولو نعمتی
بشری لنا معشر الاسلام ان لنا من العنایة رکنا غیر منهدم بشری
فعل محذوفك مفعول مطلقیدر تقدیر کلام بشرنا الله بشری
دیمکدر لنا بشری یه متعلقدر بشری مصدردر بشارت معناسنه بشارت سرور
خبره درلر معشر الاسلام منادی در حرف ندا حذف اولنمشدر معشر
جماعت و ملوك معناسنه در ان لنا ظرف مستقردر ان نك خبر مقدمیدر
من العنایة رکنا ان نك مؤخر اسمیدر رکن شیئك جانب اعلاسنه درلر
غیر منهدم اسم فاعلدر انهدامدن مشتقدر یعنی صاحب قصیده
اول حضرت رسولك معراجنی و اسرارنی ذکر ایتدکدنصکره عنایت
حقدن بزم ایچون رکن اسلام بشارت ایتدیکنه قصد ایدوب
ایدرکه بشارت و شادلق بزم ایچوندر یا اسلام بلوکی تحقیق
بزم ایچون عنایت اولان رکن واردر که اسلامدر او بله رکن
اسلامدرکه منهدم اولور دکلدر یعنی بو زمره سی بو قدر بشری
بزمدر بز اسلام معشری رکن شدیددر بزم حقمزده عنایتی
لما دعی الله داعینا لطاعته باکرم الرسل کنا اکرم الامم لما ظرفدر اذا

شرطیه معناده‌در جمله‌سنه مضافدر دخی فعل ماضیدر سمی ونادی
معناسنه لفظهٔ جلاله فاعلدر معناسی الله تعالی تسمیه ایدوب ندا
ایتدیسه دیمکدر داعینا دعی قولنک مفعولیدر وضمیر متکلم مضاف
اولمشدر دعی دن مراد حضرت رسولدر که بزی دعوت ایدیجیدر
دین اسلامه لطاعته داعی قولنه متعلقدر ضمیر مجرور الله راجعدر
باکرم الرسل داعی قولنه متعلقدر کنا فعل ماضی نفس متکلم مع
الغیردر کوندن مشتقدر افعال ناقصه‌دندر ضمیر متکلم اسمیدر
اکرم الامم خبریدر جمله‌سی لمانک جوابیدر یعنی صاحب قصیده
اول حضرت رسولک سائر انبیا ورسلدن اشرف ایدوکنی بیان
وامتی دخی اشرف اولدوغنی عیان ایلمک مراد ایدینوب ایدر که
وقتا که الله تعالی کندویه طاعت ایچون داعی اولان پیغمبر که حضرت
رسولدر اکرم رسل دیو تسمیه ایدوب ندا ایتدیسه بز دخی
امتلرک اکرمی اولدق زیرا امتک شرفی پیغمبرک شرفنه کوره اولور
ایچون حق بو اکرم رسلیله بزی اوقودی بولدک امم ایچنده
بزا علا اکرامتی الفصل الثامن فی ذکر الجهاد راعت قلوب
العدی انباء بعثته کنبأة اجفلت غفلا من الغنم راعت
فعل ماضی مؤنثدر روعدن مشتقدر قورقمق معناسنه قلوب راعتک
مفعولیدر عدی عینک کسریله وذالک فتحیله عدونک جمعیدر
انباء راعت فاعلدر نبأنک جمعیدر لحاق جمله‌جمعی اولدوغی کبی

کبی نبأ خبر معناده‌در بعثته قولنده‌کی ضمیر مجرور حضرت رسوله
راجعدر انباء بعثته قولنک معناسی حضرت رسولک کوندرلدیکی خبرلری
دیمکدر کنبأة قولی ظرف مستقردر انباء بعثته قولندن حالدر نبأة
صوت خفی معناسنه اجفلت فعل ماضی مؤنثدر فاعلی نبأة قولنه
راجعدر وجمله‌سی نبأة قولنک صفتیدر اجفالدن مشتقدر
قورقوب دوطغتمق معناسنه غفلا اجفلت قولنک مفعولیدر غافلک جمعیدر
بونلر بالذات اولدوغی کبی من الغنم ظرف مستقردر غفلا قولنک
بیانیدر غنم قویون سروسندن بربولوکه دیرلر یعنی صاحب قصیده
اول حضرت رسولک معراجنی واسرارینی ذکر ایتدکدنصکره جهادنی
وغزاسنی ذکر ایتمکه شروع ایدوب ومعنای سیادتنی بیان ایدوب
واعدانک مغلوب ومقهور اولدوغنی عیان ایلمک مراد ایدینوب
ایدر که اول حضرت بعثتی وکوندرلدکی خبرلری اعدانک قلوبنی
ینشدکده اویله قورقدولکی شول صوت قی ین سروسندن غافل
ایکن بربلوک قیونی اورکودوب قورقتدوغی کبی غافل غنم که
اورکودن اورکرانک کبی قورقوندی دشمنانک اخبار بعثتی
مازال یلقاهم فی کل معترک حتی حکوا بالقنا لحما علی وضم مازال
افعال ناقصه‌دندر اسم حضرت رسوله راجعدر یلقا فعل مضارع
لقادن مشتقدر مصادفه ومقابله معناسنه فاعلی حضرت رسوله راجعدر
هم ضمیر منصوبدر یلقانک مفعولیدر فی کل بیت سابقده العدی قولنه

متعلقدر معترك رانك فيحله مصدر ميميدر افتعال بابندن مجاز
وجنكه وجنك يرينه دردلو حتى الى معناسنه در حكوا فعل ماضى جمع مذكر
فاعل كفره طائفه سنه راجعدر معناسى مشابه اولديلر ديمكدر بالقنا
حكوا قوله متعلقدر قناسلو معناسنه الحما حكوا قولنك مفعوليدر على وضم
ظرف مستقردر الحما قولنك صفتيدر وضم شول ميخه دردلركه قصابلر
اول ميخه ات صنچرلر يعنى صاحب قصيده اول حضرت رسولك موكد
اعدا ايله جنك ايتمسنه اقدامنى ومحاربه اشتغالنى بيان وشهرتنى
عيان ايتمك مراد ايدينوب ايدركه اول حضرت رسول واصحاب كبار هربرده
اعدا ايله ملاقى اولوب مصادمه ومقابله ايدوب جنك ايتمدن زائل
اولمدى حتى كفره طائفه سى حضرت رسولك واصحاب كبارك سكو
لرى اوجنده قصاب ميخ اوزرينه اصلدقلرى اته مشابه اولديلر دوشمانلى
ايله معركه ده اوغراشدقلرى قيلويردى انلرى نتكيم ودوا الفرار فكادوا
يغبطون به اشلاء شالت مع العقبان والرخم ودوا فعل ماضى جمع مذكر
فاعل كفره طائفه سنه راجعدر معناسى سوردلردى الفرار ودوانك
مفعوليدر فكادوا ده فا عاطفه كادوا فعل ماضى جمع مذكردر افعال
مقاربه دندر اسم كوك مرفوع خبر كوك منصوب جمع ضميرى اسميدر
كفره طائفه سنه راجعدر معناسى يقين اولديلر ديمكدر يغبطون
فعل مضارع جمع مذكر ايكنجى بابدن معناسى تمنا ايلر ديمكدر فاعل
كفره طائفه سنه راجعدر به يغبطون قوله متعلقدر ضمير مجرور الفرار

الفراره قوله راجعدر يغبطون جمله سى كادوا نك خبريدر اشلاء يغبطون
قولنك مفعوليدر اشلا شلولك جمعيدر اجمال جملك جمع اولدوغى
كبى شلو عضو وكوده معناسنه شالت فعل ماضى مؤنثدر شولدن مشتقدر
ارتفاع معناسنه فاعلى اشلايه راجعدر شالت جمله سى اشلانك صفتيدر
مع العقبان شالت قوله ظرفدر عقبان عينك كسريله عقابك جمعيدر
عقاب طوشانجل قوشنه دردلر والرخم عقبان قوله معطوفدر رخم
رخمه نك جمعيدر قرتال قوشنه دردلر يعنى صاحب قصيده اول حضرت
رسول ايله قتالده كفره طائفه سنك مقابله ايدمدكلرى جهتدن مغلوب
فرارلرينى ومضطرب ومنهزم اولوب فرارلرنى بيان وعيان ايتمك مراد
ايدينوب ايدركه اول كافرلر قاچقلغى سوردلردى انلر حضرت
رسول قتل ايلدكده يقين اولوردلر ايديكى قتالدن قچمه لرى ايله
غبطه ايدوب وتمنى وطلب ايليوب نوله ايدى عقاب ورخمه
قوشلر ايله هواده مرتفع اولوب جاينا قلنده اولان اعضالريدق او
ديرلر ايدى انك الندن كيمشوز نوليدى ديوب قوشلر يدكى لحمه
ايدرلردى غبطه تمضى الليالى ولا يدرون عدتها ما لم تكن من ليالى
الاشهر الحرم تمضى فعل مضارع مؤنثدر الليالى فاعلدر ليالى
ليل نك جمعيدر ولا يدرون فعل مضارع جمع مذكر منفيدر فاعلى
كفره طائفه سنه راجعدر درايتدن مشتقدر تعقل وادراك
معناسنه عدتها لا يدرون نك مفعوليدر صاحب قصيده ليالى

ذکر ایلدی نهاری ذکر ایلمدی بونک بیله محاربه ومقاتله نهارده اولوردی
کفره طائفه سنک بلالرینی وغدا بلوبینک شدتنی اعلام ایتمدی مبالغه ن
اونودی کفره طائفه سی کیجه لرده کوندزاولنجیه دک مقاتله نک فکرینه
مشغول لر ایدی مالم تکن قولنده کی ما مادامه معناسنه دلم حرفدر حروف
جوازمدن تکن فعل مضارع مونث افعال ناقصه دندر اسم اللیالی
قوله راجعدر من لیالی ظرف مستقردر تکن قولنک خبریدر الاشهر
لیالی قولنه مضاف الیهدر الحرم انک صفتیدر اشهر شهرک جمعیدر
حرم حرامک جمعیدر اشهر حرمدن مراد درت ایدر ذالقعده وذالحجه
ومحرم ورجب ایلریدرکه بو درت ایده اهل عرب جنک وقتال ایتمکی
کندولره حرام قلمشلر ایدی بو سببدن بو ایلره اشهر حرم دیرلر یعنی
صاحب قصیده بو بیت سابقک مضمونني تقیید ایدوب بو تاکید
مراد ایدینوب ایدرکه کفره طائفه سی سورلر ایدی شول حالده کی کفره طائفه
سنک اوزرینه بجه کیجه لر وکندزلر کجردی عددنی بلمز ایدی نکبت ومدن
وشدت غمولمندن ایدی مادامکی اشهر حرم کیجلری وکوندزلری ذالقعده
وذالحجه ومحرم ورجب ایلریدر بلمزلر ایدی اشبو درت ایده اهل واصحاب
کبار جنک وقتال ایلمکی حرام قلمشلردی کانها الدین ضیف برساحتهم
بکل قرب الی لحم العدی حل قرم کان تشبیه ایچوندر ماکافه در
الدیندن مراد اسلامدر الدین مبتدادر ضیف خبردر قوی معناسنه
حل جمله سی ضیفک صفتیدر حل فعل ماضیدر نزل معناسنه فاعل ضیفه

ضیفه راجعدر ساحت مفعولیدر ضمیر مجرور بیت سابقده العدی
قوله راجعدر معناسی فی وسط در اهم دمکدر بکل حل به متعلقدر
با تعدیه ایچوندر مع معناسنه المقدرجانی قرم دانک کسریله صفت مشبهه در
حریص ومشتهی معناسنه در کل قرم قولنک صفتیدر یعنی صاحب قصیده
بعثت رسولدن صکره کفره طایفه سی ایچون واقع اولان انهزاملرین
واصطرابلرین وحسرتده وشامتده وضجرتده مواقع اولدقلرینک
تعلیلین وتشبیهین قصد ایدوب ایدرکه کویا دین اسلام
بر قونقدرکه او کفره طایفه سنک دارلرینک اوکونه نازل اولدی
سید واعظم اولانک کلی سیله که حضرت رسول واصحاب کبار واهل
اسلام اولنلردر ایلیه سید واعظم که کفره طائفه سی اولان اعدانک
اتنه حریص ومشتهیدر کویاکه قوندیرن بو لاده قونق اولوبن
هر قوم که دوشمن اتنه دشی انی بجر بجر خمیس فوق سابحة یرمی
بموج من الابطال ملتطم ترمی الکفار بموج دیمکدر بجر فعل مضارعدر
معناسی جکر دیمکدر تحتنده مستتر اولان فاعل ضمیری بیت سابقده
کل قرم قوله راجعدر الدین قولنه دخی راجع اولمقده جائز بجر بجر قولنک
مفعولیدر بجر یک خمیسه اضافتی مشبه بهک مشبهه اضافتی
قبیلندر خمیس عسکر معناسنه در اهل عرب خمیس دیو تسمیه ایدرلر
اولسببدن که عسکر بش قسم اوزرینه در میمنه میسره ساقه قلبه
فوقه سابحة بجر خمیس قولندن حالدر حابحه موصوف محذوفک

صفتیدر تقدیری فوق حول سابحة در که معناسی یوکوک وسکردیجی آتلر
دیمکدر سابحة تیز یوروبوجی دیمکدر وسکودجی آت وطوار مدلرتمی
فعل مضارعدر فاعلی بحر خمیس قولنه راجعدر بموج قولنده کی با تعدیه
ایچوندر سبب ایچون اولمق مجائزدر ترمی قولنه متعلقدر ومن ابطال
ظرف مستقردر بموج قولنک بیانیدر ابطال بطلک جمعیدر بطل بهادر
درلر ملتطم بموج قولنک صفتیدر اسم فاعلدر اوردوق معناسنه یعنی صاحب
قصیده بیت سابقک مضمونینی تاکید وتقیید ایلمک مراد ایدینوب ایدرکه
اعدانک اتنه حریص ومشتهی اولان سیّد مهابتده وجریانده وموجده ولطمده
بحر کبی اولان عسکر جکه اول عسکر یوکوک آتلر اوزرنده راکب اولدقلری
حالده عسکر که انک بهادرلری کفره طائفه سنی آتلری ایله بهادرلر که بو برینه
طوقنجیلردر وکفره طائفه سنی بر بر اینه اتولردیمکدر لشکر که آت اوزرنده
دکز کبی که موج نک بهادرانلودی دمتی من کل منتدب لله محتسب
یسطو بمستأصل للکفر مصطلم من کل طرف مستقردر بیت سابقک
مضمونینی تاکید وتقیید ایلمک مراد ایدینوب ایدر او بحر عسکرک بهادرلری
الله تعالینک امرینی اشیدوب قبول ایدیجی اشنی یریا وخالص لله
ایچون قلیجی کسنه لرکه هر بری کفاره حمله ایدرکفرنک اصلنی قلع
وقطع ایدیجیدر هر بری منتدب حقه هر بری محتسبدر هر بری کوسترد
کفاره سطوتی حتی غدت ملة الاسلام وهی بهم من بعد غربتها
موصلة الرحم حتی انتهاء غایت ایچون بیت سابقده یسطو قولنک

قولنک غایتیدر غدت فعل ماضی مؤنثدر صاره معناسنه افعال ناقصه دندر
ملة الاسلام اسمیدر دین اسلام ایدیمکدر ملتدن مراد شریعتدر
دین شریعت جاء به النبی علیه السلام عند الله ناس اوزرینه جمع
اولدقلری اعتباریله دین درلر وهی ده واو حالیه در وهی مبتدادر
ملة اسلام قولنه راجعدر بهم ده با الصاق ایچوندر ضمیر مجرور بیت
سابقده الابطال قولنه راجعدر من بعد غربتها مبتدانک خبریدر
وضمیر مجرور ملة الاسلام قولندن حالدر ودخی جمله معترضه اولمغه
جائزدر غدت قولنک اسمیله خبری مابیننده واقع اولمشدر
موصلة الرحم غدت قولنک خبریدر موصلة الرحم محرومه واقربانه
اولشمیدرلر یعنی صاحب قصیده بیت سابقده غایتنه ونهایتنه
بیان وعیان ایتمک مراد ایدینوب ایدرکه اول عسکر بهادرلرندن
بربیسی کفره طائفه سنه حمله ایلدی ایدی حتی بر مرتبه یه وارنجه
دکین که ملة اسلام غربتده اولدقدنصکره عسکریک بهادرلری
لرینه ملاصق اولدوغی حالده موصلة الرحم اولوب ملة اسلام مراتبنه
اولشمش ایدی تا اولدی بونلر بیکاله موصلة الرحم غربت زمانی کید وبن
اسلام ملتی مکفولة ابدا منهم بحیراب وخیر بعل فلم تیتم ولا تئم مکفولة
بیت سابقده غدت قولنک خبریدر معناسی اول ملة اسلام کفیل لنمش
اولدی مکفولة قولنک ظرفیدر تقدیری فی جمیع الاوقات دیمکدر منهم
ظرف مستقردر مکفولة قولنک بیانیدر من ابتدائیه در ضمیر مجرور

بیت سابقده الابطال قوله راجعدر بخیراب مکفوله قوله متعلقدر
خیرابدن مراد حضرت رسولدر مربی ومشفق اولدوغندن اوتوری
خیراب ایله تعبیر ایلدی خیر بعل حیراب قوله معطوفدر بعل عورتك
اری دیمکدر خیر بعلدن حضرت رسولدر حفظ وحمایت وفرت وکثرت
اوزرینه اولدیغیچون خیر بعل دیمکدر تعبیر ایلدی یعنی عالم جهالتده
ملة اسلام باباسی قالمش اوغلان وارسی قلمش عورت کبی ایدی فلم
یتم قولنده کی فا فصیحه در لم حرف جوازمدندر یتم فعل مضارع مؤنثدر
یتم یتمدن مشتقدر دوردنجی بابدن وبشنجی بابدن دخی استعمال
اولنور فاعل بیت سابقده ملة اسلامه راجعدر معناسی اول ملة
اسلام یتیم اولمدی دیمکدر مصرع اولده خیراب قوله ناظردر ولم
یتم قوله معطوفدر تتم فعل مضارع مؤنثدر نوم ینومدن کلور معناسی
اول ملة اسلام ارسز قلمدی دیمکدر خیر بعل قوله ناظردر یعنی
صاحب قصیده بیت سابقك تتمه سینی ذکر ایدوب عالم جهالتده
ملة اسلام یتیم کبی وطول عورت کبی ایدی وکنی اخیار وحضرت رسول
ملة اسلامك خیرلو ابی مرتبه سنده وخیرلی زوجی منزله سنده اولدوغنی
اشعار قصد ایدوب ایدر که عسکرك بهادرلرندن هر بری کفره یه
حمله ایلیدی حتی بو مرتبه وادیه دکن اول ملة اسلام کفیل لنمش
اولدی خیرلی اب وخیرلی زوج ایله که حضرت رسولدر یعنی اول ملة
اسلام یتیم کبی وطول عورت کبی ایدی اولمدی طول واکسز اروانه قالدی

قالدی چونکه اسلام ملتنه کفا التی هم الجبال فسل عنهم مصادمهم
ماذا داوا منهم فی کل مصطرهم ضمیر عسکر اسلامه راجعدر مبتدادر
الجبال خبری معناسی اول اسلام عسکری طاغ کبی ایدی دیمکدر فسلده
فا فصیحه در شرط محذوفك جوابیدر تقدیری ان لم تصدقنی فسل
عنهم دیمکدر عنهمده کی ضمیر مجرور کفره طائفه سنه راجعدر معناسی
صور واستفسار ایله دیمکدر مصادمهم سل قولنك مفعولیدر
مصادم اسم فاعلدر صدمدن مشتقدر طوقشمق معناسنه ضمیر مجرور
عسکره راجعدر ماذا قولنده کی ما استفهام ایچوندر ذا الذی
معناسنه در داوا فعل ماضی جمع مذکر فاعل کفره طائفه سنه راجعدر معناسی
اول کفره طائفه سینه نه کوردیلر دیمکدر منهم داوا قوله متعلقدر
ضمیر مجرور عسکر اسلامه راجعدر فی کل مصطرم دخی داوا
قوله متعلقدر مصطرم اسم مکاندر افتعال بابندن صدمدن
مشتقدر طوقشاجق وجنك ایده جك یر دیمکدر یعنی صاحب
قصیده عسکر سادتك شجاعتلرندن وبعض صفتلرین ذکر
ایتدکلرن نصکره مناقب طاهرلرندن بیان وعیان ایتمك وشدت
مهابتلرین وقوت شجاعتلرین عیان وبیان ایتمك مراد ایدینوب
ایدر که اول عسکر اسلام شوکتنده وقوتنده واستحکامنده وثباتنده طاغ
کبی ایدی پس امدی کفره دن سؤال ایله بو عسکر اسلام ایله طوقشلرك
کوردکلری کسنه بو عسکرك جراتلرندن هر معرکه ده وحین

مصادمه ده طاغلو ایدی انلری صوودطوقشانلره نیجه کورندی
انلریلک انلره شوکتی وسل بجبهة حینا وسل برداً مسل احداً فصول
حتف بهم ادهی من الوخم اوامرثلثه بیت سابقده فسل عنهم قوله
معطوفدر فصول سل قولنك مفعولندن بدلدر فصلك جمعیدر
فصولدن مراد فصول اربعه در ربیع وصیف وخریف وشتا
فصللریدر حتف موت وهلاك معناسنه در لهم سل قوله متعلقدر
ضمیر مجرور کفره طائفه سنه راجعدر معناسی کفره طائفه سی ایچون
موتی وهلاکلك فصوللری وانواعنی صور دیمکدر ادهی حتف قولنك
صفتیدر اشد داهیه وبدتر معناسنه در من الوخم ادهی قوله متعلقدر وخم
صعب اکبر دیکه ایام وبا وطاعوندن عبارتدر یعنی صاحب قصیده عسکر
اسلامك غزالرنده واقع اولان افعال عظیمه لرین وافعال حطیره لرین
بیان وعیان ایتمك مراد ایدینوب بیت سابقده عطف ایدیکه سؤال
ایله عسکر اسلامك شجاعتنی وقوتنی ومهابتنی اهل حنینه
واهل بدره واهل احده که سکا خبر ویردلر و بو کفار ایچون
سؤال ایله غزوه ثلثه ده اولان موتك وهلاکك فصوللرنی
عقوبتده ومصیبتده وبادن وطاعوندن اشد واعظمدر صور
بدرده وصور حنینه احد وقصته صور کیم نیجه اولدی فصوللك
وخامتی المصدری البیض حمرا بعد ما وردت من العدی کل
مسود من اللمم المصدری فعل محذوفك مفعولیدر تقدیری

تقدیری کلام امنح او امدح المصدری دیمکدر المصدری اسم فاعلدر
جمع مذکر اصداردن مشتقدر دوندرمك معناسنه اصلنده
المصدرین ایدی البیض قوله مضاف اولمغله جمع نونی دوشدی
بیض بانك کسریله ابیضك جمعیدر حمرا ابیضدن حالدر تقدیری
المصدری البیض حال کونها حمرا من الدماء دیمکدر حمرا احمرك
جمعیدر قزل اوبجی دیمکدر بعد حمرا قوله ظرفدر ما مصدریه در
وردت فعل ماضی مؤنثدر فاعل البیض قولنه راجعدر ورودن
مشتقدر واقع وحاضر اولمق معناسنه من العدی ظرف مستقردر
کل مسود قولندن حالدر من العدی قولنك مضاف محذوفدر
تقدیری من دم العدی دیمکدر عدی عدونك جمعیدر که کفره
طائفه سندن عبارتدر کل مسود وردت قولنك مفعولیدر
مسود موصوف محذوفك صفتیدر تقدیری کل شعر مسود
دیمکدر من اللمم ظرف مستقردر مسود قولنك بیانیدر لمم لمه نك
جمعیدر لمه اکسه بویون اوزدینه صارلمش صاچه دیرلر یعنی
صاحب قصیده بیت سابقده کفار ایچون اولان حالی مکان
قتالی ذکر ایتدکدن صکره عسکر اسلامك انواع اسلحه سنك
استعمالندن واصناف آلاتنك احوالنی بیان ایلمك مراد ایدینوب
ایدکه او عسکر اسلامك بهادرلری اق ومصیقل قلجلرینی عدونك
قاننده قزل قان رنکنه دوندردیلر دیر او قلجلر واقع اولدقده

نفسکره مدونك عضو مسودنه که باشلرینك اکسه جانبیدر قوله قانه
بو بادلودی اق قلجلری جا السلوبدی ایو شیئن قومولتی والکاتبین بسمر
الخط ماترکت اقلامها حرف جسم غیر منجم والکاتبین بیت سابقده
المصدری قولنه معطوفدر تقدیری اعنی عساکر الاسلام الکاتبین
دیمکدر کاتبین کاتبك جمعیدر کتب الادیمدن مستأخذ دکه سنفتیا
درکدی وسجدی دیمکدر بسمر الخط کاتبین قولنه متعلقدر باستعانت
ایچوندر سمر اسمرك جمعیدر حمر احمر یك اولدوغی کبی سمر سکولر
دیمکدر خط هندده بر مکانك آدیدر که انده اسکولر اشلنور غایت خوش
ومرغوب سکولری اولور ماترکت قولنده کی ما نفی ایچوندر ترك فعل
ماضی مؤنث اقلامهم فاعلدر ضمیر مجرور بیت سابقده عسکر اسلامه
راجعدر اقلام قلمك جمعیدر بورده اقلامدن مراد سکولردر حرف
جسم قولنده کی تنوین مضاف الیهدن عوضدر تقدیری جسم
الاعدا من الکفره حرف ظرف معتادر غیر منجم حرف جسم قولنه
حالدر معناسی اولحرف جسم نقطه منز یعنی جراحتسز اولدوغی حالده
منجم منقوطه معتادر اسم فاعلدر انجامدن مشتقدر نقطه لو حرفه
دیرلر انجامدن مراد جراحتدر یعنی صاحب قصیده بیت سابقه عطف
وعسکر اسلام سکولری کفره طائفه سنك جسملری حرفنی ترك ایلمزلر
جسملری مجروح قاتله منقوط اولدوغی حالده یعنی اول سکولرك کفار
جسمنه اغرادقده جسملری قانله نقطه لنوب جراحتلی اولوردی
اولوردی یا ذلوردی ایدی خط قلی یاذ مدوفن خط سکوسیله
جسمی بوغدی نقطتی شاکی السلاح لهم سیما تمیزهم والورد
یمتاز بالسما من السلم شاکی السلاح فعل محذوفك مفعولیدر
تقدیری اعنی او امدح دیمکدر ودخی بیت سابقده والکاتبین
دیدیکنه معطوف جائزدر السلاح قولنه مضافا ولمقده اولمغله
جمع نونی دشمشدر تامی السلاح معناسی یعنی سلاحلری تمام لرایدی
وشوکتلولر ایدی لهم ظرف مستقر مقدم خبردر ضمیر مجرور شاکی
قولنه راجعدر سیما مبتداء مؤخردر علامت معناسنه در صلاح وفساد
اوزرینه دلالت ایدر سیمادن مراد انوار اسلامدر تمیز فعل
مضارعدر فاعلی سیما قولنه راجعدر علامت معناسیله تأویل
اولنمغله ومفعول ضمیری شاکی قولنه راجعدر تمیز جمله سی سیما
قولنك صفتیدر ودخی جائزدر که تمیز قولی فعل مضارع مخاطبدر
سیما قولنه راجع اولان ضمیر محذوف اوله تقدیری انت تمیزهم به ممن
سواهم دیمکدر والورد مبتدادر ورد کلدر حضرت رسولك قوقوسی
اندن وردر یمتاز فعل مضارع فاعلی الورد قولنه راجعدر بالسما یمتاز
قولنه متعلقدر من السلم دخی یمتاز قولنه متعلقدر سلم اغاجی اندن بر
نوعدر لکن بورده سلم مطلق شجردر یعنی صاحب قصیده اولور
حدایق اسلام عسکره اسلام بین الاعدا الحشب المسندة بلا صلاح
وبین جمیع الخلایق والانام ونور سلاحله وسیماء صلاحله

معنادلو ومنادلر ایدوکی بیان وعیان مراد ایدینوب ایدرکه اول
عسکر اسلام تمام شوکتلو سلاحلی ایله ایدیکه انلر ایچون سیما
وعلامت نور اسلام وضیائت ایمان وار ایدی انلر تمییز وتعیین
ایدرلر ایدی کفره طائفه سنك ایچنده نتکم کلك سیماسی وطیب
رایحه سی سلم اغجه دن کلی تمییز ایدر سیمالر ایله تمییز ایدرلر سلاحلر
وردسلمدن ایتدی ممیز علامتی تهدی الیك ریاح النصر نشرهم
فتحسب الذهر فی الاکمام کل کم تهدی فعل مضارع مؤنثدر افعال
بابندن معناسی هدایت ایدر دیمکدر الیك تهدی قولنه متعلقدر
ضمیر خطاب لمن یصح عنه الاستماع ریاح تهدی نك مفعولیدر
دیمك جمعدر معناسی نصرت یللری دردیمکدر نشرهم دیدیکی
تهدینك مفعولیدر ضمیر مجرور عسکر اسلامه راجعدر نشر رایحه
طیبه در نشرهم قولندن مراد عسکر اسلامك اخبار طیبه سیدر
فتحسب دن فا عطف ایچوندر تحسب فعل مضارع مخاطبدر تظن
معناسنه الذهر تحسبنك مفعول ثانیسیدر دیمك معناسنه فی الاکمام ظرف
مستقردر الذهر قولندن حالدر اکمام کمك جمعیدر کافك کسریله
ومیمك شدیله جیجك طومروغنه دیرلر ایچنده جیجك اورتلمش
اوله کل کم تحسبنك مفعول اولدر که مفعول ثانیدن مؤخر قلنشدر
کم اصلنده کی ایدی کافك ضمه سیله ومیمك شدیله واخرنده
یا ایله بهادر معناده ضرورت شعریدن اوتوری تخفف وقصر

وقصر اولندی کم دینلدی یعنی صاحب قصیده اول عسکر سادانك
اخبارینك سماعنه متشوف ووسائل سازه سنی مترقب اولان
کسنلر ایچون انلرك رایحه طیبه لرین ذکر ایلمك مراد ایدینوب
ایدرکه الله تعالی فرصتی ویردم ییللری اول عسکر اسلامك رایحه طیبه لرین
سکا هدایا کتوروب پس اول التون ایچنده مستور اولان بهادرلرك
جمله سنی اکمامده مستور اولان جیجکلری ظن ایدیدیك نصرت یلی
سکا قولرین ایلدیجك صنایدیك اکام ایچنده انلری ذهرتی
کانهم فی ظهور الخیل نبت ربی من شدة الحزم لا من شدة الحرم هم
محلا منصوب اسمدر کان نك وعسکر اسلامه راجعدر فی ظهور
الخیل عسکر اسلامدن حال واقع اولمشدر فی علی معناسنه در تقدیر
کلام کانهم حال کونهم واکبین علی ظهور الخیل دیمکدر ظهور ظهرك
جمعدر دار قه معناسنه خیل اسم جنسدر اتلر دیمکدر نبت ربی کانهم
قولنك خبریدر نبت قولندن مراد سبجودر ربا قولنه مضاف اولمشدر
ربا رانك ضمی ایله ربونك جمعدر بوده مرتفع ویوکسك یره
دیرلر من شدة الحزم ظرف مستقردر مبتدا محذوفك خبریدر تقدیر
وذلك من شدة الحزم دیمکدر شدة شینك کسریله قوت واستحکام
معناسنه حزم خانك فتحیله وزانك سکونیله کشی کندی نفسنی ضبط اتمکدر
ودخی عقل وزیرك معناسنه در لا من شدة الحرم من شدة الحزم قولنه
معطوفدر شدة شینك فتحیله بوك بغلق حرم خانك وزانك ضمیله

حرامك جميعدر خرام ابو بغليجى قولاكه ددلر يعنى صاحب قصيده او
لعسكر ساداتك اشعار اسلامدن استحكاملرين واظهار دوبيده
عقل تماملرين عيان و بيان ايتمك مرادا يدينوب ايدركه اول عسكر
اسلام حين قتالده انلر بنك ارقه سى اوزرنده شول عرض مرتفعده بتمش
ثابت و محكم اولان اينجلو كبيدر بونلرينك ثابت محكم اولدقلرى شدة
ذيركلو اولوب عقل تماملرى و ستحكاملرى اولدوغندندر انلرينك
قولاكى برك لكندن دكلدر ات ارقه سنده دبوه اوتى قلدى انلرى
خراميلرينك شدتندى طادت قلوب العدا من بأسهم فرقا كما تفرق
بين البهم والبهم طادت فعل ماضى مؤنثدر طيراندن مشتقدر اوزه
طوتوب دتمكه ديرلر قلوب العدا طادت قولنك فاعلدر قلوب
قلبك جمعدر كوكل معناسنه العدا عدونك جمعدر من بأسهم طادتك
متعلقدر من اجل معناسنه دباس شدت حرب معناسنه دضمير مجرور عسكر
اسلامه راجعدر فرقا قلوب العدا قولندن حالدر فرق فانك فتحيله
مصدرميدر قورقمق معناسنه كما تفرق قولندكى فا فصيحه در ما نفى
ايجندر تفرق فعل مضارع مؤنثدر معناسى فرق ايدرمز ديمكدر
فاعل قلوب العدايه راجعدر بين البهم تفرق قولنك ظرفيدر بهم
بانك فتحيله وهانك سكونيله بهمه نك جمعدر قيون قوزولرى
والبهم البهم قولنه معطوفدر بهم بانك وهانك ضميله بهمه نك
جمعدر البهم شول اكره ديرلركه شدت حربلرى و شجاعتلرى اولو

اولدوغى اجلدن قنغى جانبدن كلدكلرى بلنمز يعنى صاحب قصيده
حضرت رسولك غزا سنده وحين محاربه سنده كفره طائفه سنك قلوبلرينك
شدة خوفلرين عيان و بيان ايتمك مرادينه ايدينوب ايدركه عساكر اسلامك شدة
حربندن عدونك قلوبنه لرزه دوشوب دترمكه بشليجك ناكاه كلن
سوارلر ايله قوزى سورو سنى فرق ايدرمزلردى قورقولرندن اعدانك
اصى كبدى فرق ايدرمز اولوردى نامدن بهمتى ومن يكن برسول الله نصرة
ان تلقه الاسد فى اجامها الجم ومن قولنده كى واو ابتدائيه در من اسم موصولدر
معناسى شرطه متضمندر يكن فعل مضارع مجزومدر من ايله برسول الله
ظرف مستقر مقدم خبريدر يكن قولنك باسبب و يا استعانت ايچوندر
نصرة يكن قولنك مؤخر اسميدر ضمير مجرور من موصوله راجعدر
يكن جمله سى من موصولك صله سيدر ومبتدادر وان تلقه الاسد
جمله سى خبريدر ان شرطيدر تلقه فعل مضارع مؤنثدر مجزومدر ان ايله
اصلندن تلقى ايدى لام الفعل ساقط اولدى علامت جزم ايچون
لقادن مشتقدر بولشمق وكورمك معناسنه وضمير منصوب من موصوله
راجعدر الاسد تلقه قولنك فاعلدر اسد اسدينك جمعدر فى اجامها
تلقه قولنه متعلقدر ضمير مجرور الاسد قولنه راجعدر اجام اجمك جمعدر
جبال جبلك جمع اولدوغى كبى اجم دخى اجمه نك جمعدر تمر تمره نك
جمع اولدوغى كبى اجمه شول قامشلغه ديرلر انده ارسلان ياتر تجم
فعل مضارع مؤنثدر وجمدن مشتقدر خوف معناسنه اصلنده توجم

ایدی فاعل الاسد قوله راجعدر یعنی صاحب قصیده حضرت رسولك
سبیله نصرتی اولان کمسنه اشجع اولدوغی وجمیع بلیاتی منع ایتدکنی بیان
وعیان ایدوب ایدرکه شو کمسنه‌نك نصرتی وقوتی حضرت رسول سبیل
اوله قچن اول کمسنلری ارسلانلو کند ولی بیلك منازلنده کورسلر اندن
خوف ایدوب قورقولر ایدی اعضالرین حرکت ایتدرمکه وقطرب ایلکه
قادر اولمزلر ایدی بیشه ایچنده اسدلر فزع قلوزا وغراسلی اکاکه رسول
ایله نصرتی ولن تری من ولی غیر منتصر به ولا من عدو غیر منقصم ولن
تری دکی واو عطفه ایچوندر لن حرف نواصبدندر تاکید نفی ایچوندر
تری فعل مضارع مخاطبدر افعال قلوبدندر من ولی مفعول اولیدر
غیر منتصر به مفعول ثانیسیدر من ولی قولنده کی من زائده در ولی عدونك
ضدیدر حضرت رسوله محبت ایدنه ولی دیرلر منتصر اسم مفعولدر منصور
معناسنه منتصر قوله متعلقدر ضمیر مجرور حضرت رسوله راجعدر منقصم
اسم مفعولدر تقدیری منقصم به دیمکدر انقصامدن مشتقدر منکسر
ومقهور معناسنه یعنی حضرت صاحب قصیده بیت سابقده عطف ایدوب
ایدرکه حضرت رسولك احباسندن واصدقاسندن اولان ولینك
منصور اولدوغنی بیان وعیان واکا عداوت ایدن کمسنه منکسر
ومقهور ایدوکنی اظهار ایتمك مراد ایدینوب ایدرکه ودخی سن البته
کورمزسین که منکسر ومقهور اولمیه سن امدی حضرت رسولك
اصدقاسی منصور واعداسی مقهوردر یوقدر ولایت اهلنك غیری

غیری منصری هم غیر منقصم انك اهل عداوتی احل امته فی حرز ملته
کالليث حل مع الاشبال فی اجم احل فعل ماضیدر افعال بابندن
اشفق واحفظ معناسنه امته احلنك مفعولیدر ضمیر مجرور حضرت
رسوله راجعدر ملت دین شریعت معناسنه کالليث فی حرز قوله راجعدر
مع الاشبال حلنك ظرفیدر اشبال شبلك جمعدر شبل شینك
کسریله وبانك سکونیله ارسلان یوروسنه دیرلر فی اجم حل به
متعلقدر اجم اجمنك جمعیدر ارسلان یتاغنه دیرلر یعنی صاحب قصیده
حضرت رسولك ملتی وشریعتی حصار وقلعه منزله‌سنده اولوب
اکا التجا ایدن کمسنه جمیع آفاتدن امین وسالم اولدوغنه بشارت
مراد ایدوب ودخی حضرت رسولك لا اله الا الله حصنی ومن
دخل حصنی امن من عذابی دیو بیورمشدر اکا اشارت قصد
ایدوب ایدرکه اول حضرت رسول امته اشفق واحفظدر ملتی
وشریعتی ارسلان کبی که بیشه‌ده قودیور جقلرین حرزی ایچنده
ملتنك قوری امتی کم جدلت کلمات الله من جدل فیه وکم خصم
البرهان من خصم کم خبریه‌در مبتدادر کثیر من المرات تقدیرنده
جدلت فعل ماضی مؤنثدر اوقعت معناسنه کلمات اللهدن مراد
قرآن عظیمدر من جدل جدلت قولنك مفعولیدر من زائده در
تقدیر کلام اوقعت علی وجه الارض من کلمات الله جدلا ای
مجادلا دیمکدر جدل جیمك فتحیله ودالك کسریله صفت مشبهه در

مجادله معناسنه فيه جدله متعلقدر ضمير مجرور حضرت رسوله راجعدر وكم
خصم قول جدلت قوله معطوفدر خصم غلبه معناسنه البرهان خصمم
قولنك فاعليدر برهاندن مراد حضرت رسولك معجزاتيدر من خصم
قولنك مفعوليدر من زائدهدر خصم خانك فتحى وصادك كسريله خصيم
معناسنهدر خصومت ايدجى ديمكدر يعنى صاحب قصيده حق سبحانه وتعالىنك
كلماتنى وحضرت رسولك معجزاتنى جدال وخصومت ايدن ايدن كمنه
لر بنك اوزرينه غالب اولوب مجادله وخصومتى ازاله ايتديكى عيان
وبيان ايتمك مراد ايدينوب ايدركه الله تعالىنك كلماتى اولان قرآن
عظيم چوق كره واقع اولمشدركه رسولك حقنده مجادله ايدنلره غالب
كلوب يرا اوزرينه اتمشدركه ودخى حضرت رسولك برهانى ومعجزاتى
چوق كره واقع اولمشدركه خصومت ايدنلره غالب كلمشدر طبراغه
صالدى يوزلوينى تنكرى سوزلرى هر كيم اتكله قلدى جدال وخصومتى
كفاك بالعلم فى الامى معجزة فى الجاهلية والتاديب فى اليتم كفا فعل
ماضى ضمير مخاطب خطاب لمن يسمعدر بالعلم كفانك فاعلدر باء زائدهدر
فى الامى قوله متعلقدر امى شول كمسنهيه دير لركه اوستاد اوكونده
اوتورمامش اوله اوقيوب يازمامش اوله معجزة كفانك فاعلندن تميز
واقع اولمشدر فى الجاهلية بالعلم قوله متعلقدر معناسى زمان جاهليتده
كه وحى كلمزدن اول اولان زمانه دير لر اوزمانك قومى قتنده علم يوقدر
كه انلردن علم كسب اولنه بس حضرت رسولك علم لدنى من عند الله در

در والتاديب بالعلم قوله معطوفدر تاديب مصدردر مجهول
صيغهسى اوزرينه تقديرى وكفاك كونه مؤدبا فى اليتم ديمكدر يتم
يتيم دن كلور يانك ضميله وتانك كسريله اوقونمق دخى جائزدر
يعنى صاحب قصيده حضرت رسولك معدن المعانى والعلوم و
منبع الاسرار والفنون ايدوكنى بيان وعيان ايتمك مراد ايدينوب
ايدركه اول حضرت رسول كمسنهدن اوقومقسزين ويازمقسزين
انك اميلكى حالنده اولان علمى معجزه يوزندن سكا تمام كفايت ايدر
خصوصا عالم جهالتده اولدزمانك قومنك علمى اولميه وعلم كسب اولنميه
ودخى يتيملكى حالنده اولان مؤدبلكى معجزه يوزندن سكا كفايت
ايدر يتيم واميده علم وادب يتر قومك سرايت ايلمديكى جاهليتى

الفصل التاسع فى الاستغفار والاستشفاع

خدمته بمديح استقيل به ذنوب عمرى مضى فى الشعر والخدم خدمت نفس
متكلم وحده خدمتدن مشتقدر ضمير منصوب حضرت رسوله راجعدر
بمديح خدمت به متعلقدر مديح مادح معناسنه تقديرى كلام خدمته
بهذه القصيدة المادحة ديمكدر استقيل فعل مضارع نفس
متكلم وحده در اقالهدن مشتقدر معناسى بن عفو طلب ايدرم ديمكدر
به استقيل قوله متعلقدر ضمير مجرور مديح قوله راجعدر باء سببيهدر
استقيل جملهسى بمديح قولنك صفتيدر ذنوب عمرى استقيل قولنك
مفعوليدر ذنوب ذنبك جمعيدر مضى فعل ماضيدر فاعل عمره راجعدر

مضی جمله سی عمر قولنك صفتیدر فی الشعر مضایه متعلقدر شعردن مراد
ملوك ماضیه حقنده دیدیکی موزون و مقفی در والخدم الشعر قولنه
معطوفدر خدمتدن مشتقدر یعنی صاحب قصیده زمان سابقده
کندونك زماننده اولان ملوك و امرانك مدایحن و خدمتین
ایتدوکی ذنوبك عفوین و مغفرتن طلب اتدوکن ذکر ایتمك مراد
ایدینوب ایدر که بو قصیده واسطه طوتوب دیرکه اول حضرت
رسوله خدمت ایلدم اشبو قصیده ده واقع اولان مدحله که بن
اولمدحسبیله ملوکك کن و امرانك حقنده دیدیکم شعرده و
ایتدیکم مدحده و خدمتده کچن عمرومك کناهلرینك عفوین و مغفرتن
طلب ایلدیم بن خدمت اتدم که بو مدحیله که بوله شعر و خدمدکی عثراتم
اقالتی اذ قلدانی ما یخشی عواقبه کانما بهما هدی من النعم لفظ اذ
بیت سابقده استقیل قولنك ظرفیدر و تعلیل ایچوندر قلدانی تقعیل بابندن
فعل ماضینك تثنیه سیدر قلاده دن مشتقدر فاعل بیت سابقده
الشعر الخدم دیدیکی قولندن عبارتدر نی ضمیر متکلم قلدا قولنك مفعولی
اولدر قلاده تن یین ایچون احضار اولنان دونك بوینونه دقدقلری
نسنیه دیرلر بورده معناسی اول شعر و خدمت بنم بوینمه بو بخوق دقلدی
دیمکدر ما یخشی جمله سی قلدانی قولنك مفعول ثانی سیدر ما موصولدر
یخشی فعل مضارع مجهولدر خشیدن مشتقدر خوف معناسنه
عواقبه یخشی نك قائم مقام فاعلیدر ضمیر مجرور ما موصوله راجعدر

راجعدر کانني ده ضمیر متکلم کانّ نك اسمیدر بهما دکی با سببیدر
ضمیر مجرور الشعر و الخدم قولنه راجعدر هدی کان نك خبریدر هدی
شول قربان اولهجق دوه یه دیرلرکه و یا بقر و یا غنمه دیرلر که کعبه
شریفده قربان ایدرلر من النعم ظرف مستقردر هدی قولنك
بیانیدر نعم نونك و عینك فتحیله دواب جنسنه دیرلر دوه
و بقر و غنم ایچون استعمال اولنور جمعی انعام کلور یعنی صاحب
قصیده بیت سابقده کندو زماننده اولان ملوك ایچون دیدیکی
شعر و ایتدوکی خدمتك عفوین و مغفرتن طلب اتدوکنك تعلیلن
و وجهین ذکر ایتمك مراد ایدینوب ایدر که زیرا اول دیدیکم شعر
و ایتدیکم خدمت بنم بوینمده قلاده و بو بخوق اتمشیدر شول عواقبدن
خوف اولنور سه نسنه که شیطانك رضاسیله درکویا اول شعر و
خدمت سببیله حیواندن اولان قربان بکزم که ذبح ایچون تعیین
اولنمشدر تقلید قلدی جون بکا اول شعر بله خدم هدی نعم
صوکبی بیلو قلادی اطعت غی الصبا فی الحالتین و ما حصلت الا
علی الاثام و الندم اطعت فعل ماضی نفس متکلم وحده در افعال
بابندن اطاعتدن مشتقدر معناسی بن مطیع اولدم دیمکدر غی
الصبا اطعت قولنك مفعولیدر غی ضلالت معناسنه در تفعیل بابندن
جمله سی اطعت قولنك فاعلندن حالدر الا علی الاثام قولنده کی
الا استثنا ایچوندر علی الاثام ظرف مستقردر مستثناسی واقع اولمشدر

مستثنی منه مفرغدر تقدیری کلام وما حصلت شیئا علی حال من الاحوال
الا حال کونی علی الاثام دیمکدر اثام اثمک جمعیدر اثم همزه نک کسریله گناه
معناسنه النّدم علی الاثام قوله معطوفدر ندم نونک فتحی وکسریله و
دالک فتحیله ندامت وپشیمانلق معناسنه یعنی صاحب قصیده کندو زمانی
اولان ملوك ایچون دیدیکی شعریلك وایتدوکی خدمتك تحسّرینی
ذکر ایتمك استیوب ایدرکه صبی لق وجهیله مائل اولدوق صلالته مطیع
اولمدیم الا انجق معصیتلر وندامتلر وعقوبتلر وکندو دتلو تحصیل ایلدم
عمرمده حاصل ایتمدم الا گناهلری جون ایلدم ضلال وصبایه امال
فیا خسارة نفسی فی تجارتها لم تشترِ الدین بالدنیا ولم تسم فا تفریع
ایچوندر بیت سابقده اطعت قولنك اوزرینه متفرعدر یا حرف ندا
در تفجّع وتحسّر ایچوندر خسارة نفس دیدیکی منادایه مضافدر
متفجع علیه در ضمیر مجرور نفسه راجعدر لم تشتر فعل مضارع مفرد مؤنثدر
مجزومدر لم ایله فاعلی نفسه راجعدر وجمله سی نفسك صفتیدر الدین
لم تشتر قولنك مفعولیدر معناسی اول نفسه یعنی صاتن المادی دیمکدر
بالدنیا لم تشتر قولنه متعلقدر ولم تسم قوله معطوفدر تسم فعل مضارع
مؤنثدر سام یسوم دن مشتقدر که بر نسنه صاتن المق ایچون بازارلشمغه دیرلر یعنی صاحب قصیده بیت سابقده تحسر وحزن ایدوب
تحصیل ایدوکی گناهلریك ندامتینی ذکر ایتدکدنصکره انك اوزرینه
تفریع ایدوب ایدرکه قچان بنم امرم بیت سابقده ذکر اولندغی کبی
کبی اولوب یا قوم نظر ایلك بنم نفسمك تجارتنده اولان خسارتنه
ومغبونلغنه وبنی دنیا صاتن المدیم ودینی المغبون باز الشمدم
یعنی دنیایی ترك ایدوب آخرت ایچون ثواب تحصیلنه قصد ایتمدم
دنیامی دینه دکشدربن بیع قلمدیم ای نفسمك تجارتی ایچنده خسارتی
ومن یبیع اجلا منه بعاجله یبن له الغبن فی بیع وفی سلم واو عطف
ایچوندر من اسم موصولدر یبیع فعل مضارع مجزومدر من ایله
فاعلی من موصوله راجعدر اجلا یبیع قولنك مفعولیدر منه
اجلا قولنه متعلقدر ضمیر مجرور من موصوله راجعدر اجل زمان
مستقبلدر آخرت مراد اولنور بعاجله یبیع قوله متعلقدر ضمیر
مجرور من موصوله راجعدر عاجل زمان حالدر که دنیا مراد
اولنور یبیع جمله سی من موصولك صله سیدر یبن له الغبن
قولی من موصولك جوابیدر یبن فعل مضارع مجزومدر من موصولك
جوابی اولمغله له قولنده کی ضمیر مجرور من موصوله راجعدر الغبن
یبن قولنك فاعلیدر غبن بانك سکونیله مالده الدنمغه دیرلر فی
بیع یبن قوله متعلقدر بیع دیدیکی قولنده کی تنوین مضاف الیهدن
عوضدر تقدیری فی بیعه دیمکدر بو ایکی سنده اولان ضمیر
مجرور من موصوله راجعدر پس بیع دورت نوع اوزرینه در
بیع الغین العین بو بیعه بیع مقاوضه دیرلر بیع الدین بالعین
در بو بیعه بیع مسلم دیرلر بیع العین بالغیر در بو بیعه بیع مداینه دیرلر

بیع الثمن بالثمندر بو بیعه بیع صرف دیرلر بو محلده ذکر اولنان بیع
بیع سلم قبیلندندر پس بو اجلدن سلم ذکر ایتدوکی بیع برلر بیع
تحتنده مندرج ایکن یعنی صاحب قصیده بیت سابقک مضمونی
تفسیر ایتمک قصد ایلیوب بطریق التفسیر بیت سابقه عطف
وملاحده قومنک الدنیا نقد والاخرة نسئة واعطاء النور
لمعاغیر معقول دیدیکی قوللرینک اول کسنه نک بیعنده و
سلمنده مغبونیته وخدعته بیانا ظاهرا اولور مغبوندر
الجمعین المشه صنی ببیع سلمده باطل اتک عقد صفقتی ان آت
ذنبا فما عهدی بمنتقض من النبی ولا حبلی بمنصرم ان حرف شرطدر
ات فعل مضارع نفس متکلم وحده در مجزومدر ان ایله اصلندن
اتی ایدی ذنبا ات قولنک مفعولیدر معناسی یعنی بن کناه کتوروب
کناهه مباشرت ایدرسم دیمکدر فما عهدی قولنده کی فا جوابیه در
ما نافیه در عهدی مانک اسمیدر یا متکلم ایچوندر مراد حضرت
رسولی تصدیقدر وحضرت رسولک شفاعتنه وعده سیدر
بمنتقض اسم فاعلدر بوزلمق معناسنه من النبی منتقض قولنه متعلقدر
ولا حبلی فما عهدی قولنه معطوفدر لا زائده در یا متکلم ایچوندر
حبل ایپ معناسنهدر مراد شریعت وقرآن عظیمدر منصرم اسم فاعلدر
منقطع معناسنه یعنی صاحب قصیده تحیرک وندامتک ذکر
ایتدکدنصکره حضرت حقه ورسوله ذریعه ووسیله اولمغه

اولمغه صالح شیء ایله توسل وتمسکی عیان المسنه شروع ایدوب
ایدر که اگر بن کناه اشلیوب کناهه مباشرت ایدرسم بنم حضرت
رسول ایله عهدم وکتوردکی شرعی تصدیقیم حضرت رسول جانبندن
نقض اولنور دکلدر ودخی بنم حبلم وتمسکم اولان ایمان وقرآن منقطع
اولور دکلدر بن کسمدیم نبیدن ایپم عهدی صیدم نوله قوندیسه
بو جرم جنایتم فان لی ذمة منه بتسمیتی محمدا وهو اوفی الخلق بالذمم
فا تعلیل ایچوندر بیت سابقک مضمونی تفسیردر لی ظرف مستقردر
ان نک خبر مقدمیدر یا متکلم ایچوندر ذمة ان نک مؤخر اسمیدر
ذمة عهد وامان معناسنهدر منه ظرف مستقردر ذمة قولنک صفتیدر
ضمیر مجرور حضرت رسوله راجعدر بتسمیتی ذمة قولنه متعلقدر
با سببیه در تسمیه مصدردر اسم ویرمک معناسنه ایکی مفعوله تعدیه
ایدر یا متکلم مضاف الیه اولمشدر مفعول اولدر محمد مفعول ثانیدر
وهو قولنده کی واو حالیه در ضمیر منفصل مبتدادر حضرت رسوله
راجعدر اوفی الخلق جملهسی مبتدانک خبریدر اوفی اسم تفضیلدر
معناسی عهد ووفاسی اتمدر دیمکدر وخلق مضاف الیه اولمشدر خلق
مخلوق معناسنهدر فی الذمم اوفی قولنه متعلقدر ذمم ذمتک جمعیدر یعنی
صاحب قصیده بیت سابقک مضمونی تعلیل ایچون تفریع ایدوب
حضرت رسولدن وعد الشفاعة لمن سمی لمحمد ویا احمد روایتی
نقل اولنلدی وغنی تصریح ایدوب ایدر که زیرا بنم ایچون عهد وذمت

وارددر اول حضرت رسولدن بن محمد اسمیله مسمی اولدوغم سببیله حال
بوکه اول حضرت رسول ابدوکی وعده وایلدوکی عهده مخلوقک
اوفی واوعی سیدنا ادم محمد اولمغله وارد زمتم اول خوش ایدیجیدر
عهدو زمتی ان لم یکن فی معادی اخذا بیدی فضلا والا فقل
یا ذلة القدم ان حرف شرط یکن لم ایله مجزوم اسمی حضرت رسوله
راجعدر ودخی بیت سابقده تسمیتی قولنه اولمقده جائزدر فی معادی
لم یکن قولنه متعلقدر یا متکلم ایچوندر معاددن مراد یوم موعوددر که
اخرتدر اخذ لم یکن قولنک خبریدر طوتمق ویاپشمق معنانه بیدی
اخذ قولنه متعلقدر اخذدن مراد نصرت ومدد ایرشمکدر خوف
وفزع زماننده فضلا اخذ قولنک مفعولیدر فضل احسان
معناسنه در الا دیدیکی فضلا قولنه معطوفدر الانک کسریله
قرابت وعهد معناسنه فقل قولنده کی فا جوابیه در یا ذلة القدم
مقول قولدر معناسی بنم حالم واقف اولان کمسنه ویاسن ذلة
جملهدر ان لم یکن قولنک جوابیدر
شرچک وطینمق معناسنه در یعنی صاحب قصیده رسولک یوم جزاده
ویوم افواعده نصرت وشفاعت ایتمیجک اولورسه وفزع مهالکده
وسوء احوالده اولمسنه متفجع علیه قصد ایدوب ایدرکه
اکر اول حضرت رسول اخرتده ویوم جزاده احسان اجلیچون وعهد
قریب دینیه ایچون بنم الومی اخذ ایلیوب بنم ایچون شفیع اوله
اولمیجق اولورسه اولحین بنم حالمه واقف اولان کمسنه بنم

بنم نفسمه یا ایاغی سرچمش ویا طایمش کمسنه دیه سن طوتمز
ایسه الی معادمده لطف ایدوب یا ذلة القدم دیکه ایی شه
ذلتی حاشاه ان یحرم الراجی مکارمه او یرجع الجار منه غیر محترم
حاشا تنزیه ایچوندر وبرائت معناسنه در ضمیر مجرور حضرت رسوله راجعدر
حاشا خبر مقدمدر معناسی بر منه وبعید عنه دیمکدر ان یحرم الی
مکارمه جملهسی مبتدا مؤخردر ان مصدریه در یحرم فعل مضارع
مجهولدر الراجی یحرمنک قایمقام فاعلیدر راجادن مشتقدر اومق معناسنه
مکارم مکرمنک جمعیدر کرم ایلک معناسنه او یرجع ان یحرم قولنه معطوفدر
یرجع فعل مضارع مجهولدر منصوبدر مقدر ان ایله رجوعدن مشتقدر
دوندرمک معناسنه منه الجار قولندن حالدر محترم اسم مفعولدر معززدر
معناسنه یعنی صاحب قصیده عهد مذکوری وسعی موفوری جهتندن
وصلته وفرصته نص نه تمام اعتمادی وارایدیکنی وکمال شوق
اولدوغنی بیان ایتمک مراد ایدینوب ایدرکه حاشا اول حضرت رسولدن
علیه السلام که مکارم والطافنی رجا ایدن کمسنه محروم قلنه ودخی
حاشا اول رسولدن مستجیر اولوب امان طلب ایدن معزز اولمیه رق
حالده ردا اولنه زیرا اول حضرت رسول منبع کرامات ومعدن
الاحترامات در حاشا که صغینن اکه غیر محترم یا خود اوله مکارمندن
امن بولمیه ومنذ الزمت افکاری مدایحه وجدته لخلاصی خیر ملتزم
منذ حرف جردر زمان ایچون موضوعدر من معناسنه تقدیری من زمان

الزمت ذلك فى الذمان دیمکدر التزمت جمله سی محلا مجرور منذ نك
مدخولی اولمغله منذ دیدیکی موخر وجدت یه متعلقدر الزمت
فعل ماضی نفس متکلم وحده در معناسی بن ملازم قلدیم دیمکدر
افکاری مفعول اولیدر مدایحه مفعول ثانی سیدر افکار فکرك
جمعدر یا متکلم ایچوندر مدایح مدحك جمعدر ضمیر مجرور حضرت
رسوله راجعدر وجدت فعل ماضی نفس متکلم وحده در ضمیر متصل
مفعول اولیدر جمعدر حضرت رسوله لخلاصی خیر ملتزم قولنه
متعلقدر یا ضمیر متکلمدر خیر ملتزم وجدتنك مفعول ثانیسیدر ملتزم
اسم فاعلدر متکفل معناینه یعنی صاحب قصیده حضرت رسولك مدایحی
انشاسنه ونظمنه اخلاص نیت ایله توجه اتدوکی زماندن بر
معلولیٔ شدّده دن ومکروهیت بلیّه دن خلاص اولماسنه تکفل
اولندوغنی اظهار واخبار قصد ایدوب ایدر که بن فکرمی حضرت
رسولك مدایحنه ملازم قلدوغم زماندن برو اول حضرت رسول
بلیات شدیده دن ومکروهات عظیمه دن بنی خلاص ایچون خیرلی
ملتزم امته کفیل بولدم. بولدم انی صلاحم ایچون خیر ملتزم صرف ایدیلی
مدایحه کل فکرتی ولن یفوت الغنی منه یدا تربت ان الحیا ینبت
الازهار فی الاکم واو عطف ایچوندر لن حرف نواصبدندر تأکید
نفی ایچون یفوت فعل مضارع منصوندر لن ایله الغنی فاعلیدر معناسی
البته غنی فوت اولمز دیمکدر الغنی غینك کسریله ونونك فتحیله بای

بای اولمق معناینه ودخی عطا معناینه در منه ظرف مستقردر الغنی
قولندن حالدر ضمیر مجرور حضرت رسوله راجعدر یدا یفوتنك
مفعولیدر یددن مراد محتاجلردر من اید المحتاجین دیمکدر تربت
فعل ماضی مؤنث فراق معناینه در قولنك صفتیدر ان الحیا یفوت قولنك
تعلیلدر تقدیری لان الحیا دیمکدر ان نك اسمیدر حیا یغمور معناسنه در
ینبت ان نك خبریدر افعال بابندن فعل مضارعدر فاعل الحیا قولنه
راجعدر والازهار مفعولیدر معناسی یغمور چچکلری بتورر دیمکدر
ازهار زهرك جمعدر زهر چچك معناسنه فی الاکم ینبت قولنه متعلقدر
اکم همزه نك وکافك فتحیله مرتفع اولان وصو قرار ایتمین یره
دیرلر ودخی اکم او قمقده جائز همزه نك وکافك ضم ایله چچك غلافنه
دیرلر وطرجغه دیرلر یعنی صاحب قصیده اول حضرت رسولك
سنتنه یا ایشان کمسنه فقری غنایه وعسری یسره عودت ایدوکنی
وحضرت رسولك جودی ومکارمی عموما نفعده یغمور کبی ایدوکنی
اشعار واظهار قصد ایدوب ایدر که البته اول حضرت رسولدن
غنا وعطوفت اولمز شول کمسنه دن که حضرت رسوله تشبث
ومفتقر اولا نه کیم یغمور چچکلری بتورر مرتفع اولا وصو ایلد وصواد کورملین
یرلرده اندن غنایه طبراغه دوشمش ایریشو یغمور چچکلرین دیمکلرده
منبتی ولم ارد زهرة الدنیا التی قطفت یدی زهیر بما اثنی علی هرم ارد
فعل مضارع نفس متکلم مجزومدر لم ایله معناسی بن دلامم دیمکدر

ذهرة لم اددقولنك مفعوليدر ذهر جائز وعطيه معناسنه در التى اسم
موصولدر قطفت فعل ماضى مؤنثدر اسم موصوله راجع اولان
ضمير محذوفدر تقديرى قطفتها ديمكدر زهير ديديكى قطفت
قولنك فاعليدر قطفت جمله سى اسم موصولك صله سيدر اسم
موصول صله سيله زهيره قولنك صفتيدر معناسى يمشى
دوشردى وجمع ايلدى ديمكدر تثنيه نونى دوشدى ذهير
ديادعربده شعراء سالفه دن برشاعرك اسميدركه ابن ابى سلمه
ديمكله مشهوردر بما اثنى قطفت قولنه متعلقدر باسببيه ما
مصدريه در اثنى فعل ماضيدر افعال بابندن فاعل زهيره راجعدر
معناسى ثنا ايلدى ومدح ايلدى ديمكدر على هرم اثنى قولنه متعلقدر
هرم هانك فتحى ورانك كسريله عربده ملوك ماضيه دن برملكك
اسميدركه اكا ابن حيان ديمكله مشهوردر يعنى صاحب قصيده حضرت
رسولك مدحيله جائزه وعطيه مراد ايديميوب ودخى دنيا متاعيله
دولتى مراد ايتميوب بلكه خلاص من النار ومرضات الملك الجبار
والوصول الى مقام ملك الابرار مراد ايدينوب ايدركه حضرت
رسولك مدحيله بن مراد ايتمدم شول دنيا متاعنى وزينتنى كه
شاعر زهير ابن ابى حيان مدحيله جمع ايلدى بن انى مراد ايتمدم
الذى ذهيرى هرمى اوكمكله مال بن قلمديم انك كبى بونده ارادتى
يا اكرم الخلق مالى من الوذ به سواك عند حلول الحادث العمم يا حرف

يا حرف ندادر اكرم الخلق منادى مضافدر اكرم اسم تفضيلدر كرمدن
مشتقدر سخا معناسنه ودخى كرمدن مشتق اولمقده جائز شرف
وفضل معناسنه الخلق مضاف اليه سيدر مخلوق معناسنه مالى قولنده كى ما
نفى ايچوندر لى ظرف مستقر خبر مقدمدر يا متكلم ضميريدر من اسم
موصولدر الوذ جمله سى مبتداء مؤخردر الوذ فعل مضارع نفس متكلمدر
لاذ يلوذدن كلور صغنمق معناسنه به الوذ يه متعلقدر ضمير مجرور من
موصوله راجعدر الوذ جمله سى من موصولك صله سيدر سواك
ديديكى مالى قولنك صله سيدر سواك غير معناسنه در كاف ضمير خطابدر
حضرت رسولدن عبارتدر عند الوذ قولنك ظرفيدر العمم الحادث
قولنك صفتيدر حلول ونزول معناسنه در الحادث العمم ديديكندن
مراد مونتدر قيامت كونى اولمقده جائز عمم عينك وميم اولينك
فتحيله شامل تام معناسنه ودخى ميم اولينك كسريله اوقنمقده جائز
يعنى صاحب قصيده موت حالى مضنه انتزاع الايمان من كيد
الشيطان اولدوغى اجلدن فى حين الموت والاضطرار حضرت رسول
شفاعتيله قورتلمق ايچون التجا مراد ايدينوب ايدركه يا مخلوقاتك
اكرمى وغايت سخيسى اولان محمد مصطفى عليه الصلوة والسلام
صلوة دائمة قائمة كافيه شافيه الى يوم الدين حادث عميمك
حلولى وقتنده سندن غيرى صغنجغم يوقدر يعنى عند اخر المهاجرة
عند الدنيا وعند اول النزول الى منازل العقبى سندن غيرى التجا

ایدجك وصغناجق کمسنه یوقدر بنم صغنجغم سندن اوزکه
ای خلق اکرمی اودم که بلا قیلا نزلتی ولن یضیق رسول الله جاهك
بی اذ الکریم تجلی باسم منتقم لن تاکیدا یچوندر تضیق فعل مضارع
ایکنجی بابدن رسول الله منادای مضاف قدر حرف ندا محذوفدر تقدیری
یا رسول الله دیمکدر جاهك لن یضیق فعلنك فاعلیدر کاف
ضمیر خطابدر حضرت رسولدن عبارتدر البته سنك جاهك و
قدریك ضیق اولمز ونقص کلمز دیمکدر جاه قدر ومنزلت معناسنەدر
بی لن یضیق قولنه متعلقدر متکلم ضمیردر معناسی بنمله دیمکدر اذ الکریم
مبتدادر تجلی جمله‌سی خبریدر کریم صفت مشبهدر بورده موصوف
محذوفدر صفتیدر تقدیری الله کریم دیمکدر تجلی فعل ماضیدر کشف
معناسنەدر انضاف معناکلور باسم تجلی قولنه متعلقدر منتقم اسمك
صفتیدر واسم فاعلدر مصرع ثانینك معناسی یجلی الکریم علی التابعین
باللطف والاکرام علی الظالمین بالقهر والانتقام الهی عبدك العاصی
اتاك مقرا بالذنوب قد دعاك بورده قهر ذکر اتمیوب انتقام ذکر ایتدیکی
اظهار مبالغه ایچوندر فان العقوبة من الکریم الحلیم اشد نعوذ بالله
من غضبه ونرجو من کرمه جزیل ثوابه یعنی صاحب قصیده
رسول الله کندوسنی نسبت ایلمسیله والتجا اتمسیله حضرت
رسولك عزتنه وعظمتنه وقدرتنه ومنزلتنه نقصان وخلل وخسرات
وخلل کلمدوکنی اظهار واخبار قصدیله ایدرکه یا رسول الله سنك

سنك قدرکه ومنزلتکه البته نقص کلمز بنم سکا نسبتمله وسکا التجا
ایتمکله الله کریم اسم منتقم ایله تجلی اتدوکی یعنی تجلیسی چیندکه
تجلی ایدر علی السالکین بالاکرام وعلی الظالمین بالانتقام ای حق
رسولی جاهکه یوقدر بنمله ضیق اولدمکه اولکریم ایدر مخلوقه
نعمتی الفصل العاشر فی مناجات النفس ورجاء الرحمن فان
من جودك الدنیا وضرتها ومن علومك اللوح والقلم فا تعلیل ایچوندر
بیت سابقده ولن یضیق قولینك تعلیلدر من جودك ظرف مستقردر
ان نك مقدم خبریدر الدنیا مؤخر اسمیدر وضرتها منصوبدر الدنیا
قولنه معطوفدر ظرفدن مراد اخرتدر ضمیر مجرور الدنیا قولنه راجعدر
دنیانك واخرتك وصولی حضرت رسولك جودندندر وکرمندن اولدی [غنك]
معناسی بودر که حضرت رسول فی فیضان الوجود علی المهیات
وفی فیضان علی الکمال علی الموجودات واسطه اولدوغندندر نتکم
حق سبحانه وتعالی حضرتلری حضرت رسولك شاننده لولاك
لولاك بیورمشدر ومن علومك وجودك قولنه معطوفدر علم
اللوح والقلم الدنیا ضرورتها قولنه ناظردر لوح وقلم مخلوقلردر
نتکم روایت اولنور اول ماخلق الله القلم ثم اللوح الله تعالی قلمه
دیدیکه اکتب قلم دیدی ما اکتب کرو الله تعالی دیدی اکتب من صبر
علی بلائی وشکر علی نعمائی ورضی بقضائی جعلته من المتقین
ومن لم یصبر علی بلائی ولم یشکر علی نعمائی ولم یرض بقضائی

فليخرج من تحت سمائي وليطلب ربا سوائي حق سبحانه وتعالى
تقدير ايتدكنك كلسى ازلا وابدا من كل الوجوه مكتوبدر لوح
وقلمك على حضرت رسولك علمندن بعض اولدوغنك معناسى
بودركه حضرت رسول على متنوعدر كليات وجزئياتى وحقايق ودقايق
ومعارفدر ذاته واسمائه وصفاته متعلقدر قصص وحكم ومصالح
وعلم وتدبيردر لوحك وقلمك على طور واحددر يعنى صاحب
قصيده حضرت رسولك علم اشملى وعلم اكملى ووجود اشرفى
سموات وارضده لوحه وقلمه مدار سبب ايدوكنى اظهار
ودخى انك حقنده وشاننده لولاك لولاك ديلدكنى اخبار
قصد ايدوب ايدركه يا رسول الله سنك جودكدن وعلومكدن
بعضيدر لوحك وقلمك علمكدن اولدرى لوح وقلم علم هم
وجود كله حاصل اولدى بودنيا ضرتى يا نفس لا تقنطى من زلة
عظمت ان الكبائر فى الغفران كاللمم يا حرف ندادر نفس منادى
مفرد معرفه در ضم اوزرينه مبنيدر يا نفسى تقديرنده جائز
سينك كسريله ياء متكلم مضاف اولمشدر اولا تقديرى يا نفسى
ديمكدر اكتفاء بالكسر يا حذف اولنوب يا نفس قلدى لا تقنطى
نهى حاضر مفرد مؤنثدر قنط يقنط دن كلور ايكنجى بابدندر
فاعلى انت نفسندن عبارتدر معناسى يا نفس اميدك
كسمه ديمكدر من زلة لا تقنطى قولنه متعلقدر زلة معصيت

معصيت معتاددر عظمت فعل ماضى مؤنثدر فاعلى زلة قولنه راجعدر
وجملهسى زلتك صفتيدر ان الكبائر لا تقنطى قولنك تعليلدر
تقديرى لان الكبائردر ديمكدر الكبائر ان نك اسميدر كبيرهنك جمعدر
كناهلر ديمكدر فى الغفران الكبائر قولنه متعلقدر كاللمم ظرف
مستقر ان نك خبريدر تقدير كلام ان الكبائر تكون كاللمم فى جنب
الغفران ديمكدر لمم لامك وميمك فتحيله ذنب معتاددر يعنى صاحب
قصيده معاصىء كبائر ومعاصىء صغائر وجميع عصيانى جنب
العفو والغفران حق سبحانه وتعالى قتنده بر ايدوكن بيان عيان ايتمك
مراد ايدينوب ايدركه يا نفس اولوكناه اسلمكدن عاصى اولدوم
ديو تأسف ايتمه واميدك قطع ايلمه حقك لطفندن زيرا معاصىء
كبائر الله تعالى نك عفو وغفرانى يانندهٔ معاصىء صغير كبيدر فانه
لا تفاوت بالرحمن بين عفو وغفران وبين عاصى وعصيان اى نفس
اميدكى كسمه كناه ايچون غفران اكثرلمه كبيدر كبيرتى لعل رحمة ربى
حين يقسمها ياتى على حسب العصيان فى القسم لعل ترجى ايچوندر
بن رجا ايدرم ديمكدر رحمة لعل نك اسميدر ربى ده يا متكلم
ايچوندر حين يقسمها ديديكى يأتى قولنك مقدم ظرفيدر يقسمك
فاعلى ربى قولنه راجعدر ومفعول رحمة قولنه راجعدر وياتى قولنك
جملهسى لعل قولنك خبريدر على حسب تانى قولنه متعلقدر حسب
حائك وسينك فتحيله قدر ومقدار معناسندر عصيان معصيت وكنا

معتاددر فی القسم ثانی قوله متعلقدر قسم قافک کسری وسینک فتحیله
قسمتک جمعیدر نصیب معتاددر یعنی صاحب قصیده جنایت عمیمه
سین ومعصیت کبیره‌سن اعتراف ایدوب الله تعالینک عنایت قدیمه
سین ومغفرت عظیمه سین مقاددر معاصی اوزرینه قسمت
اولنمه سنک رجاسنی اشعار ایدوب ایدر که بن امید ایدرین بنم
ربم رحمتی قسمت ایلدوکی وقتین قسمت اولنان رحمت مقاددر معاصی
اوزرینه کلوب عاصیلرک نصیب لرنده عصیاننه کور قسمت ایلیه
فان ذنوبی کثیر بلاحد لایحیط بها الا الحصاء والعدد اولدمکه
رحمتی خدا خلقه قسم ایدر اومادزانی کم اوله عصیانجه رحمتی یا رب
اجعل رجائی غیر منعکس لدیک اجعل حسابی غیر منخرم یاحرف ندادر
منادیه مضافدر یا متکلمه مضاف اولمشدر تقدیری یا ربی دیمکدر
اکتفاء بالکسر یا حذف اولندی واجعل قولی جمله‌سی مقدره معطوفدر
یا رب اجعل رجائی دیمکدر بیت لعل رحمة ربی دیدیکی قولی بونکچون
قرینه‌در اجعل امر حاضردر معناسی قل سن دیمکدر رجائی قولی
اجعل قولنک مفعول اولیدر یا متکلم ایچوندر رجا اومق معتاددر جوع
اولان بوراده رحمت ومغفرتدر غیر اجعل قولنک مفعول
ثانیسیدر منعکس اسم فاعلدر غیر منعکس قولنک معناسی
رجانک خلافی اولان غیر دیمکدر یعنی یا رب بنم رجامی که غفراندر
غیر مبدل قیل منعکس ومبدل قیلمه که خذلاندر لدیک عند معناسنه

معتاددر منعکس قولنک ظرفیدر حسابی اجعل ثانینک مفعول اولیدر
غیر مفعول ثانی سیدر منخرم اسم فاعلدر انقطاع معتاددر یا رب بنم
ثوابیم حسابنی غیر منقطع قل منقطع قیلمه وسریع قل دیمکدر یعنی
صاحب قصیده بو بیتی بیت سابقک تتمه سندن قلوب الله تعالی
ندا ایدوب ودخی رحمت دلیوب دخی رجاسی منعکس اولمامسنی
بیان وعیان وحسابی سهل ویسیر اولمه‌سنی اوموب ایدر که
یا رب رحمت ایله دخی رجامی تمکده منعکس قیلمه ودخی ثوابیم حسابنی
منخرم ومنقطع ایتمه سهل ویسیر وسریع اوزرینه قل یا رب
رجامی ایله بنم غیر منعکس هم قل حسابی که اولمیه حزم وحفتی
والطف بعبدک فی الدارین ان له صبرا متی تدعه الاهوال ینهزم
واو عطف ایچوندر الطف امر حاضردر فاعل خدادن عبارتدر اللهک
لطفی الله تعالیدن توفیق وعصمتدر بعبدک الطف متعلقدر فی
الدارین دخی لطف قوله متعلقدر مراد دنیا واخرتدر له ظرف
مستقردر اننک مقدم خبریدر ضمیر مجرور عبده راجعدر صبرا
اننک مؤخر اسمیدر متی ظرف زمان ایچوندر شرط متضمندر
اسماء جازمه دندر ینهزم قولنک ظرفیدر تدعه اصلندن تدعو
ایدی علامت جزم ایچون واو ساقط اولدی ضمیر منصوب عبده
راجعدر الاهوال تدعه قولنک فاعلدر الاهوال هولک جمعیدر
قچن اول عبد قودقولر اوغرایه جق اولورسه دیمکدر ینهزم

قولنك فاعل صبرا قوله راجعدر متی قولنك جوابیدر وجمله سی صبرا
قولنك صفتیدر دینلمز قولنك معناسی اول خبر منقطع وزائل اولور
دیمکدر یعنی صاحب قصیده شدائد مصائب صبری وطاقتی
اولیوب صبرینی وطاقتینی قوی قیل دیو حق سبحانه وتعالینك مواهب
سنیه سنی وعطایای علیه سیله لطف واحسانك طلب ایدوب
ایدر که یارب لطف واحسان ایله دادرس اوله ودار آخرتده بو
مجرم قولك کرچه صبر وطاقتی وار در اما قچن اول قولك قورقولی
ومصیبتلو اوغراسه اول صبر طاقتی منقطع وزائل اولور لطف
ایله قولوکه ایکی اوده که محققدر صبری که قورقولو یردر که هر
واذن لسحب صلوة منك دائمة علی النبی بمنهل منسجم اءذن امر
امر حاضردر معناسی اذن ویر یارب دیمکدر لسحب صلوة ائذن
قوله متعلقدر سحب سینك فتحیله وحانك سکونی ایله بولوت
معناسنه در وحانك ضم ایله اولورسه جمع اولور بولتلر دیمکدر صلوة
مزید لطف ومرحمت معناسنه در منك ظرف مستقردر صلوة صفت
دائمة در علی النبی صلوة قوله متعلقدر بمنهل ظرف مستقردر لسحب
قولندن حالدر تقدیری حال کونه بمطر منهل ومنسجم اولدوغی
حالده یعنی یغمور کبی آقوب سیلان اولدوغی حالده دستور ویر
صلوة سحابه دائمی سندن بنی بك اوستنه یغدره دیمکدر والال
والصحب ثم التابعین لهم اهل التقی والنقی والحلم والکرم واو
واو عطف ایچوندر الال والصحب بیت سابقده علی النبی قوله
معطوفدر معناسی دخی صلوة دائمه حضرت رسولك آل واصحابی
اوزرینه اولسون دیمکدر آل اهل معناسنه در آلدن مراد حضرت
رسولك اهل بیتیدر واکا تابع اولان مؤمنینیدر صحب صاحبك
جمعیدر اصحاب معناسنه در ثم التابعین دیدیکی والال والصحب قولنه
معطوفدر تابعین تابعك جمعیدر مراد اصحاب زماننه یتشنلردر
ودخی انلرك طریقی اوزرینه اولنلردر لهم التابعین قوله متعلقدر
ضمیر مجرور آل واصحابه راجعدر اهل التقی مبتدا محذوفك خبریدر
تقدیری هم اهل التقی دیمکدر مبتدا محذوف ال وصحابه راجعدر
تانك ضمی وقافك فتحی ایله مصدردر هدی وزنی اوزرینه وقی
یقیدن کلور اصلنده وقی ایدی واو یایه قلب اولنوب تقی دنلدی
یعنی سیئ منهیاتدن پرهیز ایتمکه دیرلر نقا نونك فتحیله نقاوزنی اوزرینه در
نقی ینقی دن کلور دردنجی بابدن پاکلك معناسنه والحلم التقا قوله معطوفدر
تقدیری اهل الحلم واهل الکرم دیمکدر یعنی صاحب قصیده بیت سابقده
علی النبی قوله عطف ایدوب حضرت رسول اللهك واصحابنك اوزرینه
دخی صلوة ذکر ایتمك قصد ایلیوب اذا دعیتم فعموا حدیث شریفنه
امتثال ایدوب ایدرکه ودخی حضرت رسول اللهك واصحابنك
اوزرینه اولسون اندنصکره انلرك طریقنده اولان تابعینك
اوزرینه اولسون بو جمله سی اهل تقیدر واهل نظافتدر واهل

حلم واهل كرامتدرهم ال وصحب رسوله خدا هم تابعينه فيض ايله
رحمتي مادنحت عذبات البان ريح صبا واطرب العيس حادي
العيس بالنغم مادام دوام زماندن كنايندر رنحت جمله سي
بيت سابقده اذن قولنك ظرفيدر تقديري يا رب اذن لسحب صلوة
على النبي والال والاصحاب مادامت الصبا نحت عذبات ديمكدر نحت
فعل ماضي مؤنثدر تفعيل بابندن ترنحدن مشتقدر ميل ايتدرمك
وصالندرمق معناسنه در عذبات البان رنحت قولنك مفعوليدر
عذبات عذبه نك جمعيدر بوده قلر ديمكدر بان بر اغاجدر اسميدر بريه ده
بتر بعضيلر سكوت اغاجيدر درلر ريح رنحت قولنك فاعليدر صبا ريل
معناسنه واضافتي بيانيه در صبا كيجه كوندز برابر اولدوغي زمانده
شرق جانبندن هبوب ايدن يلدر درلر كعبه نك قپوسي مقابله
سندن اسن ريح صبايه مقابلدر كعبه نك اردندن اسك بادصبانك
رايحه طيبه سي واردر بناداته وجبوباته تأثير ايدر ومنافع عميمه سي
واردر اشجار واغصان واشياي تليين وتربين ايدوب مرغوب قلوب
نتكم حضرت رسول صلى الله عليه وسلم حديثنده بيوردر نصرت بالصبا
واهلك عاد بالدبور واطرب قولي رنحت قولنه معطوفدر بونده ما دام
مقدردر اصل فعل ماضي افعال بابندن معناسي سرعدر قلدي
ديمكدر العيس اطرب قولنك مفعوليدر عيس شول دوه يه درلركه
بياضنه مخلوط الاجه اوله حادي العيس اطرب قولنك فاعلدر حادي

حادي حدودن مشتقدر دوه سوريجي ديمكدر بالنغم اطرب قولنه
متعلقدر نغم نونك وغينك فتحيله نغمه نك جمعيدر كلام خفي
وحسن صوته ديرلر اما عرف ناسده شول قرائته اولان صوته
درلركه انكله طرب وسرور ويرمك قصد اوله يعني صاحب
قصيده بيت سابقده صلوة منك دائمة على النبي ديديكي قولنه بو بيتي
ظرف قلوب حضرت رسول صلى الله عليه وسلمك ودخي ال واصحابي
رضوان الله تعالى عليهم اجمعين اوزرينه اولان صلوتك دوامنك
ثبوتك وتاكيديك مراد ايدينوب ايدركه يا رب قبول ايله حضرت
رسولك اوزرينه وال واصحابي اوزرينه صلوة دائمه مادامكي صبا يلي
بان اغجينك بوقلري صالندرجه ودخي حضرت رسولك النك اوزرينه
صلوة دائمه اولسون مادامكه دوه مي مسرور ايدن دوه سوريجي
كمسنه نك نغمه سي مادامكه اغاج بوداغني دبردر صبا ياخود سوندر
دوه سني حادي نغمي حرره الحاج ابراهيم بن الحاج محمد رغفر الله ذنوبه
تحريرا في غرة شعبان المعظم سنه اربع
وسبعين ومائة والف

تم تم تم
تم تم تم
تم

مألف هذه القصيدة البرده ابو عبد الله
محمد بن حنان المصري مولدي المعروف
بالبوصيري عمر زمان ملك الظاهر
وزيري بهاء الدين داماد

محمد نوشت
سال
١١٧٩
ع

...uley maniy... U...	
Kısım	Hacı Mahmud ef.
Yeni Kayıt No	3478
Eski Kayıt No	